1892 — Β'.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ, 1892—ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΞΑΜΗΝΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

Ἱδρύθη τὸ ἔτει 1879

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΥΔΡΑΙΟΣ

1892

Ἀπαγορεύεται ἡ ἄνευ ἀδείας ἀναδημοσίευσις τῶν περιεχομένων.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Ἑλλάδι φρ. 5. — Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ χρυσᾶ φρ. 6.

Ἡ συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα καὶ ἐτησία, ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου.

Ἐγγράφονται κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν συνδρομηταὶ καὶ λαμβάνουσι τὰ φύλλα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἔτους.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀδέτου	φρ. 2,50	καὶ ταχυδρομικῶς στελλομένου φρ. 2,80
Χαρτοδέτου	» 3,50	καὶ ταχυδρομικῶς στελλομένου » 4—

Εὑρίσκονται ὅλοι οἱ μέχρι τοῦδε ἐκδεδομένοι τόμοι

Ἀποτελεῖται δ' ἕκαστος ἐκ 12 φυλλαδίων.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελ.

Ἀδελφὸς καὶ ἀδελφή 170
Ἀερόστατον (τὸ) (*μετὰ εἰκόνος*) 29
Ἀλέξανδρος Κατακουζηνός (*μετὰ εἰκόνος*) 173
Ἀλληλογραφία τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ 15, 30, 63, 79, 95, 111, 127, 143, 159, 175, 187
Ἀποτελέσματα 30ου διαγωνισμοῦ (Δύσεων) 47
» 31ου » (Δύσεων) 78
» 32ου » (Σύνθ. Παιδ. Πνευμ.) 186
Βιβλίον (τὸ) τοῦ Λυσάνδρου (*μετὰ εἰκόνος*) ... 9
Βορρᾶς καὶ ἥλιος 60
Γενναῖα (ἡ) χωρική 170
Γιατί μᾶς βλέπει ὁ Θεός ; 8
Γιγάντιος τεῦθος (*μετὰ εἰκόνος*) 55
Δακτυλίδιον (τὸ) τοῦ Δόγη 75
Διαγωνισμὸς 35ος (Δύσεις πνευματ. ἀσκήσ.) 80
Ἐκδικητική 124
Ἐνῷ τρώγουν οἱ κύριοι (*μετὰ εἰκόνος*) 61
Ἐπεισόδιον τοῦ πρώτου Καρχηδονικοῦ πολέμου .. 86
Ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Νείλου 73
Εὐμορφούλης (ὁ) (*μετὰ εἰκόνος*) 45
Ζωντανοὶ λύχνοι 156
Κατῴδλεψ (ὁ) (*μετὰ εἰκόνος*) 41
Κοκορίκο ! (*μετὰ εἰκόνος*) 88
Μαγευμένοι (οἱ) κύκνοι 74
Μαργαρίτα (*μετὰ εἰκόνος*) 153
Μαργαρίται ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Κοραῆ. 122, 142
Μαργαρίται (αἱ) καὶ ἡ ἁλιεία των (*μετὰ εἰκόνος*). 137
Μετὰ δύο φυλλάδια 158
Μικρὸς (ὁ) Λόρδος (*μετὰ 17 εἰκόνων*) 1, 17, 33, 49, 65, 81, 97, 113, 129, 145, 161, 177,
Νύμφη (ἡ) τῶν ἀνθρακωρυχείων 10
Νοημοσύνη κυνός 172
Ὀλίγον ἀπ' ὅλα 46,62,94,109,125,125,141,158,174
[Ἀκρωτήριον (*μετὰ εἰκόνος*), 125.—Ἀπὸ ἄλλην ἐναρξιν, 94.—Ἀπόφθεγμα τοῦ Πλουτάρχου, 110. Ἀραβικὰ γνωμικά, 46.—Βιβλιοθήκη (ἡ) τῆς Ἀλεξανδρείας, 46. — Δένδρα παράγοντα στρείδια, 125.—Διάρκεια τῶν ὀνείρων, 174.— Εἰς τὴν Ἔκθεσιν τοῦ Σικάγου, 109.—Εἰς τὸ Πλημελειοδικεῖον, 110.— Ἐκπληκτικὸν μνημονικόν, 158. — Ἓν δισεκατομμύριον, 46. — Ἐπενέργεια τοῦ φόβου, 94. — Ἐπικίνδυνον φάρμακον, 93.— Εὐαίσθητον αὐτί, 110. — Ἔχει καὶ ἡ κωφαμάρα τὰ καλά της, 141.—Ζωὴ (ἡ) τῶν μυρμήκων, 174.—Θαυμάσιος παπαγάλος, 46.— Θερμότης τῆς γῆς, 46.—Ἵππος καὶ ἡμίονος, 46.—Ἱσπανικὸν βητόν, 62.—Καινούργιο παιχνίδι, 141. — Κανάρια καὶ ὄρνιθες ἐρυθραί, 94. — Κίνδυνος ἐκ τῶν κοκκίνων καλτσῶν, 109. —Κοιμᾶσαι ;—Κοιμᾶμαι ! 62.—Λαλῶν (ὁ) βράχος, 94.—Μανθάνουν καὶ οἱ σκύλοι ἀνάγνωσιν ; 158.—Μέλισσαι καὶ θύελλαι, 94. —Παλμοὶ (οἱ) τῆς καρδίας, 141.—Πανοῦργος (ὁ) τυφλός, 46.— Παραγγελία δύσκολος νὰ ἐκτελεσθῇ, 125. — Πλεῖς (ἡ) τῶν Κινέζων, 110.— Πληθυσμὸς (ὁ) τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, 174.—Πλούτη τῶν θαλασσῶν, 125. —Πόδες (οἱ) τῶν Κινέζων, 62.—Πολυφάγον ἔθνος, 62.—Πρόχειρον καὶ εὔκολον μικροσκόπιον, 109.—Πῶς ἐξολοθρεύονται οἱ γυμνοσάλιαγκοι, 125.—Σεισμός, 46.—Τί εἶνε ὁ ἀμφορεύς, 109.—Τί ἦτο ὁ βωμὸς (*μετὰ εἰκόνος*) 125.—Τὸ ξύλισμα τῶν ἀρχαίων, 109. —Τρίπους (ὁ) τῆς νίκης τῶν Πλαταιῶν (*μετὰ εἰκόνος*), 141.—Φιλόξενος λαός, 158.—Φωνὴ (ἡ) τοῦ διαδόχου τῆς Ρωσίας, 158.—Χῶραι παράγουσαι ζάχαριν, 174.—Ὡρολόγιον (τὸ) τοῦ Ἀνδρονίκου (*μετὰ εἰκόνος*), 109].
Ὁμοιότης ἐξησφαλισμένη 126
Οὔτε ἔνος, οὔτε ἵππος (*μετὰ εἰκόνος*) 12
Ὄχι μόνον δι' ἡμᾶς 155
Παιδικὰ (τὰ) χρόνια 91
Παιδικὸν πνεῦμα 15, 30, 47, 62, 78, 94, 110, 126, 143, 159, 175,187
Παράκονα τῆς χήνας 142
Παῦλος Παπαδόπουλος (*μετὰ εἰκόνος*) 157
Περίεργος παγίς (*μετὰ εἰκόνος*) 121
Πίθηκος καὶ δελφίν 124
Πληρωμὴ μὲ τραγούδια 59
Πλουσιόπαιδον (ἓν) 44
Πνευματικαὶ ἀσκήσεις, 16, 32, 48, 64, 80, 91, 112, 128, 144, 160, 176,188
Πρὸς ἀπαγγελίαν 108
Πρόσκλησις (ἡ) 90
Πρὸς συντήρησιν τῆς μητρός του (*μετὰ εἰκόνος*) 13, 26, 42, 52
Πρῶτοι (οἱ) χαρτοποιοὶ τοῦ κόσμου (*μετὰ εἰκόνος*) 169
Ροδούλα 92
Ταχυδρόμος καθυστερήσας 103
Ταχυδρόμος (ὁ) τοῦ Τσάρου 92
Τελέσιλλα (ἡ Ἀρτεία) 106, 118, 139
Τριῳδία (εἰκών) 93
Ὑπερασπιστὴς (ὁ) τῆς Ὑπατίας 39
Ὕπνον ἐλαφρὸν (*εἰκών*) 44
Φωσφορισμὸς τῆς θαλάσσης (*μετὰ 2 εἰκόνων*) ... 24
Χαμαιλέων (ὁ) (*μετὰ εἰκόνος*) 105
Ὠφελοῦν κάποτε καὶ οἱ λάκκοι 154

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἔαρ	171	Νανάρισμα	23
Μέγας (ὁ) ἐπαίνης	123	Νύχτα (ἡ)	84
Μία μητέρα	108	Πρωΐ καὶ βράδυ	77

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 47 εἰκονογραφίας.

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν καταστημάτων ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ 1893—3326

« ΕΦΑΙΝΕΤΟ ΑΠΕΡΡΟΦΗΜΕΝΟΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΕΩΣ ΝΑ ΠΑΙΖΗ ΜΑΖΙ ΤΗΣ » (Σελ. 8

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΛΟΡΔΟΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΔΟΣ FRANCES HODGSON BURNETT]

Α'.

Ὁ Κέδρικ δὲν ἐγνώριζε τίποτε ἐκ τῆς ἱστορίας του. Ἂν καὶ κατῴκει ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, ἤξευρε, διότι ἡ μήτηρ του τοῦ το εἶχεν εἴπῃ, ὅτι ὁ πατήρ του ἦτο Ἄγγλος· ἀλλ' ὅταν ὁ λοχαγὸς Ἔρρολ ἀπέθανεν, ὁ Κέδρικ ἦτο ἀκόμη τόσῳ μικρός, ὥστε δὲν ἐνεθυμεῖτο περὶ αὐτοῦ ἄλλο τι εἰμὴ ὅτι ἦτο ὑψηλός, ὅτι εἶχεν ὀφθαλμοὺς μελανούς, μακροὺς μύστακας καὶ ὅτι δὲν ὑπῆρχε μεγαλητέρα εἰς τὸν κόσμον εὐτυχία δι' αὐτόν, μικρὸν παιδίον τότε τετραετές ἢ πενταετές, ἀπὸ τὸ νὰ περιφέρεται ἀνὰ τὸ δωμάτιον ἐπάνω εἰς τὸν ὦμόν του. Διαρκούσης τῆς ἀσθενείας τοῦ πατρός του, εἶχον ὁδηγήσῃ τὸν Κέδρικ μακρὰν τῆς οἰκίας, ὅταν δ' ἐπέτρεψε πάλιν, τὸ μοιραῖον τέλος εἶχεν ἐπέλθῃ. Ἡ κυρία Ἔρρολ, ἡ ὁποία ἐπίσης εἶχεν ἀσθενήσῃ βαρέως, μόλις ἤρχιζεν ἤδη νὰ κάθηται ἐπὶ μιᾶς πολυθρόνας ἐν ἀναρρώσει πλησίον τοῦ παραθύρου. Ἦτο μελανείμων, ὠχρά, ἀγέλαστος· τὰ χρώματα τοῦ ὡραίου της προσώπου εἶχον ἐξαφανισθῇ οἱ δὲ μεγάλοι μαῦροι ὀφθαλμοί της προσηλοῦντο μελαγχολικῶς εἰς τὸ κενόν.

«Ἀγάπη μου» τῇ εἶπεν ὁ Κέδρικ, ὁ ὁποῖος, κατὰ μίμησιν τοῦ πατρός του, τὴν ἀπεκάλει πάντοτε οὕτω, «Ἀγάπη μου, ὁ μπαμπᾶς εἶνε καλλίτερα;»

Ἠσθάνθη τὰς χεῖρας τῆς μητρός του τρεμούσας περὶ τὸν τράχηλόν του. Τότε ἔστρεψε πρὸς αὐτὴν τὴν κεφαλὴν καὶ παρατηρήσας τὸ περίλυπον πρόσωπόν της, ἠσθάνθη ὅτι ἦτο ἕτοιμος νὰ κλαύσῃ.

«Ἀγάπη μου» ἐπανέλαβε «πῶς εἶνε ὁ μπαμπᾶς;»

Καὶ κατόπιν, ὡς τῷ ὑπηγόρευσεν ἐξαίφνης νὰ κάμῃ ἡ μικρούλα τρυφερά του καρδία, ἀνερριχήθη ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς μητρός του, περιέβαλε τὸν λαιμόν της μὲ τὰς χεῖρας του καὶ ἀφ' οὗ τὴν ἐφίλησε πολύ, πολύ, ἐστήριξε τὴν μικράν του παρειὰν ἐπὶ τῆς ἰδικῆς της. Ἔκρυψε τότε τὸ προσωπόν της ἡ μήτηρ εἰς τὴν ἄφθονον κόμην τοῦ τέκνου της καὶ ἔκλαυσε πικρῶς, κρατοῦσα αὐτὸ σφιγκτὰ ἐνηγκαλισμένον, σφιχτά, ὡς νὰ μὴ ἤθελε πλέον νὰ τὸ ἀποχωρισθῇ ποτέ.

«Εἶνε καλὰ τώρα ὁ μπαμπᾶς», τῷ ἀπήντησε τέλος μετὰ λυγμῶν «εἶνε καλά, ἐντελῶς καλά. Ἀλλὰ ἐμεῖς δὲν θὰ τον ξαναιδοῦμε πειὰ εἰς τὸν κόσμο... Ἐμείναμεν ἐδῶ μονάχοι, ὁλομόναχοι, οἱ δύο μας.»

Ὅσῳ μικρὸς καὶ ἂν ἦτο ὁ Κέδρικ ἐνόησε τότε

ὅτι ὁ πατήρ του, ὁ τόσον εὔμορφος, ὁ ὑψηλός, ὁ ρωμαλαῖος, εἶχεν ἀναχωρήσῃ διὰ παντός, ὅτι δὲν θὰ τον ἐπανέβλεπε πλέον ποτέ, ὅτι τέλος ἀπέθανεν, ὅπως ἤκουσε νὰ το λέγουν καὶ περὶ ἄλλων, ἂν καὶ δὲν ἠδύνατο ἀκόμη νὰ ἐννοήσῃ τί ἀκριβῶς ἐσήμαινεν ἡ λέξις αὕτη. Παρατηρήσας ἐν τούτοις ὅτι ἡ μήτηρ του ἔκλαιε πάντοτε ὁσάκις οὗτος ἐπρόφερε τὄνομα τοῦ πατρός του, συνέλαβεν ἐνδομύχως τὴν ἀπόφασιν, νὰ μὴ τῇ ὁμιλῇ πλέον περὶ αὐτοῦ τόσον συχνά. Ἐσκέφθη δὲ συγχρόνως ὅτι θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ μὴ την ἀφίνῃ νὰ κάθηται ἄφωνος καὶ ἀκίνητος πολλὴν ὥραν πρὸ τοῦ πυρὸς ἢ παρὰ τὸ παράθυρον, διότι ἡ σιωπὴ ἐκείνη καὶ ἡ ἀκινησία δέν τῇ ἔκαμνον ἴσως διόλου καλόν.

Ἡ μήτηρ του καὶ αὐτὸς ἐγνώριζον ὀλίγιστον κόσμον καὶ διῆγον ζωὴν πολὺ περιωρισμένην. Ἦτο ὀρφανὴ ἡ κυρία Ἔρρολ καὶ οὐδένα εἶχε συγγενῆ ὅταν ὁ λοχαγός την ἐνυμφεύθη. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὁ κόμης Δόρινκουρ, ἦτο γηραιός τις εὐπατρίδης Ἄγγλος, πολὺ πλούσιος ἀλλὰ καὶ πολὺ τραχὺς τὸν χαρακτήρα, μισῶν Ἀμερικὴν καὶ Ἀμερικανούς. Εἶχε δύο υἱούς μεγαλητέρους τοῦ λοχαγοῦ, καὶ κατὰ τὸν Ἀγγλικὸν νόμον, μόνος ὁ πρεσβύτερος ἐδικαιοῦτο νὰ κληρονομήσῃ τοὺς τίτλους του καὶ τὴν περιουσίαν του, ἡ ὁποία ἦτο σημαντική. Ἐὰν ὁ πρωτότοκος ἀπέθνησκεν, ὁ δευτερότοκος τότε θὰ κατελάμβανε τὴν θέσιν του καὶ θὰ ἐνέμετο ὅλην τὴν κληρονομίαν· οὕτως ὥστε, ἂν καὶ μέλος ἰσχυρᾶς καὶ πλουσίας οἰκογενείας ὁ λοχαγὸς Ἔρρολ, οὐδεμίαν, ἢ μᾶλλον ἐλαχίστην εἶχεν ἐλπίδα νὰ γίνῃ ποτὲ καὶ αὐτὸς πλούσιος καὶ ἰσχυρός.

Ἀλλ' ἡ φύσις, ἡ ὁποία δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὰς κοινωνικὰς διακρίσεις, εἶχε προικίσῃ τὸν μικρότερον μὲ χαρίσματα, τὰ ὁποῖα ἠρνήθη πρὸς τοὺς ἄλλους. Ἦτο ὑψηλός, ὡραῖος, ἀγαθός, εὐφυὴς καὶ γενναῖος. Εἶχε τὴν καλλιτέραν καρδίαν τοῦ κόσμου καὶ ἐφαίνετο κατέχων τὴν δύναμιν τοῦ ἀγαπᾶσθαι ὑφ' ὅλων, ἐν ᾧ ἀπεναντίας οἱ μεγαλήτεροι ἀδελφοί του δὲν ἦσαν οὔτε ὡραῖοι, οὔτε ἀξιαγάπητοι, οὔτε εὐφυεῖς. Κατὰ τὸν μαθητικὸν ἢ φοιτητικὸν αὐτῶν βίον, εἰς τὸ λύκειον τοῦ Ἔτον ἢ ἄλλου, δὲν ηὐτύχησαν νὰ ποσπάσωσι ποτὲ οὔτε τὴν ἀγάπην τῶν συμμαθητῶν οὔτε τὴν ἐκτίμησιν τῶν διδασκάλων των. Ἐν τῷ προσώπῳ των ὁ κόμης Δόρινκουρ ἐταπεινοῦτο ἀκαταπαύστως. Ὁ κληρονόμος του — τὸ ἔβλεπεν αὐτὸ μετὰ λύπης πικρᾶς — δὲν θὰ περιεποίει τιμὴν εἰς τὸ εὐγενές του ὄνομα καὶ δὲν θὰ ἐγίνετο ἄλλο παρὰ εἰς ἄνθρωπος ἐγωϊστὴς καὶ ἀσήμαντος. Καὶ ἦτο σκέψις ἀλγεινὴ αὕτη διὰ τὸν γηραιὸν λόρδον. Ἐνότε ἐφαίνετο ὡσεὶ μισῶν τὸν τριτότοκον, διότι εἶχε προικισθῆ ἀδίκως μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ φυσικὰ προτερήματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἤρμοζον μόνον εἰς τὴν ὑψηλὴν θέσιν ἡ ὁποία περιέμενε τὸν πρωτότοκον. Ἐν τούτοις εἰς τὰ βάθη τῆς πατρικῆς του καρδίας, δὲν ἠδύνατο, ἂν καὶ χωρὶς ποτὲ νὰ το φανερώνῃ, νὰ μὴ αἰσθάνεται τὸν ἑαυτόν του ἑλκυόμενον πρὸς τὸν υἱόν, ὁ ὁποῖος ἐκολάκευε τὴν φιλαυτίαν του. Κατά τινα παροξυσμὸν τῆς ἀγανακτήσεως, ἣν πάντοτε τῷ προὐξένουν τὰ λλὴλόμαχα ταῦτα αἰσθήματα, ἔστειλε τὸν Ἔρρολ εἰς τὴν Ἀμερικήν, διὰ νὰ μὴ ἔχῃ οὕτω πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ζῶσαν καὶ διηνεκῆ τὴν ἀντίθεσιν, τὴν ὁποῖαν ὁ νεώτερος αὐτοῦ υἱὸς ἀπετέλει πρὸς τοὺς δύο πρεσβυτέρους, τῶν ὁποίων ἡ διαγωγὴ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τῷ παρεῖχεν ἀφορμὰς θλίψεων καὶ στενοχωριῶν.

Δὲν εἶχον ὅμως παρέλθῃ ἓξ μῆνες, ὅτε αἰσθανόμενος ἑαυτὸν μεμονωμένον, καὶ ἐπιθυμῶν ἐνδομύχως νὰ ἐπανίδῃ τὸν ἐξόριστον, ὁ κόμης τὸν προσέταξε νὰ ἐπιστρέψῃ. Ἡ ἐπιστολὴ του διεσταυρώθη μετ' ἐκείνης, δι' ἧς ὁ λοχαγὸς τῷ ἀνήγγελλε τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν ἀπόφασιν τὴν ὁποίαν εἶχε νὰ νυμφευθῇ ἐν Ἀμερικῇ. Ὅταν ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ὁ κόμης κατελήφθη ὑπὸ ὀργῆς παροφόρου. Ἔγραψεν ἐκ νέου εἰς τὸν υἱόν του ἀπαγορεύων αὐτῷ νὰ τολμήσῃ νὰ ἐμφανισθῇ τοῦ λοιποῦ ἐνωπιόν του ἢ νὰ γράψῃ ποτέ, εἴτε εἰς αὐτὸν εἴτε εἰς τοὺς ἀδελφούς του· ἐπρόσθεσε δὲ ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς τὸν ἐθεώρει ὡς ἀποχωρισμένον ἐντελῶς ἐκ τῆς οἰκογενείας καὶ ὅτι τίποτε δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ περιμένῃ ἀπὸ αὐτόν.

Ὁ λοχαγὸς ἐλυπήθη πολὺ λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν ταύτην. Ἠγάπα τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἐγεννήθη, προπάντων δὲ τὸν πατέρα του, ὅσῳ σκληρὸς καὶ ἂν εἶχε δειχθῆ πρὸς αὐτόν· ἡ σκέψις ὅτι δὲν θὰ τον ἐπανέβλεπε τῷ ἐπροξένει θλῖψιν βαθεῖαν. Ἐν τούτοις ἤξευρεν ἀρκετὰ τὸν γηραιὸν λόρδον ὥστε νὰ εἶνε βέβαιος ὅτι ἡ ἀπόφασίς του ἦτο ἀμετάκλητος. Μετά τινα χρόνον ἐπέτυχε νὰ εὕρῃ ἐργασίαν βιοποριστικήν, ἐνυμφεύθη ὡς ἤθελε, καὶ ἐγκατέστη εἰς συνοικίαν τινὰ τῆς πόλεως ἥσυχον καὶ ἀπόκεντρον. Ἐδῶ ἐγεννήθη ὁ Κέδρικ. Ἂν καὶ ἡ οἰκία των, ὅπως οἱ πόροι των, ἦτο πολὺ μετρία, ἡ Κ« Ἔρρολ ὅμως ἦτο τόσῳ γλυκεῖα, τόσῳ φαιδρὰ καὶ ἀξιάγαστος, ὥστε ὁ καλός της σύζυγος ἠσθάνετο ἑαυτὸν εὐτυχῆ, μεθ' ὅλην τὴν δυσμένειαν τῶν περιστάσεων.

Οὐδέποτε παιδίον ἐπροικίσθη ὑπὸ τῆς φύσεως φιλοστοργότερον τοῦ Κέδρικ. Ὡς ἡ μήτηρ του, εἶχε καὶ αὐτὸς ὀφθαλμοὺς μαύρους μὲ μακρὰς βλεφαρίδας, ἡ δὲ ξανθὴ του κόμη ἔπιπτεν εἰς βοστρύχους φυσικοὺς ἐπὶ τῶν ὤμων του. Εἶχεν ἐπὶ πλέον τρόπους τόσῳ κομψούς, ἀνάστημα τόσῳ ραδινόν, προσήλου ἐφ' ὅλων ὅσοι τῷ ὡμίλουν βλέμμα τόσῳ γλυκὺ καὶ μειδίαμα τόσῳ τρυφερόν, ὥστε ἀδύνατον ἦτο νὰ τον ἴδῃ τις καὶ νὰ μὴ τον ἀγαπήσῃ. Οὕτως οὐδεὶς ὑπῆρχεν ἐν τῇ συνοικίᾳ των, — οὔτε αὐτὸς ὁ κ. Χώψ, ὁ παρὰ τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ ἐδωδιμοπώλης, ἄνθρωπος πάρα

πολὺ παράξενος, — ὁ ὁποῖος νὰ μὴ ἐθεώρει εὐτυχίαν τὸ νὰ ἴδῃ τὸν Κέδρικ καὶ νὰ τῷ ὁμιλήσῃ. Τὸ κυριώτερον αὐτοῦ θέλγητρον ἀπέρρεεν ἐκ τοῦ ἀνυποκρίτου καὶ εἰλικρινοῦς αὐτοῦ χαρακτῆρος. Ἡ καλή του καρδία ἐφαίνετο συμπαθοῦσα ἀμέσως πρὸς ὅλους, ἐνόμιζε δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ὁμοίως διατεθειμένους πρὸς αὐτόν. Ἴσως αἱ φυσικαὶ αὗται κλίσεις ἐκρατύνθησαν καὶ ἐκ τῆς ζωῆς τὴν ὁποίαν ἦγε. Τὸν εἶχον ἀναθρέψῃ καὶ μεταχειρισθῆ μετὰ κολλῆς τρυφερότητος· οὐδέποτε ἕως τώρα εἶχεν ἀκούσῃ λέξιν σκληρὰν ἢ ἁπλῶς ἄκοσμον. Ὁ πατήρ του ὁμιλῶν πρὸς τὴν σύζυγόν του, μετεχειρίζετο πάντοτε ἐκφράσεις ἀγάπης τρυφερὰς καὶ τὸ παιδίον τον ἐμιμεῖτο· ὅπως δὲ ὁ λοχαγὸς ἠγρύπνει ἐπ' αὐτῆς φιλοστόργως καὶ ὁ Κέδρικ προσεπάθει νὰ κάμῃ τὸ ἴδιον.

Ὅθεν ἅμα ἐνόησεν ὅτι ὁ ἀγαπητός του μπαμπᾶς δὲν θὰ ἐπανήρχετο πλέον καὶ εἶδε πόσον ἡ μαμμά του ἦτο διὰ τοῦτο μελαγχολική, εἶπε καθ' ἑαυτόν, ὅτι ἀφ' οὗ ἐκείνη δὲν εἶχε πλέον παρὰ μόνον αὐτὸν εἰς τὸν κόσμον, αὐτὸς ὤφειλε νὰ κάμῃ ὅ,τι ἐδύνατο διὰ νὰ την καταστήσῃ εὐτυχῆ. Αὕτη ἡ σκέψις τον καθωδήγησε, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐπέστρεψε πλησίον τῆς μητρός του, καὶ ἀνερριχήθη ἐπὶ τῶν γονάτων της καὶ την ἐνηγκαλίσθη καὶ τὴν κατεφίλησε καὶ ἐστήριξε τὴν σγαυρὰν κεφαλήν του ἐπὶ τοῦ στήθους της· ἡ σκέψις αὕτη εὑρίσκετο ὁμοίως ἐν τῷ παιδικῷ του πνεύματι, ὅταν τῇ ἔφερε τὰ παιγνίδιά του καὶ τὰ βιβλία μὲ τὰς εἰκόνας διὰ νὰ τῇ τα δείξῃ, καὶ ὅταν ἐκάθισεν πλησίον της, εἰς τὸ πλευρόν της, ἐπὶ τοῦ σοφᾶ, ἐφ' οὗ ἐκείνη εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ ναπαύεται. Δὲν ἦτο ἀρκετὰ μεγάλος διὰ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ κάμῃ καὶ τίποτε ἄλλο· ἀλλ' ἤξιζε πολὺ περισσότερον ἀφ' ὅσον ἐδύνατο νὰ ἐννοήσῃ, αὐτό που ἔκαμνε διὰ τὴν ἀνακούφισιν καὶ τὴν παρηγορίαν τῆς μητρός του.

«Ὦ, Μαίρη!» ἔλεγεν ἡ κυρία Ἔρρολ πρὸς τὴν γηραιὰν ὑπηρέτριαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀπὸ πολὺν καιρόν. «Εἶμαι βεβαία, ὅτι, ὅσῳ μικρὸς καὶ ἂν εἶνε, μ' ἐννοεῖ, μανθάνει ὅ,τι ὑποφέρω καὶ θέλει νὰ με ἀνακουφίζῃ. Ἔχει τόσῳ καλὴ καρδιὰ τὸ καϊμένο! τόσῳ τρυφερὴ καὶ γενναία!» Καὶ τῷ ὄντι ὁ μικρὸς Κέδρικ ἐξηκολούθησε νὰ εἶνε ὁ μόνος τῆς μητρός του σύντροφος, ἐξερχόμενος εἰς περίπατον, συνομιλῶν καὶ παίζων μετ' αὐτῆς. Ὅταν ἔμαθε νὰ ἀναγινώσκῃ, τῇ ἀνέγνωσε ὅλα τὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα ἀπῆρτιζον τὴν παιδικὴν του βιβλιοθήκην, ἀκόμη δὲ καὶ βιβλία σοβαρὰ ἢ ἐφημερίδας. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ χρώματα ἀνεφάνησαν πάλιν ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς κυρίας Ἔρρολ καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἡ Μαίρη, ἀπὸ τὸ μαγειρεῖον, τὴν ἤκουε νὰ γελᾷ μὲ τὰς παρατηρήσεις καὶ τοὺς συλλογισμοὺς τοῦ Κέδρικ.

«Σοῦ κάνει κάτι καμῶματα καὶ σοῦ λέει κάτι λογάκια!» ἔλεγεν ἡ Μαίρη πρὸς τὸν κ. Χώψ. «Ἀμ δὲν ἦλθε 'ς τὸ μαγειρειό, τὴν ἡμέραν ποῦ ἔκαναν τὸν πρόεδρο, γιὰ νὰ μιλήσῃ μαζί μου πολιτικά; Στάθηκε μπροστὰ 'στὴ φωτιὰ μὲ τὰ χέρια 'στὴς τσέπες καὶ μὲ σοβαρὸ-σοβαρὸ προσωπάκι, σὰν νὰ ἦταν μεγάλος, μοῦ εἶπε: Μαίρη, ἐνδιαφέρομαι πολὺ γιὰ τὴν ἐκλογή· εἶμαι δημοκρατικός· ἡ Ἀγάπη μου τὸ ἴδιο· καὶ σὺ Μαίρη, εἶσαι δημοκρατική; — Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη μοῦ 'μιλεῖ πολὺ συχνὰ γιὰ τὰ πράγματα τοῦ κράτους καὶ πάντα μ' ἐκεῖνο τὸ σοβαρὸ ὕφος ποῦ μοιάζει σὰν μικρὸς κύριος.»

Ἡ γηραιὰ ὑπηρέτρια ἦτο πολὺ ἀφωσιωμένη εἰς τὸ παιδίον, διὰ τὸ ὁποῖον ἦτο ὑπερήφανος. Ἦτο ὑπερήφανος διὰ τὴν χάριν τοῦ μικροῦ του σώματος, διὰ τὴν κομψότητα τῶν τρόπων του καὶ προπάντων διὰ τοὺς χρυσοὺς καὶ λαμπροὺς ἐκείνους βοστρύχους, οἱ ὁποῖοι ἔπιπτον γύρω τοῦ ὡραίου του προσώπου.

«Στοιχηματίζω ὅτι οὔτε εἰς τὴν Πέμπτην Λεωφόρον» ἔλεγεν (ἡ Πέμπτη Λεωφόρος εἶνε ἡ ἀριστοκρατικὴ συνοικία τῆς Νέας Ὑόρκης) ὑπάρχει κανένα παιδὶ εὔμορφο σὰν τὸν Κέδρικ. Ὅλοι τους στέκονται καὶ το βλέπουν ὅταν φορεῖ τὸ μαῦρο βελουδένιο φορεματάκι, ποῦ του ἐκάναμε τώρα τὲς προάλλες ἀπὸ ἕνα παληὸ φουστάνι τῆς κυρίας. Μὲ τὰ σγουρά του τὰ μαλλιὰ μοιάζει σὰν κανένας μικρὸς λόρδος.»

Ἀλλ' ὁ Κέδρικ ὀλίγον ἐφρόντιζεν ἂν ὡμοίαζεν ἢ ὄχι μὲ μικρὸν λόρδον, ἀφ' οὗ δὲν ἤξευρε μάλιστα ἀκόμη τί πρᾶγμα ἦτο ὁ λόρδος. Ὁ μεγαλήτερός του φίλος ἦτο ὁ ἐδωδιμοπώλης, ὁ παράξενος ἐδωδιμοπώλης, ὁ ὁποῖος ὅμως μὲ αὐτὸν δὲν ἦτο καθόλου παράξενος. Ὁ Κέδρικ τὸν ἐσέβετο καὶ τον ἐθαύμαζε, θεωρῶν αὐτὸν ὡς ὑποκείμενον πολὺ πλούσιον καὶ πολὺ ἰσχυρόν. Τί θέλεις καὶ δὲν εἶχεν ἐκεῖνο τὸ μαγαζί του! δαμάσκηνα, σῦκα, πορτοκάλλια, μπισκότα! Εἶχεν ἀκόμη ἓν ἄλογον καὶ ἓν ἁμάξι, διὰ νὰ μεταφέρῃ τὰ ἐμπορεύματα. Ὁ Κέδρικ ἠγάπα ἐπίσης πολὺ τὴν γαλακτοπώλιδα καὶ τὸν ἀρτοποιόν, ὅπως καὶ μίαν πωλήτριαν μήλων· ἀλλ' ὁ κ. Χώψ ὑπερεῖχεν ὅλων αὐτῶν ἐν τῇ καρδίᾳ του. Ὁ Κέδρικ καὶ αὐτὸς διετέλουν εἰς τόσῳ στενὰς σχέσεις ὥστε τὸ παιδίον μετέβαινε καθημέραν πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἐδωδιμοπώλου καὶ ἔμενε πολλὴν ὥραν καθήμενος εἰς τὸ μαγαζεῖον καὶ συνομιλῶν περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἡμέρας. Ὁ Κ. Χώψ ἀναγινώσκων μετὰ σπουδῆς μεγάλης τὰς ἐφημερίδας ἐκράτει πάντοτε τὸν Κέδρικ «ἐνήμερον τῶν πολιτικῶν πραγμάτων» καὶ τῷ ἔλεγεν ἂν ὁ Πρόεδρος «ἔκαμνε τὸ καθῆκόν του ἢ ὄχι.»

Ὀλίγον καιρὸν μετά τινα ἐκλογήν, ἡ ὁποία πολὺ τοὺς εἶχεν ἀπασχολήσῃ, γεγονός τι ἀπροσδόκητον ἐπέφερε μεταβολὴν σημαντικὴν εἰς τὸν βίον τοῦ Κέδρικ, μόλις τότε ὀνταετοῦς.

Ἀξιοσημείωτον εἶνε ἀκόμη ὅτι τὸ γεγονὸς αὐτὸ

ἐπῆλθεν ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ κ. Χώψ ὁμιλῶν περὶ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Βασιλίσσης, εἶχεν ἐκφρασθῇ πολὺ αὐστηρῶς περὶ τῆς ἀριστοκρατίας, ἐξεγερθεὶς κυρίως κατὰ τῶν κομήτων καὶ τῶν μαρκησίων.

Ἔκαμνε πολλὴν ζέστην, καὶ ἀφοῦ ἔπαιξε τοὺς στρατιώτας μὲ τοὺς μικρούς του φίλους, ὁ Κέδρικ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐδωδιμοπωλεῖον διὰ νἀναπαυθῇ. Εὗρε δὲ τὸν κ. Χώψ παρατηροῦντα μὲ ὕφος πολὺ ἐξηγριωμένον τὸν τελευταῖον ἀριθμὸν εἰκονογραφημένης τινὸς ἐφημερίδος τοῦ Λονδίνου, ἡ ὁποία περιεῖχε μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ σχεδιογράφημα παριστῶν αὐλικήν τινα τελετήν.

« Γιὰ ἰδές τους ἐκεῖ ! γιὰ ἰδές τους ! » εἶπε πρὸς τὸν Κέδρικ « Ἄφησε καὶ νὰ ἰδῇς τί θὰ πάθουν αὐτοὶ καμμιὰ μέρα. Ὅλους, μπρὲ μάτια μου, θὰ τους τινάξουν εἰς τὸν ἀέρα ὅλους, λόρδους, κόμητας, μαρκησίους καὶ πάει λέωντας. »

Ἡ Κέδρικ εἶχε καθήσῃ κατὰ τὸ σύνηθες ἐπὶ μεγάλου κιβωτίου ξηρῶν καρπῶν καὶ εἶχεν ἐκβάλῃ τὸν πῖλόν του.

« Ἔγνωρίσατε ἄρά γε πολλοὺς λόρδους, μαρκησίους καὶ κόμητας, κύριε Χώψ ; » ἠρώτησε μὲ τὸ σοβαρόν του ὕφος τὸ παιδίον.

« Ὄχι ! » ἀπήντησεν ὁ κ. Χώψ μετ' ἀποστροφῆς. « Δὲν ὑπάρχει κανένας κίνδυνος ! Ἔννοια σου καὶ δὲ φοβοῦμαι νὰ ἰδῶ ποτὲ κανένα ἀπ' αὐτοὺς 'ς τὸ μαγαζί μου, καθισμένον ἐπάνω 'στὰ βαρέλια μὲ τὰ μπισκότα ! »

Καὶ τελείως ἱκανοποιημένος ἐκ τοῦ αἰσθήματος τὸ ὁποῖον ἐξέφραζεν ὁ ἐδωδιμοπώλης, περιέφερε περὶ αὐτὸν τὸ βλέμμα ὑπερήφανον, σπογγίσας συγχρόνως τὸ μέτωπόν του.

« Ἴσως νὰ μὴν ἤθελαν καὶ αὐτοὶ νὰ εἶνε κόμητες, ἂν ἠμποροῦσαν νὰ εἶνε τίποτε ἄλλο » εἶπεν ὁ Κέδρικ, αἰσθανθεὶς ἀόριστόν τινα συμπάθειαν διὰ τὴν δυστυχῆ μοῖραν ἐκείνων, περὶ τῶν ὁποίων συνωμίλουν.

« Τί ; δὲν θὰ ἤθελαν ; Καλὲ τί λές ; » ἀνέκραξεν ὁ κ. Χώψ « Ἐκεῖνοι χαλοῦν τὸν κόσμο γιὰ τὸν τίτλο τους καὶ τὸν θεωροῦν τὸ μεγαλείτερο καύχημά τους. Ἄ, ναί, ἀκοῦς ἐκεῖ ! δὲν θὰ ἤθελαν ! »

Ὁ Κέδρικ καὶ ὁ φίλος του συνωμίλησαν κατόπιν περὶ μυρίων ἄλλων πραγμάτων, ἐν οἷς καὶ περὶ τῆς Τετάρτης Ἰουλίου, τῆς ἐπετείου τῆς Ἀνεξαρτησίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, τοὐτέστι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν οἱ κάτοικοι τῆς Ἀμερικῆς, ὑποτελεῖς ἕως τότε εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀπεχωρίσθησαν ἐξ αὐτῆς καὶ ἀνεκηρύχθησαν ἔθνος ἐλεύθερον. Τὴν ἡμέραν ταύτην οἱ Ἀμερικανοὶ τὴν ἑορτάζουσι μετ' ἐκτάκτου ἐπισημότητος.

Ὁσάκις ὁ ἐδωδιμοπώλης ἤρχιζε νὰ ὁμιλῇ περὶ τοῦ θέματος τούτου, ἐφαίνετο ὡς νὰ μὴν ἤθελε νὰ τελειώσῃ ποτέ. Ὁ κ. Χώψ ἠγάπα νὰ διηγεῖται διεξοδικώτατα τὴν ἱστορίαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, νἀναμιμνήσκεται τῶν ἀνδραγαθημάτων τῶν ἐπιτελεσθέντων ὑπὸ τῶν δημοκρατικῶν ἡρώων ὡς καὶ τῶν ἐπιμέμπτων πράξεων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀνῆκον εἰς τὴν μητέρα πατρίδα, ὡς ἀπεκάλουν τότε τὴν Ἀγγλίαν. Κατὰ τὰς συνομιλίας ταύτας τὰς πατριωτικάς, ὁ Κέδρικ συνηρπάζετο ὑπὸ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος. Οἱ ὀφθαλμοί του ἔλαμπον ἐκ τῆς συγκινήσεως, οἱ βόστρυχοί του ἐκινοῦντο περὶ τὴν κεφαλήν του καὶ περιέμενεν ἀνυπομόνως τὴν ὥραν τοῦ γεύματος διὰ νὰ διηγηθῇ εἰς τὴν Ἀγάπην, ὅλα ὅσα εἶχεν ἀκούσῃ.

Κατὰ δὲ τὴν ἐκλογήν, περὶ τῆς ὁποίας ὡμιλήσαμεν ἀνωτέρω, τόσην ἐντύπωσιν ἔκαμαν εἰς τὸν Κέδρικ ὅλα ὅσα εἶχεν ἀκούσῃ νὰ λέγουν εἰς τὸν γηραιόν του φίλον, ὥστε ἀπέμεινε τελείως πεπεισμένος ὅτι ἐὰν ὁ κ. Χώψ, ἀκόμη δὲ καὶ αὐτός, ὁ Κέδρικ δὲν ἀνεμιγνύοντο, ὁ τόπος θὰ κατεστρέφετο ἀφεύκτως. Τὴν ἑσπέραν ὁ ἐδωδιμοπώλης τὸν ὡδήγησε νὰ ἴδῃ μίαν μεγάλην λαμπαδηφορίαν, πολλοὶ δὲ τῶν διαδηλωτῶν παρετήρησαν μετὰ συμπαθείας πλησίον ἑνὸς φανοῦ, παχύν τινα ἄνθρωπον ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ ὁποίου ἐκάθητο παιδίον μικρόν, τὸ ὁποῖον ἐζητωκραύγαζε καὶ ἐχειρονόμει σεῖον τὸν πῖλόν του εἰς τὸν ἀέρα.

Ἡ συνομιλία περὶ τῶν λόρδων, τῶν κομήτων καὶ τῆς πολιτικῆς ἐν γένει εὑρίσκετο εἰς τὸ μᾶλλον ἐνδιαφέρον σημεῖον, ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐδωδιμοπωλεῖον ἡ γραῖα Μαίρη. Ὁ Κέδρικ ὑπέθεσεν ὅτι ἤρχετο διὰ νἀγοράσῃ ζάχαριν ἢ ἄλλο τι παρόμοιον. Ἀλλ' ἀπέναντίας ἡ ὑπηρέτρια δὲν ἐζήτησε τίποτε, ἐφαίνετο δὲ κατεχομένη ὑπὸ συγκινήσεως ζωηρᾶς.

« Ἔλα, ψυχούλα μου » εἶπε πρὸς τὸ παιδίον. « Ἡ μητέρα σου σὲ γυρεύει.

— Μὲ θέλει νὰ βγοῦμε ; » ἠρώτησεν ὁ Κέδρικ. Ἀλλ' ἡ Μαίρη τὸν ἐκύτταξε χωρὶς νἀπαντήσῃ, ἐφ' ᾧ ὁ μικρὸς εὗρε τὸ ἦθός της πολὺ παράδοξον.

« Τί τρέχει, Μαίρη ; » τὴν ἠρώτησε.

« Παράξενα, πολὺ παράξενα πράγματα. Πᾶμε 'ς τὸ σπίτι.

— Τί ; μήπως ἐκρύωσεν ἡ Ἀγάπη μου ; μήπως εἶνε ἄρρωστη ; » ἠρώτησεν ὁ Κέδρικ μετ' ἀγωνίας, ἀκολουθῶν τὴν γηραιὰν ὑπηρέτριαν.

« Ὄχι, παιδί μου, τίποτε ἀπ' αὐτά· ἄλλο πρᾶγμα, παράξενο σοῦ εἶπα, πολὺ παράξενο ! »

Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἄμαξά τις ἐστάθμευε πρὸ τῆς θύρας, ἡ δὲ μαμμὰ συνωμίλει μὲ κάποιον εἰς τὴν αὐθουσαν. Ἡ Μαίρη ἀνεβίβασε τὸ παιδίον εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ το ἐνέδυσε μετὰ σπουδῆς τὸ φόρεμά του – φόρεμα ἀπὸ φανέλαν κρεμόχρουν μὲ ζώνην πλατεῖαν ἐρυθράν, διότι εἶχον παρέλθῃ ἤδη τρία ἔτη ἀφότου ἔχασε τὸν πατέρα του καὶ δὲν ἔφερε πλέον τὸ πένθος.

« Αὐθέντης ! » ἔλεγεν ἡ γηραιὰ ὑπηρέτρια κτενίζουσα τοὺς χρυσοῦς βοστρύχους τοῦ παιδίου. « Μεγάλος αὐθέντης ! λόρδος ! κόμης ! Ποιὸς θὰ τὸ ἔλεγε ποτέ ; »

Τίποτε ἐκ τῶν λέξεων τούτων δὲν ἐνόησεν ὁ Κέδρικ. Ἀλλὰ σκεφθεὶς ὅτι ἡ μήτηρ του θά τῳ ἐξήγει τὰ πάντα μετ' ὀλίγον, ἀφῆκε τὴν Μαίρην, χωρὶς νὰ τῇ ζητήσῃ οὐδεμίαν ἐξήγησιν τῶν ἐπιφωνήσεών της.

Ἐνδυθεὶς κατῆλθε δρομαῖος εἰς τὴν αὐθουσαν. Γηραιός τις κύριος, ὑψηλός, ἰσχνός, μὲ φυσιογνωμίαν αὐστηράν, ἐκάθητο εἰς μίαν πολυθρόναν ἀπέναντι τῆς μητρός του. Ἡ Κ" Ἔρρολ ἐφαίνετο πολὺ συγκεκινημένη καὶ τὸ παιδίον διέκρινε δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της. « Ὦ, Κέδρικ, ἀγάπη μου ! » ἀνέκραξε τρέχουσα εἰς προϋπάντησίν του καὶ σφίγγουσα αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας της μετὰ παραφορᾶς. « Ὦ, Κέδρικ, ἀγαπητό μου παιδί ! »

Ὁ γηραιὸς κύριος ἠγέρθη· παρετήρησε προσεκτικῶς τὸ παιδίον, θωπεύων τὸν πώγωνα διὰ τῆς ὀστεώδους αὐτοῦ χειρὸς καὶ ἐπὶ τέλους ἠρώτησε :

« Λοιπόν, εἶνε αὐτὸς ὁ μικρὸς λόρδος Φωλεροᾶ ; »

« ΙΣΩΣ ΝΑ ΜΗΝ ΗΘΕΛΑΝ ΚΑΙ ΑΥΤΟΙ ΝΑ ΕΙΝΕ ΚΟΜΗΤΕΣ, ΕΙΠΕΝ Ο ΚΕΔΡΙΚ ». (Σελ. 4)

Β'

Σπανίως παιδίον ὑπέστη οἷας ἐκπλήξεις ὁ Κέδρικ κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἑβδομάδα. Παράδοξος τῇ ἀληθείᾳ ἑβδομάς ! Ἐν πρώτοις ἡ ἱστορία τὴν ὁποίαν τῳ διηγήθη ἡ μήτηρ του ἦτο ἐκ τῶν μᾶλλον περιέργων. Ἐδέησε νά την ἀκούσῃ δὶς καὶ τρὶς πρὶν δυνηθῇ νά την ἐννοήσῃ, ἠρώτα δ' ἑαυτὸν τί ἄρά γε θὰ ἐσκέπτετο περὶ αὐτῆς ὁ κ. Χώψ. Ἡ ἱστορία αὕτη εἶχε νὰ κάμῃ μὲ λόρδους καὶ μὲ κόμητας. Ὁ πάππος του, τὸν ὁποῖον ποτὲ δὲν εἶχεν ἴδῃ, ἦτο κόμης· ὁ δὲ μεγαλείτερος θεῖος του – διότι φαίνεται ὅτι εἶχε δύο, θὰ ἐγίνετο κόμης καὶ αὐτός, ἐὰν δὲν ἐφονεύετο πεσὼν ἀπὸ τὸν ἵππον του. Μετὰ τὸν θάνατόν του, ὁ ἄλλος του θεῖος θὰ ἐγίνετο τώρα κόμης, ἐὰν δὲν ἀπέθνησκε καὶ αὐτὸς αἰφνιδίως ἐν Ρώμῃ ἐκ πυρετοῦ. Ἕνεκα τῶν δύο ταύτων περιστατικῶν ὁ πατὴρ τοῦ Κέδρικ, ἐὰν ἔζη, ἔπρεπε νὰ γίνῃ κόμης, ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλοι εἶχον ἀποθάνῃ, καὶ μόνος ὁ Κέδρικ ἀπέμενε ζῶν, ἐφαίνετο ὅτι αὐτὸς θὰ ἐγίνετο κόμης μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πάππου του, κόμητος Δόρινκουρ. Πρὸς τὸ παρὸν ἦτο λόρδος, λόρδος Φωλεροᾶ.

Ὁ κύριος Χάβιζαμ, ὁ δικηγόρος τοῦ γηραιοῦ κόμητος, τὸν ὁποῖον αὐτὸς εἶχε πέμψῃ εἰς Ἀμερικήν, ἦτο ἐντεταλμένος νά τῳ φέρῃ τὸν ἔγγονόν του. Ὁ κύριος Χάβιζαμ ἦτο τελείως ἐνήμερος τῶν ὑποθέσεων τῆς οἰκογενείας. Ὁ προϊστάμενός του δὲν τῳ εἶχεν ἀποκρύψῃ οὔτε τὰς θλίψεις καὶ τὰς ἀνησυχίας τὰς ὁποίας τῳ εἶχον προξενήσῃ οἱ δύο μεγαλείτεροι υἱοί του, οὔτε τὴν ὀργήν, τὴν ὁποίαν ἠσθάνθη μαθὼν τὸν γάμον τοῦ τρίτου, οὔτε τὸ μῖσος τὸ ὁποῖον ἔτρεφε κατὰ τῆς νεαρᾶς χήρας, περὶ τῆς ὁποίας ὡμίλει ὡς περὶ γυναικὸς ἀνηκούσης εἰς τὴν

ἐσχάτην κοινωνικὴν βαθμίδα. Μία ῥαδιοῦργος, ἔλεγε, ἡ ὁποία ἔκαμε τὰ δύνατα δυνατὰ νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν λοχαγόν, ἐπειδὴ εἴξευρε ὅτι ἦτο υἱὸς κόμητος! Ὁ γηραιὸς νομικὸς συνεμερίζετο πληρέστατα τὴν γνώμην ταύτην, ὅπως καὶ τὰς ἄλλας γνώμας τοῦ κυρίου του περὶ Ἀμερικῆς καὶ Ἀμερικανῶν ἐν γένει. Ἐκτὸς τούτου τὸ ἐπάγγελμά του τὸν εἶχε κάμῃ νὰ προσκόψῃ πολλάκις κατὰ τοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ τῆς φιλοχρηματίας ὅλων ἐκείνων μεθ' ὧν ἤρχετο εἰς σχέσεις, ὥστε νὰ μὴ δύναται πλέον νὰ πιστεύῃ εἰς τὴν ἀφιλοκέρδειαν οὐδενὸς καὶ πολὺ ὀλιγώτερον τῆς χήρας τοῦ Ἔρρολ. Τὴν ἀποστολήν του διὰ τοῦτο ἐξετέλει μετά τινος ἀποστροφῆς· δὲν τῷ ἦτο διόλου εὐχάριστον νὰ ἔχῃ λογαριασμοὺς μὲ γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ἐνόμιζε χυδαίαν καὶ ἡ ὁποία οὐδεμιᾶς ἀναμφιβόλως θὰ ἠξίου προσοχῆς οὔτε τὴν μνήμην τοῦ συζύγου της, οὔτε τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ὀνόματός της. Ὅταν εἶδε τὴν ἄμαξάν του κάμπτουσαν ὁδόν τινα στενὴν καὶ σταματῶσαν ἐνώπιον μικρᾶς οἰκίας μετρίου ἐξωτερικοῦ, ἠσθάνθη δυσάρεστον ἐντύπωσιν. Ἐδῶ λοιπόν, εἰς αὐτὴν τὴν καλύβην, ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη ὁ μέλλων ἰδιοκτήτης τοῦ Δόρινκουρ, τοῦ Βύνδχαμ, τοῦ Σόλουορθ καὶ τόσων ἄλλων ἀπεράντων κτημάτων; Καὶ δὲν θὰ ἦτο ἄρά γε ὡς μία κηλὶς τὸ παιδίον τοῦτο διὰ τὴν οἰκογένειαν τὴν εὐγενῆ, τῆς ὁποίας ὁ κ. Χάβιζαμ διηύθυνεν ἀπὸ τόσου χρόνου τὰς ὑποθέσεις, καὶ τὴν ὁποίαν ἐσέβετο τόσον βαθέως;

Ὅταν ἡ Μαίρη τον εἰσήγαγεν εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν, περιέβλεψε γύρω του μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι πολλὰ θὰ εὕρισκε νὰ ἐπικρίνῃ. Τὸ δωμάτιον ἦτο ἁπλῶς ἐπιπλωμένον· ἀπέπνεεν ἐν τούτοις οἰκειότητά τινα, ἡ ὁποία εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἤρεσεν εἰς τὸν ξένον. Δὲν ὑπῆρχον ἐκεῖ κοσμήματα πρόστυχα ἢ ἀκαλλαίσθητα, ἀλλὰ μόνον μικρά τινα κομψοτεχνήματα, τὰ ὁποῖα ἐκ γυναικείας χειρὸς μόνον ἠδύναντο νὰ προέρχωνται.

«Ἐδῶ – μέσα δὲν εἶνε πολὺ ἄσχημα» εἶπε καθ' ἑαυτόν, «χωρὶς ἄλλο θὰ ὑπερίσχυσε τὸ γοῦστο τοῦ λοχαγοῦ.»

Ἀλλ' ἀφ' ἧς στιγμῆς εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ἡ κυρία Ἔρρολ, ὁ δικηγόρος ἤρχισε νὰ σκέπτεται ὅτι καὶ αὐτὴ κάτι ἠμποροῦσε νὰ ζήσῃ καὶ κάτι νὰ ἠξεύρῃ. Ἐὰν δὲν ἦτο τζέντλεμαν σοβαρὸς καὶ καθολοκληρίαν κύριος ἑαυτοῦ, θὰ ἐξεδήλου βεβαίως κάποιαν συγκίνησιν ἐπὶ τῇ θέᾳ της. Περιβεβλημένη τὴν ἁπλῆν, τὴν ἄνευ κοσμημάτων μελανὴν αὐτῆς ἐσθῆτα, ἐφαίνετο μᾶλλον ὡς κόρη, ἢ ὡς μήτηρ παιδίου ἑπταετοῦς· ἔκαμε δὲ πολλὴν ἐντύπωσιν ἡ γλυκεῖα ἐκείνη καὶ μελαγχολικὴ ἔκφρασις τοῦ προσώπου της, ἔκφρασις τὴν ὁποίαν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου της δὲν ἀπέβαλεν ἢ τὰς στιγμὰς καθ' ἃς ἔπαιζεν ἢ συνωμίλει μετὰ τοῦ υἱοῦ της. Ἡ μακρὰ πεῖρα τοῦ νομικοῦ τὸν εἶχε συνειθίσῃ εἰς τὸ νὰ ἀναγινώσκῃ βαθέως τὰς φυσιογνωμίας, εὐθὺς δ' ὡς ἔρριψεν ἐπὶ βλέμμα μόνον ἐπὶ τῆς μητρὸς τοῦ Κέδρικ, ἀνεγνώρισεν ὅτι ὁ κόμης ἠπατᾶτο καθολοκληρίαν ἐκλαμβάνων αὐτὴν ὡς γυναῖκα κερδοσκόπον. Ἐννόησεν ἀμέσως ὅτι δὲν θὰ ἀπήντα εἰς τὰς διαπραγματεύσεις του τὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας ἐξ αὐτῆς ἐφοβεῖτο καὶ ἤρχισε νὰ σκέπτεται ὅτι ἐπὶ τέλους ὁ μικρὸς λόρδος Φωλεροᾶ δὲν θὰ ἦτο ἴσως αἴσχος διὰ τὴν οἰκογένειαν, ὅπως ἐπίστευσε κατ' ἀρχάς. Ὁ πατὴρ ὑπῆρξεν ὡραῖος ἄνθρωπος, ἡ μήτηρ ἦτο γυνὴ ὡραία καὶ καλοανατεθραμμένη· οὐδεὶς λόγος ὑπῆρχε νὰ μὴ τους ὁμοιάζῃ ὀλίγον τὸ παιδίον των.

Ὅταν ἀνήγγειλεν εἰς τὴν κυρίαν Ἔρρολ τὸν σκοπὸν τῆς ἐλεύσεώς του, ἐκείνη ἔγεινε κάτωχρος.

«Ἀχ!» ἀνέκραξε «Θά μού το πάρουν λοιπὸν τὸ παιδάκι μου, τὸ ἀγαπητό μου τὸ παιδάκι, ποὺ μ' ἀγαπᾷ τόσω; Ἀπ' αὐτὸ δὲν ἔχω κανέναν ἄλλον εἰς τὸν κόσμο. Ἐπροσπάθησα πάντοτε νὰ του εἶμαι καλὴ μητέρα...»

Καὶ ἡ φωνή της ἔτρεμεν, ἐν ᾧ δάκρυα ἔρρεον κατὰ μῆκος τῶν παρειῶν της.

Ὁ νομικὸς ἔβηξε, διὰ νὰ καθαρίσῃ τὴν φωνήν του.

«Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σας εἴπω» ἀπεκρίθη μετά τινος δισταγμοῦ, «ὅτι ὁ κόμης Δόρινκουρ δὲν εἶνε... δὲν εἶνε πολὺ καλὰ διατεθειμένος πρὸς ὑμᾶς. Εἶνε ἡλικιωμένος, καθὼς ξεύρετε, καὶ ἔρματον τῶν γεροντικῶν του προλήψεων. Ἐξακολουθεῖ νὰ μισῇ, ὅπως ἐμίσησεν ἀνέκαθεν, τὴν Ἀμερικὴν καὶ τοὺς Ἀμερικανούς, καὶ εἶνε, ὅπως ἦτο πάντοτε, πολὺ δυσηρεστημένος μὲ τὸν γάμον τοῦ υἱοῦ του. Ἠξεύρω ὅτι εἶνε ἀποφασισμένος νὰ μὴ σας ἴδῃ. Λυποῦμαι πάρα πολὺ πού σας φέρω τόσω δυσαρέστους εἰδήσεις... Ἀλλὰ τὸ σχέδιον τοῦ κόμητος Δόρινκουρ εἶνε νὰ ζήσῃ μαζί του ὁ λόρδος Φωλεροᾶ, καὶ νὰ ἀνατραφῇ πλησίον του, ὑπὸ τὴν ἰδίαν του ἐπαγρύπνησιν. Ἔχει μανίαν μὲ τὸ Δόρινκουρ καὶ ἐκεῖ περνᾷ τὸ μεγαλείτερον μέρος τοῦ καιροῦ του. Ἡ ἀρθρῖτις τὸν ἐνοχλεῖ συχνὰ καὶ ἡ ἐν Λονδίνῳ διαμονὴ θά τῳ ἦτο πολὺ βλαβερά. Ὁ λόρδος Φωλεροᾶ λοιπὸν θὰ ἐγκατασταθῇ ὁριστικῶς εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ Δόρινκουρ. Ὁ κόμης θέτει εἰς τὴν διάθεσίν σας τὴν Λόζαν, εὐχάριστον κατοικίαν, ὄχι μακρὰν τῆς ἐπαύλεως, ὅπως καὶ μίαν σύνταξιν, ἀρκοῦσαν διὰ νὰ ζῆτε ἀξιοπρεπῶς. Ὁ λόρδος Φωλεροᾶ θὰ ἠμπορῇ νὰ ἔρχεται νὰ σας βλέπῃ, ὅποτε θέλετε· σεῖς μόνον δὲν θὰ ἠμπορεῖτε νὰ πηγαίνετε πρὸς αὐτόν, διότι θὰ σας εἶνε ἀπηγορευμένον νὰ ὑπερβῆτε καὶ αὐτὰ τὰ κάγκελα τοῦ δάσους. Ἐν τούτοις, κυρία, δὲν θὰ εἶσθε ἐντελῶς χωρισμένη τοῦ υἱοῦ σας, καθὼς βλέπετε, καί σας βεβαιῶ ὅτι οἱ ὅροι τοὺς ὁποίους σᾶς προτείνω δὲν εἶνε τόσω... (ἐδῶ ὁ δικηγόρος ἔβηξε) τόσω σκληροί, ὅσον εἰμποροῦσαν νὰ εἶνε... Ἔπειτα τὸ συμφέρον τοῦ λόρδου Φωλεροᾶ αὐτὸ ἀπαιτεῖ καὶ πιστεύω νὰ μὴ ἔχετε πολλὰς ἀντιρρήσεις.»

Ὁ κύριος Χάβιζαμ εἶχε τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ κυρία Ἔρρολ θὰ ἤρχιζε νὰ κλαίῃ, νὰ στενάζῃ καὶ νὰ παραπονῆται — ὅπως πᾶσα ἄλλη θὰ ἔκαμνεν εἰς τὴν θέσιν της — ἠσθάνετο δὲ διὰ τοῦτο πλῆξιν ἀρκετὴν καὶ ἀμηχανίαν. Ἀλλὰ τίποτε παρόμοιον δὲν συνέβη. Ἡ κυρία Ἔρρολ ἐπλησίασε μόνον εἰς τὸ παράθυρον, ἔμεινεν ἐκεῖ ἐπ' ὀλίγα λεπτὰ ἔχουσα ἐστραμμένα πρὸς τὴν αἴθουσαν τὰ νῶτα καί, ὡς ἀντελήφθη ὁ κύριος Χάβιζαμ, προσεπάθησε διὰ στιγμιαίας πάλης νὰ κατισχύσῃ τῶν αἰσθημάτων της.

«Ὁ λοχαγὸς Ἔρρολ εἶχε διατηρήσῃ τὴν καλλιτέραν ἀνάμνησιν περὶ τοῦ Δόρινκουρ» εἶπεν ἐρχομένη τέλος νὰναλάβῃ τὴν θέσιν της· «ὑπερηφανεύετο δι' αὐτὸ ὅπως καὶ διὰ τὸ ὄνομά του. Ἡ Ἀγγλία καὶ πᾶν ὅ,τι ἀγγλικὸν τῷ ἦτο πάντοτε προσφιλές. Ἠσθάνετο μεγάλην λύπην που εἶχεν ἀφήσῃ τὸν τόπον του καὶ θὰ ἦτο πολὺ εὐτυχὴς ἂν ἠμποροῦσε νὰ μάθῃ ὅτι ὁ υἱός του πρόκειται μετ' ὀλίγον νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκεῖ — πρᾶγμα τὸ ὁποῖον νομίζω ὅτι καὶ διὰ τὸν Κέδρικ δὲν θὰ εἶνε δυσάρεστον... Ἐλπίζω, εἶμαι μᾶλλον βεβαία, ὅτι ὁ κόμης δὲν θὰ φανῇ τόσω σκληρὸς ὥστε νὰ προσπαθήσῃ νὰ με ἀποξενώσῃ ἀπὸ τὴν καρδίαν τοῦ υἱοῦ μου, ὅπως εἶμαι πάλιν βεβαία ὅτι αὐτὸ δὲν θὰ το κατορθώσῃ, ὅ,τι καὶ ἂν κάμῃ... Εἶνε φύσις θερμή, εἰλικρινής, καὶ καρδία πιστὴ ὁ Κέδρικ μου. Θά μ' ἀγαπᾷ πάντοτε, καὶ ἂν ἀκόμη μ' ἐχώριζαν καθολοκληρίαν ἀπ' αὐτοῦ. Ἐγώ, νὰ σας πῶ τὴν ἀλήθειαν, δὲν λυποῦμαι καὶ πολὺ που θὰ τον χωρισθῶ, πρῶτον ἀφ' οὗ θὰ τον βλέπω συχνὰ καὶ δεύτερον ἀφ' οὗ αὐτό, καθὼς εἴπατε καὶ σεῖς, εἶνε πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ υἱοῦ μου.»

«Καλ' αὐτὴ δὲν συλλογίζεται διόλου τὸν ἑαυτόν της» εἶπε καθεαυτὸν ὁ γηραιὸς νομικὸς «ὄχι, δὲν εἶνε ἐγωίστρια ὅπως ἰσχυρίζεται ὁ κόμης.»

Καὶ ὑψῶν τὴν φωνήν,

«Κυρία» ἀπήντησεν, «ὁ υἱός σας θά σας εὐχαριστήσῃ ἀργότερα, διὰ τὴν θυσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποβάλλεσθε σήμερον πρὸς χάριν του. Εἰμπορῶ νὰ σας βεβαιώσω ὅτι ὁ λόρδος Φωλεροᾶ θἀνατραφῇ μὲ ὅλην τὴν πρέπουσαν φροντίδα, καὶ ὅτι θὰ γίνῃ ὅ,τι εἶνε δυνατὸν διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ εὐτυχία του. Περὶ αὐτοῦ θὰ φροντίσῃ ὁ κόμης Δόρινκουρ, ὅσον θὰ ἐφροντίζατε καὶ σεῖς ἡ ἰδία.

— Ἐλπίζω ἀκόμη» εἶπεν ἡ ἀτυχὴς μήτηρ διὰ φωνῆς ἠλλοιωμένης ὑπὸ τῆς συγκινήσεως «ὅτι ὁ πάππος του θὰ τον ἀγαπήσῃ. Ὁ Κέδρικ μου εἶνε πολὺ καλὸς καὶ ἀγαπᾶται ἀμέσως.»

Ὁ κύριος Χάβιζαμ ἔβηξε πάλιν διὰ νὰ καθαρίσῃ τὸν λάρυγγα. Οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ τὸν ἀρθριτικὸν καὶ ὀργίλον γέροντα ἱκανὸν νἀγαπήσῃ τινά, ἀλλ' ἤξευρεν ὅτι ὁ κόμης ἐκ συμφέροντος θὰ ἦτο εὔνους καὶ ἀγαθός, πρὸς τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο ὁ κληρονόμος του, ὅταν ἀκόμη καὶ ἡ φύσις του θά τον παρέφερε. Ἤξευρεν ἐπίσης ὅτι ἐὰν ὁ Κέδρικ θά τῳ περιεποιεῖτο τῷ ὄντι τιμήν, ὁ γέρων θὰ ἦτο ὑπερήφανος δι' αὐτὸν καὶ θά τῳ ἐχορήγει εὐχαρίστως πᾶν ὅ,τι θά τῳ ἐζήτει. Ἐν τούτοις ἠρκέσθη νἀπαντήσῃ·

«Ὁ λόρδος Φωλεροᾶ δὲν θὰ στερηθῇ τίποτε. Καὶ χάριν τῆς εὐτυχίας του, ὁ κόμης θέλει νὰ κατοικήσετε τόσω πλησίον του, διὰ νὰ εἰμπορῆτε νά τον βλέπετε συχνά».

Ὁ γηραιὸς νομικὸς δὲν ἔκριτνεν ἀναγκαῖον νὰ διαβιβάσῃ ἀκριβῶς τὰς ἐκφράσεις τοῦ κόμητος, αἱ ὁποῖαι οὔτε τρυφεραὶ ἦσαν, οὔτε εὐγενεῖς, ἀλλ' ἐπροτίμησε νὰ κάμῃ τὰς προτάσεις του εἰς γλῶσσαν γλυκυτέραν κάπως καὶ λεπτοτέραν.

Ὄχι πολὺ εὐχάριστον ἔκπληξιν ἠσθάνθη ἐν τούτοις ὁ κύριος Χάβιζαμ, ὅταν ἤκουσε τὴν Μαίρην ἀπαντῶσαν εἰς τὴν κυρίαν Ἔρρολ, ἡ ὁποία τὴν διέταξε νὰ ὑπάγῃ νὰ ζητήσῃ τὸν Κέδρικ:

«Πρέπει νὰ εἶνε χωρὶς ἄλλο εἰς τοῦ κυρίου Χώψ, κυρία μου, καθισμένος κοντά του μέσα 'ςτὲς κουσέρβες καὶ εἰς τὰ μπισκότα, καὶ θὰ 'μιλῇ μαζί του πολιτικά, κατὰ τὸ σύνηθες.»

Αἱ πρῶται ἀνησυχίαι του ἐπανῆλθον. Καὶ ἀπὸ πότε οἱ υἱοὶ τῶν ἄγγλων εὐπατριδῶν εἶχον τὴν συνήθειαν νὰ συνδέωνται διὰ φιλίας στενῆς μὲ τοὺς ἐδωδιμοπώλας; Θὰ ἦτο λυπηρὸν ἐὰν τὸ παιδίον εἶχεν ἀποκτήσῃ τῳόντι τρόπους κακοὺς καὶ κλίσιν πρὸς τὴν συναναστροφὴν τῆς χαμηλῆς κοινωνίας. Μία τῶν πικροτέρων ἀπαγοητεύσεων τοῦ γηραιοῦ κόμητος ὑπῆρξεν ἡ πρὸς κατωτέρους τῶν κλίσις τῶν δύο μεγαλειτέρων αὐτοῦ υἱῶν. Μήπως τὸ παιδίον τοῦτο ἐκληρονόμησε τὰς κακὰς αὐτὰς διαθέσεις, ἀντὶ τῶν τόσων προτερημάτων τοῦ πατρός του;

Ἀλλὰ μόλις ἠνοίχθη ἡ θύρα καὶ εἰσῆλθεν ὁ Κέδρικ, ὁ φόβος οὗτος ἐξηφανίσθη. Ἡ ὡραιότης του ἦτο θελκτικωτάτη καὶ πολὺ ἀριστοκρατική, τὸ βῆμά του ἄνετον, ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ κλίσις τῆς κεφαλῆς του χαριεστάτη. Ὡμοίαζε καταπληκτικῶς τὸν πατέρα του, ἂν καὶ εἶχε τοὺς μέλανας ὀφθαλμοὺς τῆς μητρός του. Τούτων ἡ ἔκφρασις δὲν ἦτο οὔτε δειλή, οὔτε αὐθάδης· ἀλλ' ἐμαρτύρουν τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τὴν ἀθωότητα τοῦ παιδίου, βλέποντες τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα ἀτενῶς, κατέναντι, ὡς ὀφθαλμοὶ παιδίου, τὸ ὁποῖον οὔτε δυσπιστεῖ, οὔτε ὑποπτεύει.

«Μὰ τὴν ἀλήθειαν», εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ κύριος Χάβιζαμ ἐξακολουθῶν τὴν ἐξέτασίν του, ἐν ᾧ ὁ Κέδρικ ἐρρίπτετο εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς του «εἶνε τὸ πειὸ εὔμορφο, τὸ πειὸ καλοφτειασμένο

καὶ τὸ πειὸ χαριτωμένο παιδί, ἀφ' ὅσα εἶδα εἰς τὴν ζωήν μου.»

Τὴν εὐχαρίστησίν του δὲ ταύτην τὴν ὁλόψυχον ἐξέφρασε μόνη ἡ ἐρώτησις ἐκείνη:

«Λοιπόν, εἶνε αὐτὸς ὁ μικρὸς λόρδος Φωλεροῦ;»

Ὁ Κέδρικ, ἀγνοῶν τελείως ὅτι γίνεται ἀντικείμενον παρατηρήσεως, ἐφέρετο κατὰ τὸ σύνηθες. Ἀφ' οὗ ἠσπάσθη τὴν μητέρα του, ἔδωσε τὴν χεῖρά του εἰς τὸν κύριον Χάβιζαμ ζωηρῶς, ὡς συνείθιζε νὰ τὴν δίδῃ εἰς τοὺς σπανίους ἐπισκέπτας τῆς μητρός του, καὶ ἀπήντησεν εἰς τὰς ἐρωτήσεις του μὲ τὴν ἡρεμίαν ἐκείνην καὶ τὴν ἄνεσιν, μεθ' ἧς θἀπήντα καὶ εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ κυρίου Χώψ.

Στιγμάς τινας μετὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ Κέδρικ, ὁ κύριος Χάβιζαμ ἀπεχαιρέτησε τὴν κυρίαν Ἔρρολ.

«Ἀγάπη μου» εἶπε τὸ παιδίον πρὸς τὴν μητέρα του, ἀφ' οὗ ἀνεχώρησεν ὁ γηραιὸς νομικός. «Ἤθελα καλλίτερα νὰ μὴν εἶμαι οὔτε κόμης, οὔτε λόρδος. Κανένα ἀπὸ τἄλλα παιδιὰ δὲν εἶνε οὔτε κόμης οὔτε λόρδος. Δὲν μπορῶ τάχα κ' ἐγὼ νὰ μὴ γίνω;

Ἀλλὰ τοῦτο ἐξήγετο ἀναπόφευκτον, ἐκ μιᾶς μακρᾶς συνδιαλέξεως, τὴν ὁποίαν μήτηρ καὶ υἱὸς ἔκαμαν τὴν ἰδίαν ἡμέραν, ἐν ᾧ ἐκείνη μὲν ἐκάθητο εἰς τὴν πολυθρόναν της πλησίον τοῦ πυρός, ὁ δὲ Κέδρικ παρὰ τοὺς πόδας της μὲ τὴν Πιτσίναν, τὴν γατίτσαν του. Στιγμάς τινας ἐφαίνετο ἀπερροφημένος ὅλος ὑπὸ τῆς εὐχαριστήσεως νὰ παίζῃ μαζί της, ὅπως κατὰ τὸ σύνηθες. Κανεὶς δὲν θὰ ἔλεγεν, ἀπὸ τὴν ἔκφρασιν τῆς μορφῆς του πρίνων, ὅτι τῷ συνέβη τίποτε ἔκτακτον. Ἀλλ' εἰς ἄλλας στιγμὰς αἱ ἀνησυχίαι του ἐπανήρχοντο ἀθρόαι καὶ ἤγειρε πρὸς τὴν μητέρα του πρόσωπον ἀγωνιῶδες καὶ ἐρυθρὸν ἐκ τῆς προσπαθείας τὴν ὁποίαν κατέβαλλε διὰ νὰ εἰσαγάγῃ τόσα νέα πράγματα εἰς τὸν νοῦν του.

«Ὁ πατέρας σου θὰ ἐδέχετο μὲ πολλὴν του χαρὰν τὴν προσφορὰν τοῦ κόμητος» τῷ εἶπεν ἡ κυρία Ἔρρολ «καὶ θὰ ἤμην μητέρα κακὴ καὶ ἐγωίστρια, ἐὰν ἠρνούμην νὰ σε ἀφίσω νὰ φύγῃς. Ἕνα μικρὸ παιδὶ δὲν ἠμπορεῖ βέβαια νὰ καταλάβῃ ὅλους τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ἐνεργῶ σήμερον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Ἀλλ' ἅμα μεγαλώσῃς θἀναγνωρίσῃς καὶ σὺ ὅτι καλὰ ἔκαμα.»

Ὁ Κέδρικ ἔσεισε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε:

«Λυποῦμαι πολὺ που ἀφίνω τὸν κύριον Χώψ. Θὰ αἰσθανθῶ πολὺ τὴν ἔλλειψίν του, ὅπως καὶ ἐκεῖνος, φοβοῦμαι, θὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀπουσίαν μου. Ἔπειτα... ὅλους λυποῦμαι ποῦ θὰ τους ἀφίσω!»

[Ἕπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΙΑΤΙ ΜΑΣ ΒΛΕΠΕΙ Ο ΘΕΟΣ;

Γιατί μας βλέπει ὁ Θεὸς κι' ὅμως ποτὲ κανένας,
κανένας δὲν ἀντίκρυσε τὴ θεϊκή του ὄψι;
Μᾶς εἶπεν ἡ δασκάλα μας πῶς δὲν θὰ τον ἰδοῦμε
γιατ' εἶνε πρᾶγμα ἄϋλο, γιατὶ μορφὴ δὲν ἔχει.
Ὅμως, ὁ νοῦς μου δὲν χωρεῖ τὰ λόγια τῆς δασκάλας
Καὶ κάθε βράδυ μοναχὸς ἐπάνω 'ς τὸ κρεββάτι,
(τὴν ὥρα που νομίζετε ὅτι βαθειὰ κοιμοῦμαι)
διώχνω τὸν ὕπνο τὸ γλυκό, ποὔρχεται νὰ με πάρῃ,
καὶ θέλω ἐκεῖ, κατάμονος, τὸ πρόβλημα νὰ λύσω:
Γιατὶ μᾶς βλέπει ὁ Θεὸς κι' ὅμως ποτὲ κανένας,
κανένας δὲν ἀντίκρυσε τὴν θεϊκή του ὄψι;
Γιατὶ τὴν νύκτα, ποῦ ψηλὰ τὰ διαμαντένια ἀστέρια
- τοῦ Πλάστη μας ἀτίμητα καὶ ἄσβυστα λυχνάρια -
ἀστράφτουν καὶ πλουμίζουνε τὰ θεῖα του παλάτια
κ' ἔρχετ' ὁ ὕπνος ἀπαλὰ τὰ μάτια μας νὰ κλείσῃ,
ἀνοίγουνε 'ς τὸν οὐρανὸ βαρειὰ κλεισμένες πόρτες,
πόρτες χρυσές, ὁλόχρυσες, διαμαντοστολισμένες
καὶ βγαίνει ἄσπρος, κάτασπρος, λευκὸς σὰν τὴν ἡμέρα
ὁ Πλάστης πού μας ἔκανε, ποῦ ἔκτισε τὸν κόσμο:
Ἀστράφτει ὅπου κι' ἀνδιαβῇ καὶ τρέμει ὅπου περάσῃ.
Καὶ κατεβαίνει καὶ 'ς τὴγῆ καὶ μπαίνει μέσ' 'ς τὰ σπίτια
κι' ἀθώρητος παντοτεινὰ γυρίζει ὅπου κι' ἂν θέλῃ.
Καὶ 'νοιώθει δίχως νὰ τον 'δοῦν, δίχως νὰ τους μιλήσῃ
ποιὰ εἶν' ἐκεῖνα τὰ παιδιὰ ποῦνε καλὰ κι' ἀξίζουν,
ποῦ σέβονται τὰ γερατειά, ποῦ τὸ Θεὸ φοβοῦνται
ποῦ ἀγαποῦνε τοὺς γονειούς, 'ς τὰ γράμματα προκόβουν,
Καὶ γέρνει ἀπὸ 'πάνω τους, τὸ χέρι του σηκώνει,
ἑνώνει τὰ δυὸ δάκτυλα καὶ εὐλογιὲς μοιράζει
καὶ χαμογέλιο θεϊκὸ 'ς τὰ χείλια του πλανιέται.
Καὶ λογαριάζει Σεραφεὶμ καὶ Χερουβεὶμ πως θἄχῃ
ἀκόμη περισσότερα νὰ τον δοξολογοῦνε.
Καὶ πρὶν τ' ἀστέρια τοὐρανοῦ κρυφοῦν μπροστὰ 'ς [τὸν ἥλιο
πρὶν κελαϊδήσουν τὰ πουλιὰ τὸ πρωϊνὸ τραγοῦδι
- τραγοῦδι, ποῦνε προσευχὴ γιὰ 'κεῖνον ποῦ τα τρέφει -
γυρίζει 'ς τἀγγελούδια του μὲ τὰ χρυσᾶ φτερά τους.
Τὸ Ὡσαννὰ ἀπ' τὸ στόμα τους τὸ μαγικὸ ν' ἀκούσῃ.
Καὶ 'μεῖς ἀξέγνοιαστ' ἡσυχοι, ξυπνοῦμε κάθε 'μέρα.
Γι' αὐτὸ μᾶς βλέπει ὁ Θεός, κι' ὅμως ποτὲ κανένας
κανένας δὲν ἀντίκρυσε τὴν θεϊκή του ὄψι!

ΦΑΚ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ἡ μητέρα τοῦ Λυσάνδρου τῷ ἔδωκεν ἓν βιβλίον. Ὁ Λύσανδρος ἦτο τὸ πλέον εὐτυχισμένο παιδὶ τοῦ κόσμου· ἐπηδοῦσεν, ἐγόρευε καὶ ἔδειχνε τὸ βιβλίον του εἰς ὅλους.

—Κυττᾶτε τί ὡραῖο ποῦ εἶνε! ἔλεγε. Ἰδέτε τὸ κόκκινο δέσιμό του, τὰ χρυσωμένα φύλλα του, τὲς ὡραῖες του εἰκόνες!

—Εἶνε τῷ ὄντι πολὺ ὡραῖον βιβλίον, εἶπεν ὁ πατέρας τοῦ Λυσάνδρου, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι μέσα ἡ ἱστορία του εἶνε ἀκόμη ὡραιοτέρα ἀπὸ τὸ δέσιμον καὶ ἀπὸ τὰς εἰκόνας.

Ὁ μικρὸς Λύσανδρος εἶνε κατενθουσιασμένος μὲ τὸ βιβλίον του καὶ νομίζει ὅτι ὅλοι πρέπει νὰ το θαυμάζουν. Τὸ δείχνει λοιπὸν εἰς τὸν σχόλον του τὸν Ἕκτορα ὅπως καὶ εἰς ὅλα τὰ ζῷα τοῦ σπιτιοῦ των.

— Γάβ, γάβ! φωνάζει μὲ εὐγένειαν ὁ Ἕκτωρ. Φαίνεται νὰ λέγῃ: «ἀφ' οὗ του ἀρέσει τοῦ κυρίου μου κ' ἐμένα μὲ ἀρέσει.» Κατὰ βάθος ὅμως λέγει: «Καλλίτερα νὰ εἶχα ἕνα κοκκαλάκι νὰ ροκανίσω!»

—Γκλοῦ! Γκλοῦ! φωνάζει ὁ Ἰνδιάνος τεντόνων τὴν οὐράν του μὲ ὑπερηφάνειαν· Νὰ εἶχα καμμιὰ δεκαριὰ νωπὰ καρύδια θά τα ἔτρωγα μὲ πολλὴν ὄρεξιν· αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὅμως ποῦ κρατεῖ τὸ παιδὶ δέν μου φαίνεται διόλου ὀρεκτικόν.

— Νιάου! Νιάου! λέγει καὶ ἡ Γάτα. Τέτοιο πρᾶγμα μόνον 'ς ἐκείνους μπορεῖ ν' ἀρέσῃ ποῦ δὲν ἔχουν φάγῃ ἀκόμη ποντίκι.

Ὅλοι λοιπὸν ἐκεῖνοι περιφρονοῦν τὸ βιβλίον τοῦ Λυσάνδρου· ἀλλ' ἔξαφνα ἔρχεται ἡ Εὐανθία, ἡ ἐξαδέλφη του.

—Ὤ, τί ὡραῖο βιβλίο! φωνάζει· τί ὡραῖες ἱστορίες που θὰ ἔχῃ μέσα!

Ἡ Εὐανθία δὲν ἠξεύρει ἀκόμη ἀνάγνωσιν· ἀλλ' ὁ Λύσανδρος ἠξεύρει καὶ της διηγεῖται τί ἔχει μέσα τὸ βιβλίον· ἡ Εὐανθία εἶνε κατευχαρισμένη καὶ περνοῦν μαζὶ ὅλην τὴν ἡμέραν.

Μόνον τὰ ζῷα ἀγαποῦν περισσότερον τὸ φαγητὸν παρὰ νὰ διαβάζουν καὶ νὰ γίνωνται καλλίτερα διὰ τοῦτο μένουν εἰς ὅλην τὴν ζωήν των ζῷα!

Η ΝΥΜΦΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΑΚΟΡΥΧΕΙΩΝ

Μίαν φοράν τὰ δένδρα, τὰ φυτά, ὡς καὶ αὐτὰ τὰ χόρτα ἐπανεστάτησαν κατὰ τῆς φύσεως· ὅλα εἶχαν μεγαλώσῃ ὑπὲρ τὸ δέον, καὶ ὅλα ἤθελον νὰ φθάσουν εἰς ἐξαιρετικὸν ὕψος. Ἡ ἀλαζονεία τ' ἀπετύφλωσε τόσον ὥστε καμμίαν κυριαρχίαν δὲν ἀνεγνώριζον πλέον. Ἡ ταπεινὴ πτέρις ἤλπιζε νὰ φθάσῃ τὴν δρῦν, ἡ δὲ δρῦς μὴ εὐχαριστουμένη πλέον εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ ἐπιβλητικὸν ὕψος της ἤθελε ν' ἀναρριχηθῇ μέχρι τοῦ οὐρανοῦ.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀλαζονεία εἶνε πῦρ καταβιβρῶσκον, τὰ ἀλαζονικὰ ἐκεῖνα ὄντα τόσον εἶχον μολύνῃ τὸν ἀέρα ὥστε τὸ Μέγα Πνεῦμα τῆς γῆς ἀπεφάσισε νὰ τὰ ἐξολοθρεύσῃ.

Ἐπρόσταξε δὲ μὲ τὴν ἰσχυρὰν φωνήν του καὶ εὐθὺς τὰ ὄρη κατεβυθίσθησαν, αἱ πεδιάδες ἀνυψώθησαν καὶ ἐγέννησαν ἄλλα βουνὰ καὶ αἱ θάλασσαι ὑπερεξεχείλισαν πανταχόθεν, ἡ δὲ γῆ ἀνοίξασα ὡς πελώριος κρατὴρ κατέπιε τὰ πάντα καὶ τοιουτοτρόπως δένδρα, φυτά, πτέριδες, ἄνθη κατεκρημνίσθησαν εἰς τὰ βάθη τῆς ἀβύσσου ταύτης καὶ ἐξηφανίσθησαν.

Εἶχον παρέλθῃ χιλιάδες ἐτῶν ἀφ' ὅτου εἶχον συμβῇ ταῦτα. Κανεὶς μάλιστα δὲν ἐνθυμεῖτο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς τὸ συμβὰν τοῦτο, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν οἱ κάτοικοι τοῦ μικροῦ χωρίου Πλενεβάν, πλησίον τῆς Λιέγης, εἶδον πτωχὴν γραῖαν ρακένδυτον, ζητοῦσαν βοήθειαν.

Κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ την φιλοξενήσῃ, ὅλοι ἔκλειον τὴν θύραν των, λέγοντες πρὸς αὐτὴν μὲ τραχὺν τόνον ἀσπλάγχνως :

— Τράβα τὸν δρόμον σου, γρηά, δὲν ἔχομε τίποτε !

Ἡ ταλαίπωρος γραῖα περίλυπος καὶ κατάκοπος, ἐκάθησεν ἐπὶ λίθου τινὸς διὰ ν' ἀναπαυθῇ, πρὶν ἀρχίσῃ ἐκ νέου τὸν δρόμον της· ἀλλ' αἴφνης ἠνοίχθη μία θύρα, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχε κτυπήσῃ, καὶ ἄνθρωπός τις νέος ἀκόμη ἀλλὰ πολὺ πτωχικὰ ἐνδεδυμένος ἐπλησίασεν εἰς αὐτήν.

— Κόπιασε, καλή μου γεροντισσα, εἰς τὸ πτωχικὸ τοῦ Πετροκαρβούνη, εἶπε· δὲν εἶμαι πλούσιος, ἀλλὰ θαῦρῃς ὀλίγο ψωμὶ νὰ φάγῃς καὶ στέγη διὰ νὰ κοιμηθῇς.

Ἡ γραῖα ἐμβῆκεν εἰς τὸ καλυβόσπιτόν των, ὁ δὲ ἐργάτης καὶ ἡ σύζυγός του ἀφ' οὗ ἐτοποθέτησαν αὐτὴν πλησίον των διεμοιράσθησαν μετ' αὐτῆς γενναιοδώρως τὸ λιτὸν δεῖπνόν των.

Ἀλλ' ἔξαφνα . . . τὸ πρόσωπον τῆς ἐπαίτιδος ἤρχισε νὰ μεταβάλλεται· αἱ ρυτίδες της ἐξηφανίσθησαν, τὰ λευκὰ μαλλιά της μετεβλήθησαν εἰς ὡραίαν καὶ ξανθὴν μακρὰν κόμην, τὸ μικρὸν κυρτωμένον σῶμά της ἠνωρθώθη καὶ ἔγινε νεανικὸν καὶ μεγαλοπρεπές· τὰ ῥάκη, τὰ ὁποῖα ἐφόρει, ἔπεσαν εἰς τοὺς πόδας της, ἐφάνη δὲ ἐνδεδυμένη μὲ πλουσίαν καὶ ὡραιοτάτην στολήν· ἐπὶ κεφαλῆς ἐφόρει τώρα στέμμα ἐξ ἀδάμαντος, ὅστις ἔρριπτε πέριξ ἀκτῖνας ἐκθαμβούσας· ἡ χονδροειδὴς ῥάβδος ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐστηρίζετο μετεβλήθη εἰς λεπτὸν ἐξ ἰάσπιδος ῥαβδίον τὸ ὁποῖον ἀπέστιλβε.

Ἀποταθεῖσα εἰς τὸ ἀγαθὸν ἀνδρόγυνον, τὸ ὁποῖον την ἐφιλοξένησε καὶ την εὐσπλαγχνίσθη·

— Ἡ καλοσύνη σας, εἶπε, ἐξώρκισε τὴν κακήν μου μοῖραν. Διὰ τὸ καλόν ποὺ μου ἐκάματε θὰ κάμω ὅ,τι θελήσετε. Εἰπέτε τί θέλετε καὶ θὰ γίνῃ.

— Τί θέλω ; ἀπεκρίθη ὁ σιδηρουργὸς μετὰ στιγμιαῖον δισταγμόν, ἕνα πρᾶγμα ἐπιθυμῶ· νὰ ἔχω πάντοτε ξύλα ἢ κάρβουνα διὰ νὰ κάμω τὴ δουλειά μου.

— Ἄς εἶνε. Εἰμπορεῖσες νὰ ἐπιθυμήσῃς πλούτη, τιμάς, δόξαν, ἀλλὰ ἐπροτίμησες ν' ἀποκτήσῃς ὅλα αὐτὰ μὲ τὴν ἐργασίαν. Θὰ σε ἀνταμείψω δι' αὐτό. Ἔλα ἀπόψε ὀπίσω ἀπὸ τὸν λόφον ποὺ εἶνε πέρα ἀπ' τὸ χωριό· κτύπησε τρεῖς φορὰς τὸ χῶμα, καὶ θὰ γίνῃ ὅ,τι ἐπιθυμεῖς.

Πρὶν ὁ Πετροκαρβούνης καὶ ἡ σύζυγός του συνέλθουν ἐκ τῆς βαθείας των ἐκπλήξεως, ἡ παράδοξος ἐκείνη ὀπτασία ἐξηφανίσθη.

Ἐν τούτοις τὴν ἑσπέραν ἀφ' οὗ ἐνύκτωσε, ὁ Πετροκαρβούνης διευθύνθη πρὸς τὸν λόφον, ἀφ' οὗ δ' ἐκτύπησε τρὶς τὸ ἔδαφος, ᾐσθάνθη ὅτι αὐτὸ ὑπεχώρει ὑπὸ τοὺς πόδας του· ἔπειτα, σχεδὸν χωρὶς νὰ το ἐννοήσῃ, κατέβη, μετὰ τοῦ καταβυθιζομένου ὄγκου τῆς γῆς, εἰς μέγα βάθος.

Τὸ τμῆμα ἐκεῖνο τῆς γῆς ἐσταμάτησεν ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν εἴσοδον ἀπεράντου στοᾶς, τῆς ὁποίας οἱ τοῖχοι, οἱ κίονες, τὸ ἔδαφος καὶ ὁ θόλος ἦσαν λαξευμένα ἐντὸς ὄγκου στίλβοντος ἄνθρακος, ὁ ὁποῖος ἦτο πάντῃ ἄγνωστος εἰς τὸν

σιδηρουργόν. Δὲν ἤξευρε ποῦ νὰ διευθυνθῇ· ἀλλ' αἴφνης ἐνεφανίσθη εἰς αὐτὸν ἡ νεαρὰ Νύμφη.

— Ἐφάνης ἀκριβὴς εἰς τὴν συνέντευξιν, τῷ εἶπεν. Ἰδοὺ ἡ ἐπιθυμία σου ἐξεπληρώθη. Σοῦ δίδω ὅλα αὐτὰ τὰ κάρβουνα καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ σου φθάσουν διὰ τὸ σιδηρουργεῖον σου.

— Ὤ, βέβαια, εἶπεν ὁ Πετροκαρβούνης· ἐδῶ εἶνε ὄχι μονάχα δι' ἐμὲ ἀλλὰ διὰ χιλιάδας ἀνθρώπους καὶ διὰ χιλιάδας χρόνια.

— Αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια, εἶπεν ἡ Νύμφη.

Μετ' ὀλίγον δὲ ἐξηκολούθησε·

— Ἄκουσε τώρα τὴν ἱστορίαν αὐτῶν τῶν καρβούνων, τὰ ὁποῖα θὰ ὀνομάσωμεν πετροκάρβουνα ἀπὸ τὸ ὄνομά σου καὶ ἀπὸ τὸ ἰδικόν μου.

Ἐγὼ ἤμην ἄλλοτε ὡραία πτέρις· ἀλλ' ἡ ἀλαζονεία μὲ κατέστρεψε, καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς Γῆς, διὰ νὰ μὲ τιμωρήσῃ, μ' ἔθαψεν εἰς τὰ βάθη τοῦ βασιλείου του, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μόνον τότε θὰ ἠδυνάμην νὰ ἐξέλθω ἂν εὑρίσκετο εὔσπλαγχνος καρδία ἐπὶ τῆς γῆς νὰ με συμπονέσῃ. μία ἡμέρα μοῦ παρεχωρήθη διὰ νὰ δοκιμάσω τὴν τελευταίαν αὐτὴν ἐλπίδα, καὶ ἐπλησίαζε νὰ τελειώσῃ ὁπόταν σε συνήντησα· χωρὶς σὲ θὰ ἔπιπτα πάλιν εἰς τὴν ἄβυσσον καὶ θὰ ἔμενα ἐκεῖ αἰωνίως !

Διὰ νὰ εὐχαριστήσω τὸ Μέγα Πνεῦμα θὰ εἶμαι ἀπὸ τώρα τόσον ταπεινή, ὅσον ὑπερήφανος ἤμην ἄλλοτε·

— Ἀλλὰ πῶς θὰ εἰμπορέσω νὰ βγάλω αὐτὸ τὸ κάρβουνο ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς. Καὶ τί νὰ τον κάμω τὸν ἀτελείωτον αὐτὸν σωρόν ; εἶπεν ὁ Πετροκαρβούνης . . .

— Ὤ, δι' αὐτὸ μὴ σε μέλῃ. Εἰς τὸ μαγικὸν αὐτὸ κάτοπτρον θὰ ἴδῃς νὰ περάσουν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου ὅλα τὰ στάδια ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ διέλθῃ ὁ γαιάνθραξ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ εἰς τί θα τον χρησιμοποιήσῃ τὸ ἐφευρετικὸν πνεῦμά του.

Καὶ ὁ σιδηρουργὸς παρατηρήσας εἰς τὸ μαγικὸν ἐκεῖνο κάτοπτρον εἶδεν ἀλληλοδιαδόχως τὸ ἑξῆς θέαμα.

Ἀπέραντοι στοαὶ ἐξετείνοντο ὑπὸ τὴν γῆν, ὅπου ἦσαν ἐνησχολημένοι ἀμέτρητος πλῆθος ἐργατῶν ἐργαζομένων εἰς ἐξόρυξιν τῶν γαιανθράκων· ἄλλοι ἐκαθάριζον αὐτούς, ἄλλοι τοὺς ἐφόρτονον ἐπὶ ἁμαξῶν τὰς ὁποίας μικρὰ ἵπποι ἔσυρον μέχρι τῆς εἰσόδου τῶν ἀνθρακωρυχείων, διὰ μεγάλων δὲ κλωβίων ἀνεβιβάζοντο μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

Εἰς τὸν ἀπέραντον ὠκεανὸν τὰ πλοῖα δὲν ἐταξείδευον πλέον ἀποκλειστικῶς μὲ τὰ ἱστία, ἀλλὰ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἀτμοῦ, τὸν ὁποῖον παρῆγε τὸ πῦρ τῶν γαιανθράκων, ἔπλεον μὲ οἱονδήποτε ἄνεμον.

Ἐπὶ τῆς γῆς ὑψοῦντο μεγάλαι καπνοδόχοι, μηχαναί, ἀτμόμυλοι, βιομηχανικὰ ἐργοστάσια, τὰ ὁποῖα εἰργάζοντο μὲ γαιάνθρακας.

Ὁ σιδηρουργὸς εἶδε προσέτι ἐντὸς τοῦ μαγικοῦ καθρέπτου μίαν μεγάλην πόλιν μὲ ἀναριθμήτους σιδηρᾶς τροχιάς ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔτρεχον ἁμαξοστοιχίαι μετ' ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων. Αἱ ὁδοί, αἱ πλατεῖαι, τὰ κτίρια ἐφωτίζοντο διὰ τοῦ ζωηροῦ καὶ λαμπροῦ φωταερίου, τὸ ὁποῖον ἐξάγεται ἐκ τῶν γαιανθράκων.

Ὁ σιδηρουργὸς εἶδεν εἰς πολλὰς οἰκίας νὰ μαγειρεύουν μὲ κόκ τὸ ὁποῖον εἶνε τὸ ὑπόλοιπον τοῦ γαιάνθρακος μετὰ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ φωταερίου.

Εἶδεν ἐργοστάσια τὰ ὁποῖα ἐξῆγον ἐκ τοῦ γαιάνθρακος κατράμι καὶ ἀνιλίνην μὲ τὰ τόσα χρώματα.

Εἶδε χημικὰ ἐργαστήρια ὅπου τὸ κατράμι ἐκεῖνο μεταβάλλεται εἰς ἰατρικόν, εἰς κατοπτρα καὶ τροχίσκους εὐεργετικωτάτους εἰς τοὺς πτωχοὺς ἀσθενεῖς.

Τὸ μαγικὸν κάτοπτρον διὰ μιᾶς ἐξηφανίσθη.

. . . . . .

Ὦ καλοί μου ἀναγνῶσται, σεῖς εὐτυχέστατοι τοῦ σιδηρουργοῦ ἠδυνήθητε νὰ ἴδητε τοὺς ὀφθαλμούς σας τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας παρέχουν εἰς τὸν ἄνθρωπον οἱ γαιάνθρακες. Ἠξεύρετε τώρα ὅτι ὁ ἀτελείωτος ὄγκος τῶν γαιανθράκων, τὸν ὁποῖον ἡ Νύμφη ἀπεκάλυψε εἰς τὸν σιδηρουργόν, προέρχεται ἀπὸ τὰ δάση τὰ ὁποῖα ἐκαλυπτον ἄλλοτε τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, καὶ τὰ ὁποῖα εἰς παναρχαίους χρόνους κατεχώσθησαν εἰς τὰ βάθη της καὶ τῆς θερμότητος ἀπηνθρακώθησαν.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ

ΟΥΤΕ ΟΝΟΣ ΟΥΤΕ ΙΠΠΟΣ

Ὁ κ. Παντολέων πρὸ ὀλίγου ἐπιστρέψας ἐκ Παρισίων ὅπου εἶχε μεταβῇ δι' ὑποθέσεις ἔφερε διὰ τὰ ἀνέψιά του λαμπρούς ζωολογικοὺς πίνακας χρωματιστούς, τοὺς ὁποίους τὰ παιδία περιεργάζονται καθ' ἑκάστην μὲ προσοχὴν καὶ πολλὴν εὐχαρίστησιν.

Πρό τινος ἐν ᾧ εἶχον ἐνώπιόν των ἕνα πίνακα, ἡ μικρὰ Θάλεια ἰδοῦσα τὸ ἐπ' αὐτοῦ ζῷον ἀνεφώνησε:

— Τί ὡραῖος γαΐδαρος!

— Δὲν εἶνε γαΐδαρος, εἶπεν ὁ ἀδελφός της Θρασύβουλος μὲ τόνον σοβαρόν, εἶνε ἵππος. Αὐτὰ τὰ κορίτσια, ὡς τόσον, τίποτε δὲν ἠξεύρουν!...

— Οὔτε τὰ ἀγόρια ὅμως ἠξεύρουν περισσότερα, εἶπεν ὁ θεῖος του, ἐκτὸς δὲ τούτου δὲν εἶνε εὐγενῆ τοὐλάχιστον· τὸ τετράποδον αὐτὸ ἐν εἶνε οὔτε ἵππος οὔτε ὄνος, μολονότι ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν καὶ τῶν δύο· εἶνε ζέβρος.

— Ζέβρος; ἐπανέλαβεν ἡ Θάλεια· πραγματικῶς βλέπω ὅτι τὸ ζῷον αὐτὸ εἶνε μεγαλείτερον ἀπὸ ὄνον, ἡ κεφαλή του εἶνε μεγαλείτερα, οἱ πόδες του ὀλιγώτερον λεπτοί· ἐν τούτοις εἶνε πολὺ ὡραιότερος· θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι τὸ δέρμα του εἶνε ἀπὸ βελοῦδον δύο χρωμάτων.

— Ὁ ἐπὶ τῆς εἰκόνος ζέβρος ἔχει ῥαβδώσεις μαύρας καὶ κιτρίνας, εἶπεν ὁ θεῖος· εἰς ἄλλα ζῷα ὅμως τὰ χρώματα ταῦτα εἶνε ἀνοικτότερα.

— Τρέχει πολύ; ἠρώτησεν ἡ Θάλεια;

— Ἂν τρέχῃ; Ἤθελα νὰ τὸν ἔβλεπες ὅταν διατρέχῃ τὰς ἀπεράντους πεδιάδας τῆς Τρανσβάαλ καὶ τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἐλπίδος· ἐκεῖ εἶνε ἡ χώρα τῆς καταγωγῆς του. Δὲν ὑπάρχει ζῷον δυνάμενον ν' ἀγωνισθῇ μὲ τὸν ζέβρον εἰς τὴν ταχύτητα.

ΖΕΒΡΟΣ

— Διατί λοιπὸν δὲν ζεύγουν τοὺς ζέβρους εἰς τὰς ἁμάξας; Τί εὔμορφα ποῦ θὰ ἦτο μία ἅμαξα μὲ ζέβρους καὶ τί γρήγορα ποῦ θὰ ἔτρεχε!

— Αὐτὸ συμβαίνει διότι ὁ ζέβρος εἶνε ἄγριον ζῷον καὶ δὲν ἡμερόνεται εὔκολα. Ἕως τώρα ἔκαμαν πολλὰς δοκιμὰς διὰ νὰ τὸν ἡμερώσουν, καὶ μέχρι τινὸς δὲν ἀπέτυχον· δὲν ἠμπορεῖ ὅμως κανεὶς νὰ εἴπῃ ὅτι κατωρθώθη νὰ δαμασθῇ τὸ ζῷον τοῦτο· ἐντὸς ζωολογικῶν τινων κήπων ζεύγουν τοὺς ζέβρους, ἀλλ' εἰς οὐδενὸς ἀκόμη τὸν νοῦν δὲν ἦλθε νὰ βάλῃ ζέβρους νὰ σύρουν

ἅμαξαν εἰς τοὺς δρόμους, καὶ δικαίως· διότι ὑπάρχει πολὺς φόβος μὴ ἀφηνιάσουν καὶ κατακομματιάσουν καὶ ἅμαξαν καὶ ἐπιβάτας.

— Διότι δὲν ἠξεύρουν πῶς νὰ τους δαμάσουν, δι' αὐτό, εἶπεν ὁ Θρασύβουλος.

— Ἂν σὺ ἔδιδες τὴν γνώμην σου, βεβαίως τὸ πρᾶγμα θὰ ἐπήγαινε πολὺ καλλίτερα, εἶπεν ὁ θεῖος. Αἴ, λοιπὸν ἄκουσέ με· ὅταν μεγαλώσῃς, τίποτε δὲν θὰ σ' ἐμποδίζῃ πλέον νὰ κάμῃς τὸ πείραμά σου. Ἂν ἐπιτύχῃς θὰ γίνῃς ἄξιος τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν ἀνθρώπων, διότι θὰ θέσῃς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των ζῷον δυνατὸν καὶ ὡραῖον, τὸ ὁποῖον ἕως τώρα τοῖς ἦτο παντελῶς ἄχρηστον· ἐγὼ δὲ θὰ εἶμαι ὑπερήφανος νὰ λέγωμαι ὁ θεῖος ἑνὸς εὐεργέτου τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐπερίπαιζεν ἄρα γε τὸν Θρασύβουλον ὁ θεῖός του ἢ ὡμίλει σοβαρῶς; Ὁ Θρασύβουλος δὲν κατώρθωσε νὰ το ἐννοήσῃ.

Ἡ Θάλεια τείνει νὰ παραδεχθῇ ὅτι τὸν ἐπερίπαιζε καὶ ὅτι ἤθελε νὰ καταβιβάσῃ τὴν ἐπηρμένην ὀρρῦν τοῦ ἀδελφοῦ της. Τοῦτο βεβαίως τὴν λυπεῖ· ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου εἶνε εὐχαριστημένη διότι ἴσως τὸ μάθημα τοῦτο δὲν θὰ μείνῃ ἐντελῶς ἀνωφελὲς εἰς τὸν Θρασύβουλον, ἂν ἐννοήσῃ ἐπὶ τέλους οὗτος μὲ ποῖον πνεῦμα ὡμίλει ὁ θεῖός του.

ΦΙΛΟΖΩΙΟΣ

ΠΡΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΤΟΥ

— Μητέρα, ἔλεγεν ὁ μικρὸς Πέτρος, καὶ ἐθώπευε τὰς παρειὰς τῆς ὠχρᾶς γυναικός, ἡ ὁποία ἐκάθητο λυπημένη μέσα εἰς τὸ καλυβόσπιτόν της, δὲν εἰμπορῶ πλέον νὰ ὑποφέρω νὰ κλαῖς, καὶ τὰ μικρά τ' ἀδέλφια νὰ φωνάζουν πῶς πεινοῦν. Ἄφησέ με νὰ πάγω μὲ τοὺς ἄλλους πέρα ἀπὸ τὸ μεγάλο βουνό. Σὰν ἔλθῃ ἡ ἄνοιξις θἄρθωμε πίσω, θὰ φέρω χρήματα καὶ ἀγοράζομε μίαν ἀγελάδα καὶ σιτάρι, τόσο πολύ, ποῦ τὸ ἀρμάρι τοῦ ψωμιοῦ δὲν θὰ μείνῃ ποτὲ πλειὰ ἄδειο. Ἔλα, μητέρα, ἄφησέ με.

Μελαγχολικῶς σείουσα τὴν κεφαλήν της παρετήρει ἡ δυστυχὴς γυνὴ τὸν μόλις δεκαετῆ υἱόν της, καὶ ὅμως ὑπερηφανειά τις ἔλαμπεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της ὅτε παρετήρει τὸ ὡραῖον καὶ ἐκφραστικὸν πρόσωπον τοῦ παιδίου.

— Πέτρο, παιδί μου, εἶπεν ἐν τέλει, εἶσαι τόσον μικρὸς ἀκόμη, καὶ ὁ δρόμος πέρα ἀπὸ τὸ βουνὸ ἔχει τόσες κακοτοπιές! καὶ οἱ ἄνθρωποι εἰς τὰς μεγάλας πόλεις εἶνε τόσο κακοὶ καὶ ἄκαρδοι καὶ δὲν γυρνοῦν νὰ ἰδοῦν ἕνα μικρὸ παιδί, ποῦ δὲν μπορεῖ ἀκόμη νὰ δουλεύσῃ πολύ!...

— Ὤ, μητέρα καὶ δὲν συλλογίζεσαι τὸ μικρό μου τὸ μυωξό(1) ποῦ χορεύει τόσο εὔμορφα; Εἶνε τόσον ἥμερος, κάμνει τόσο νόστιμα πηδήματα, ποῦ ὁ Ἰάκωβος ὁ ἴδιος ἀπορεῖ καὶ προχθὲς μοῦ ἔλεγε· — Νὰ τώξευρα πῶς τὸ μικρὸ καὶ ἄρρωστο ἐκεῖνο πρᾶγμα θὰ γίνονταν ἕνας τόσο ἔξυπνος μυωξός, δὲν θὰ τον 'πέταγα ἔξω ἀπὸ τὴν θύρα μας.» Ἄκουσε, μητέρα, ἤθελε νὰ μοῦ τον πάρῃ πίσω, μὰ εἶνε δικός μου· δὲν εἶνε ἀλήθεια πῶς εἶνε δικός μου; γιατί τότε ποῦ ἐγὼ τον βρῆκα μισαποθαμένο μπρὸς 'ς τὸ σπίτι τοῦ Ἰακώβου, τὸν ἐρώτησα ἂν μπορῶ νὰ τον πάρω, κ' ἐκεῖνος τὸν ἐσκούντησε μὲ τὸ πόδι του καὶ εἶπε· Πάρ' τον, ἐγὼ δὲν τον θέλω!

— Βέβαια, παιδί μου, ὁ μυωξὸς εἶνε δικός σου, τὸν περιποιήθηκες τόσον πολύ, μὲ τόση ὑπομονή.

— Μὰ καὶ τί καλὸς ποῦ εἶνε, μητερούλα· ἔτσι μοῦ φαίνεται πῶς χορεύει τόσο καλὰ μόνον καὶ μόνον γιατὶ μ' ἀγαπᾷ.

Καὶ χωρὶς νὰ περιμείνῃ ἀπάντησιν τὸ παιδίον ἔτρεξε καὶ ἔλαβε μικρὸν κιβώτιον ἀπὸ τὴν γωνίαν τοῦ δωματίου, τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὤθησεν ὀλίγον ἓν σανίδι, καὶ μόλις ἐξέβαλε τὸν πρῶτον τόνον ἀπὸ τὸν μακρόν του αὐλὸν ἐτινάχθη ἔξω εἷς μικρὸς χαριτωμένος μυωξός, ἤρχισε νὰ χορεύῃ καὶ ἔκαμε νοστιμωτάτας κινήσεις μὲ τοὺς ἐμπροσθίους πόδας του. Ἐπειτα μὲ μίαν λέξιν τοῦ παιδίου εἰσῆλθεν εἰς τὴν κατοικίαν του ὅπου συνεμαζεύθη εἰς μίαν γωνίαν καὶ μετ' ὀλίγον ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς του εἰς ὕπνον.

— Ναί, εἶνε χαριτωμένος, εἶπεν ἡ μήτηρ· ἐφάνηκες πολὺ καλὸς δάσκαλος.

(1) Μυωξὸς ἢ ἀρκτόμυς εἶνε μικρὸν ζῷον τῶν Ἄλπεων, τὸ ὁποῖον γυμνάζουν οἱ παῖδες τῆς Σαβοΐας καὶ περιφέρουν ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ὅπως διὰ τῶν πηδημάτων καὶ τῶν ἀστείων κινήσεών του κερδίσωσιν ὀλίγα χρήματα.

— Δὲν εἶνε ἀλήθεια, αἴ, μητέρα; καὶ δὲν πιστεύεις πῶς οἱ πλούσιοι ποῦ εἶνε εἰς τὴν πόλιν θὰ εὐχαριστηθοῦν καὶ θὰ δίνουν καὶ λεπτά; Ἔλα μητέρα, σὲ παρακαλῶ, ἄφησέ με νὰ πάγω μὲ τοὺς ἄλλους.

— Ποῖοι εἶνε αὐτοὶ οἱ ἄλλοι; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ.

— Ὁ Ἰάκωβος, ὁ Θωμᾶς τῆς γειτόνισας, ὁ Κοσμᾶς καὶ ὁ Γιαννάκης.

— Μὰ αὐτοὶ εἶνε πολὺ μεγαλείτεροι ἀπὸ σένα, καὶ δὲν θά σε πάρουν μαζί των.

— Ὤ, μητέρα, ὁ Γιαννάκης εἶνε καλός, αὐτὸς θά μ' ἀφήσῃ νὰ πάγω μαζί του, τὸ ξέρω· θέλεις νὰ πεταχθῶ μιὰ στιγμὴ καὶ νά τον ρωτήσω;

Τὸ παιδίον ἦτο ἤδη εἰς τὴν θύραν. Ἡ μήτηρ ἦτο ἕτοιμος νὰ το φωνάξῃ καὶ νὰ τῳ εἴπῃ ὅτι αὐτὴ δὲν ἤθελε νὰ το ἀφήσῃ νὰ φύγῃ μακράν της, ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκ τῆς πτωχικῆς κλίνης ἠκούσθη σιγανὸς ἀναστεναγμός. Ἦτο ὁ ἀναστεναγμὸς τοῦ μικροτέρου της παιδιοῦ, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀποκοιμηθῆ κλαῖον, διότι ἡ μήτηρ του δὲν εἶχεν ἄλλο τι νὰ τῳ δώσῃ παρὰ ὀλίγην ξηρὰν κόραν ψωμιοῦ.

— Αἴ, ἴσως αὐτὸ εἶνε τὸ καλλίτερο, εἶπεν ἡ δυστυχὴς μήτηρ μὲ ἀναστεναγμόν. Ἀλλὰ εἴθε ὁ Θεὸς νὰ μοῦ φυλάξῃ τὸ παιδάκι μου καὶ τὴν ἀθῶα του καὶ καθαρὰ καρδιά, προσέθηκε μετ' ὀλίγον ὑψώσασα πρὸς τὸν οὐρανὸν τοὺς δακρυσμένους ὀφθαλμούς της.

Ὅτε δὲ μετά τινας ἡμέρας συνοδεία παιδίων τῆς Σαβοΐας ἐξεκίνησεν ἐκ τῶν χωρίων, μὲ αὐτοὺς ἀνεχώρησε καὶ ὁ μικρὸς Πέτρος.

Ἐφ' ὅσον ἠδύνατο νὰ τον διακρίνῃ παρηκολούθει μὲ τὸ βλέμμα της τὸ τέκνον της ἡ δυστυχὴς γυνή, καὶ μόνον ὅτε ἐξηφανίσθη ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της, ἐπέστρεψεν εἰς το καλυβόσπιτόν της, τὸ ὁποῖον τῆς ἐφάνη περισσότερον ἄδειον ἢ πρότερον καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸ ροδάνι διὰ νὰ κερδίσῃ μὲ τὴν ἐργασίαν της ψωμὶ διὰ τὰ πεινῶντα μικρά της.

Ἀλλὰ ἴσως διότι ἔλειψεν ἓν στόμα, ἢ ἴσως διότι ὁ Θεὸς ηὐλόγησεν ἐκτάκτως τὴν ἐργασίαν της τώρα, αἱ πικραὶ ἡμέραι τῶν στερήσεων εἶχον παρέλθῃ, καὶ ἡ μήτηρ πολλάκις ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν της: «Ἄχ διατί ἄφησα τὸ παιδάκι μου νὰ πάγῃ 'ς τὰ ξένα!»

Ὁ μικρὸς Πέτρος ἐν τούτοις ἐξηκολούθησε θαρραλέως μετὰ τῶν ἄλλων τὸν ὁρόμον του. Βεβαίως πολλάκις τῷ ἦτο εὐσκολον νὰ προχωρῇ μὲ τοὺς μικρούς του πόδας τόσον ὅσον οἱ ἄλλοι οἵτινες εἶχον κνήμας πολὺ μεγαλειτέρας· οἱ δὲ κακοὶ ἐξ αὐτῶν, ἰδίως δὲ ὁ Ἰάκωβος τὸν ἐχλευάζον καὶ ἔλεγον ὅτι ἔπρεπε νὰ μείνῃ εἰς τὸ σπίτι πλησίον τῆς μητρός του, ἂν δὲν εἰμπόρει ἀκόμη νὰ περιπατήσῃ.

Ἀλλ' ὁ καλὸς Γιαννάκης ἔμενε πάντοτε πλησίον τοῦ Πέτρου, ἐφορτώνετο μάλιστα εἰς τὴν ράχιν του κἄποτε καὶ τὸ βαρὺ κιβωτίδιον μὲ τὸν μυωξόν, καὶ χωρὶς νὰ δυσαρεστηθῇ διόλου ἔμενεν ὀπίσω ἂν ὁ φίλος του ὁ Πέτρος δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ προχωρήσῃ. Τὴν ἑσπέραν ὅμως ἐπρόφθανον τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι ἔπινον εἰς κανὲν καπηλεῖον ὅ,τι εἶχον κερδίσῃ τὴν ἡμέραν. Χρήματα δὲν ἔλειπον ἀπὸ τὰ παιδία, πρὸ πάντων ὅμως ἀπὸ τὸν Πέτρον. Ὅτε τὸ συμπαθητικὸν παιδίον, μὴ δυνάμενον πλέον ἐκ τῆς κοπώσεως νὰ προχωρήσῃ, ἔστρεφε τοὺς πλήρεις ἐμπιστοσύνης μεγάλους ὀφθαλμούς του εἰς τοὺς συναθροιζομένους διαβάτας, ἠσθάνοντο οὗτοι διὰ μιᾶς συμπάθειαν πρὸς αὐτὸ καὶ ἔρριπτον προθύμως δεκάλεπτα ἢ καὶ ἓν τεμάχιον ψωμίου εἰς τὸν πῖλον του τὸν ὁποῖον προέτεινε.

Τὰ δύο παιδία μετὰ τὸ τέλος τῆς μικρᾶς παραστάσεώς των εἰς τὸν δρόμον διευθύνοντο εἰς ἓν πανδοχεῖον διὰ νὰ κοιμηθοῦν, ἀλλ' ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι συνοδοιπόροι των ἐδαπάνων τὰ χρήματα τόσον ταχέως ὅσον καὶ τα ἐκέρδιζον, ὁ Γιαννάκης καὶ ὁ Πέτρος ἔζων ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγαρκῶς. Διὰ τοῦτο καθ' ἡμέραν ἀπεθησαύριζον εἰς τὸ μικρὸν των βαλάντιον νομίσματά τινα.

Μὲ ποίαν ὑπερηφάνειαν ἐλογάριαζε τὸ παιδίον τὸν θησαυρόν του! Εὐθὺς ὡς ἐγέμιζε τὸ μικρὸν βαλάντιον ἐσκόπευε νὰ φέρῃ ὁλόκληρον τὸ ποσὸν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, ἐκεῖ δὲ νὰ παρακαλέσῃ τὸν ὑπάλληλον νὰ το στείλῃ εἰς τὴν μητέρα του. Ἐκείνη δὲ θὰ ἠγόραζε μὲ τὰ χρήματα ἐκεῖνα ψωμὶ διὰ τὸν ἑαυτόν της καὶ διὰ τὰ ἀδελφάκια του. Ἐν ᾧ δὲ ἐσυλλογίζετο ταῦτα, ἡ καρδία τοῦ μικροῦ Πέτρου ἐγέμιζεν ἀπὸ χαράν.

[Ἕπεται συνέχεια] ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ
[Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἠρώτησέ τις ὀκνηρὸν παῖδα:
— Καὶ ἀφοῦ βαρύνεσαι τὰ γράμματα διατί δὲν ἀκολουθεῖς τοὐλάχιστον κανὲν ἐπάγγελμα;
— Διότι ἓν μόνον ἐπάγγελμα μ' ἀρέσει καὶ δι' αὐτὸ χρειάζονται πάρα πολλὰ χρήματα.
— Καὶ ποῖον εἶνε αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα;
— Ἑκατομμυριοῦχος!

Ἐστάλη ὑπὸ Νικολάου Π. Μαρσέλλου.

*

Κύριός τις φαλακρὸς καὶ χωρὶς κανένα δόντι, ἀπέκτησεν υἱόν.
—Πῶς τοῦ μοιάζει τ' ἀρέντη, κυρά! ἀνέκραξεν ἔνθους ἡ μικρὰ ὑπηρέτριά των.
Καὶ ἡ κυρία παρατηροῦσα τὸ τέκνον της:
—Ἄ, καϊμένη! ποῦ φαίνεται, ἀκόμη!
— Πῶς δὲν φαίνεται, κυρά! δὲν βλέπετε; οὔτε δόντι ἔχει οὔτε τρίχα, ἀπαράλλακτα σὰν τὸν ἀρέντη.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀναστασίου Κοζάνου.

Ἡ Φιφὴ ἐμβαίνει εἰς τὴν ἐκκλησίαν μὲ τὸ κυνάριόν της.
— Δὲν ἐπιτρέπονται οἱ σκύλοι, τῇ λέγει ὁ κανδυλανάπτης.
— Τὸ εἰξεύρω, ἀπαντᾷ ἡ Φιφή, ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶνε σκύλος... εἶνε σκυλίτσα.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Λύρας τοῦ Ὀρφέως.

*

Ἡ ἀδελφὸς τοῦ Κουφιοκεφαλάκη ἀφίνει εἰς αὐτὸν παραγγελίαν λέγων: —Ἂν ἔλθῃ ὁ φίλος μου ποῦ ἦλθε χθὲς τοῦ λὲς ὅτι δὲν εἶμαι 'δῶ.
— Καὶ πῶς δὲν τοῦ τα λὲς ἐσύ;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κελχανοῦς.

*

— Γιαννάκη, τί κακοήθεια εἶνε αὐτή; διατὶ νὰ γλύφῃς τὴν τοῦρτα;
— Δὲν πειράζει, μαμμά, εἶνε καθαρὰ ἡ γλῶσσά μου· δὲν τἄκουσες ποῦ το εἶπε ὁ γιατρὸς τὸ πρωί;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μικρᾶς Ἀκανθυλλίδος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Τώρα λοιπὸν ποῦ ἔχεις καιρόν, *Ἑλληνισμὲ ἐν Βουλγαρίᾳ*, νὰ μοῦ γράψῃς συχνότερα· ἀλλὰ καὶ κἄτι περισσότερον τῶν ὀλίγων γραμμῶν, τὰς ὁποίας μοὶ στέλλεις· Νὰ σοῦ εἰπῶ τώρα καὶ κἄτι εἰς τ' αὐτί, σιγὰ σιγά; ὅταν γράφῃς ἐπιθεώρει τὰ χειρόγραφά σου, διότι σὲ διαρεύγουν ἀνορθογραφίαι. Σύμφωνοι;

Προτιμῶ τὸ *Τόξον τοῦ Φοίβου*, φίλε μου Χ. Σ. Εἶναι τόσον ἀνυπόμονος νὰ ἴδω τί θὰ κάμῃς εἰς τὰς διακοπὰς ταύτας, τὰς ὁποίας περιέμενες πρὸ τόσου καιροῦ.

Ἡ ἐπιστολή σου, *Σανθὴ Ἑλληνοποούλα* μου, μὲ εὐχαρίστησε πολὺ διὰ τὴν ἀφέλειαν καὶ τὴν χάριν της· δὲν ἐνοοῦ ὅμως διατί νὰ μὴ σοὶ δίδουν τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ καὶ ἐν καιρῷ τῶν μαθημάτων· χιλιάδες ἄλλαι καρασλῶν τὴν ἀναγενώσκουν καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐμποδίζονται ἀπὸ τὰ μαθήματά των, ἀλλὰ τοὐναντίον παρορμῶνται εἰς ἐργασίαν καὶ ἐπιμέλειαν, τὸ αὐτὸ θὰ συμβαίνῃ καὶ μὲ σέ, ἤτις εἶσαι βεβαίως πολὺ καλὴ κόρη. Ἐν τῇ ἐσπερίᾳ Εὐρώπῃ, ἐν Γερμανίᾳ ἰδίως, τὰ σχολεῖα ἔχουσιν ἰδίας βιβλιοθήκας, τὰς ὁποίας τὰς Κυριακὰς ἢ ἄλλας ἡμέρας ἀναπαύσεως θέτουσιν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν μαθητῶν ἢ μαθητριῶν, ἐσχάτως δὲ ἔγεινε μεγάλη συζήτησις περὶ βελτιώσεως τῶν τοιούτου εἴδους βιβλίων. Ὁπωσδήποτε τώρα που ἔχεις καιρὸν ἀναγίνωσκέ με, ἴσο δὲ βεβαία ὅτι σὲ ἀγαπῶ ὅσον σύ.

Ἐξακολούθει λοιπὸν τὰς ἐνεργείας σου, *Ἀργυρὲ Πέλεκυ*, μέχρις ὅτου ἐπιτύχῃς εὐχάριστον ἀποτέλεσμα.

Εὐχαριστῶ, *Εἶρα*· ἡ ἐπιστολή σου μετὰ τοῦ περιεχομένου ἐλήφθη.

Καθησύχασαν τὰ παράπονά μου, *Λύρα* [illegible] καθὼς ἔμαθα ὅτι αἰτία τῆς σιωπῆς σου [illegible] νειά σου· σοὶ εὔχομαι περαστικὰ ἐκ βάθους [illegible] ἐπιστολή σου ἦτο ζωηρὰ καὶ καλογραμμένη.

Ἐσφραγισμένα γραμματόσημα, φίλε Ἀλ. Ἀθ. Φαραζουλῆ, χρησιμεύουσι κυρίως πρὸς συλλογάς· ἀπὸ τινος αἱ κυρίαι κατασκευάζουσι δ.' αὐτῶν καὶ κομψοτεχνήματα.

Πολύ, πολὺ εὐχαριστήθην διὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐξετάσεών σου καὶ σε συγχαίρω ἐκ καρδίας, *Λόρδε Βόρων*.

Ὀσάκις εὐκαιρεῖς ἀσχολοῦ εἰς τὴν ποίησιν, φίλε μου Χ. Σ. Μπαχώμη, ἀφ' οὗ ἔχεις κλίσιν· ἄλλο τι δὲν δύναμαι νὰ σοι εἴπω. Ἐπίσης καὶ σύ, φίλε Ι. Α. Βιδάλη.

Τώρα λοιπόν, *Λευκὲ Κρῖνε*, ἐλπίζω ὅτι θὰ λαμβάνω συχνὰ ἐπιστολάς σου.

Πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεων εἶνε προτιμότερον, ἀγαπητέ μου Σιδηροκανέλλη, ἢ μόνον μὲ ψευδώνυμον ἢ μόνον μὲ τὸ ἀληθές σου ὄνομα νὰ δημοσιεύωνται αἱ πνευματικαὶ ἀσκήσεις σου.

Δὲν μου ἔγραψες πῶς ἐπιθυμεῖς νὰ το στείλω τὸ ψευδώνυμον, *Λευκὴ Περιστερά*, μὲ ταχυδρομικὸν δέμα ἢ ἐντὸς συστημένης ἐπιστολῆς;

Τὰ ζητηθέντα ἐστάλησαν ἐγκαίρως, *Πηλεῦ*.

Τίποτε ἄλλο λοιπὸν δὲν εὑρίσκεις νὰ μοι εἴπῃς, *Δουρεικλειτὲ Ἰδομενεῦ*, καὶ κόπτεις διὰ μιᾶς τὴν ἐπιστολήν σου εἰς τὸ μέσον;

Ἐγκρίνω τὸ ψευδώνυμον *Κάλυξ*, φίλε μου Ι. Σ., καὶ ὑπ' αὐτὸ νὰ μοι γράψῃς τοῦ λοιποῦ.

Σὲ συλλυποῦμαι ἐκ καρδίας, φίλη μου Ἀναστασία Λοΐζου, διὰ τὸν θάνατον τῆς ἀδελφῆς σου, ἥτις ἀφῆκε τὸν κόσμον τοῦτον τόσον νέα, μόλις δεκαπέντε ἐτῶν. Κ' ἐγὼ τὴν ὁποίαν τόσον ἠγάπα, ῥαίνω τὸν νεοσκαφῆ τάφον της μὲ ἄνθη δακρύβρεκτα. Ὁ Θεὸς νὰ ἐπιχέῃ βάλσαμον παρηγορίας εἰς τὰς πληγωμένας καρδίας σας.

Καλή μου *Δόξα*, σοὶ εὔχομαι νὰ φανῇς ἀξία τοῦ ψευδωνύμου σου καὶ νὰ δικαιώσῃς καὶ αὐτὸ καὶ τὰς [illegible]

Τί νὰ γίνεται, ἀράγε ὁ [illegible] τοῦ Ἡλίου [illegible]

[illegible]

Ποῖος [illegible] ἀποστείλας τὰς λύσεις τοῦ Ἰου καὶ θου τεύχους χωρὶς τὸ ὄνομά του, χωρὶς τὸ ψευδώνυμόν του; Νὰ τας ξαναστείλῃ, καὶ ἄλλοτε νὰ μὴ εἶνε τόσον ἀχρήματος.

Τὸ ζητηθὲν ἐστάλη, καλή μου *Φαλαινίς*· εἰς τὸν διαγωνισμὸν εἶσαι εὐπρόσδεκτος ὡς πάντοτε.

Ἀναντιρρήτως, τὰ καλὰ κόκκοις κτῶνται, *Ἀλλιε Ἀριστείδη*.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου.

1. Λεξίγριφος.

Πόλις εἰμὶ ἐμπορική, σύγκειμαι δ' ἀπὸ τρία.
Τὰ δύο βλέπεις ἐν νυκτὶ ὡραία καὶ σίβρία,
Τὸ τρίτον δὲ στέμμα φορεῖ καὶ κάθηται εἰς θρόνον,
Δίδει τίτλον παριστᾷ βαρβάρων ἡγεμόνων.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σεμιράμιδος.

159. Στοιχειόγριφος.

Βγάζω νἆ καὶ βάζω δῶ,
Καὶ θαυμάζω κι' ἀπορῶ :
Φεύγει τὸ κακὸ ποῦ ἔχω,
Σ' εὔμορφο νησάκι τρέχω.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μελιγαλᾶ.

3. Στοιχειόγριφος.

Εἶμαι πόλις τὴν ὁποίαν κατοικοῦν πέντε στοιχεῖα.
Ἂν τὸ ἓν ἐξοβελίσῃς ἀπομένουν πόσα ;... τρία !

Ἐστάλη ὑπὸ Ν.Π. Μαρσέλλου.

4. Ἀναγραμματισμός.

Ὁ βίος σας ἄνευ ἐμοῦ, ὁ τῶν πτωχῶν ἰδίως,
Θὰ ἦτο λίαν ὀχληρός. Ἂν ὅμως αἰφνιδίως
Σοῦ καταιδῇ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν λαιμὸν ἐπίσης
Νὰ μεταθέσῃς ἐναλλάξ, ὦ ! τότε μή μ' ἐγγίσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ Γ. Δ. Σιδηροπανάλλου.

5. Δέλτα.

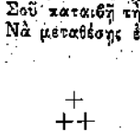

Ἀντικατάστησον διὰ γραμμάτων τοὺς σταυρούς, ὥστε νὰ ἀναγιγνώσκεται ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ πλευρᾷ, ἐκ τῶν κάτω, τὸ ὄνομα ἀγγείου τινός, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ, ἐκ τῶν ἄνω, τὸ ὄνομα νήσου, ὁριζοντίως δὲ τὸ ὄνομα πόλεως.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πελαργοῦ.

6. Κενεζικοὶ συνδυασμοί.

[Ὁδηγίας περὶ τῆς λύσεως ἴδε ἐν σελίδι 14ῃ τοῦ Ἰθου τόμου]

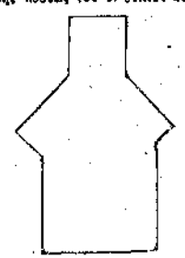

7. Λογοπαίγνιον.

Ποία κώμη τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος κόπτει καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τέκνου τῶν Μούζων

8—10. Κεκρυμμένα ὀνόματα μερῶν τοῦ χρόνου.

Α') Εἰς αἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
Β') Ὁ Ὁράτιος ἦτο μέγας ποιητής.
[illegible] βασιλεὺς τῶν πτηνῶν.
[illegible]
[illegible] ἐν μὲ κόμα.
[illegible]
Γ') Ἡ προσθήκη εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δύο γραμμάτων, πάντοτε τῶν αὐτῶν, [illegible] τόσαι λέξεις : Τόπος, πάλη, νίκη, νέος.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀψοῦ τοῦ Ὁμιχλώδους.

15. Πρόβλημα.

Ἐν τινι φρουρίῳ φρουροῦσιν ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων 32 στρατιῶται· διὰ νὰ φαίνωνται δὲ εἰς τοὺς ἔξωθεν περικυκλοῦντας τὸ φρούριον ὅτι ἐφ' ἑκάστης πλευρᾶς φρουροῦσιν ἀνὰ 12 στρατιῶται, ἐτοποθετήθησαν, ὡς δεικνύει τὸ κάτωθι σχῆμα, ἀνὰ 4 ἐφ' ἑκάστης γωνίας καὶ ἀνὰ 4 εἰς τὸ κέντρον ἑκάστης πλευρᾶς. Ἐὰν φονευθῶσι τέσσαρες στρατιῶται πῶς πρέπει νὰ τοποθετηθῶσι διὰ νὰ φαίνωνται πάλιν 12 φρουροὶ ἐφ' ἑκάστης πλευρᾶς ;

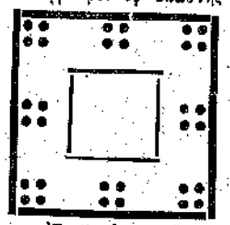

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἄυδους τῆς Ἀδικτολῆς.

16. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα γυναικὸς ὀνομαστοῦ τινος πολεμιστοῦ.
1, Αὐρικὸς ποιητής. 2, Ποταμὸς τῆς Ἀφρικῆς. 3, Μέγιστος ῥήτωρ. 4, Κρητὴς τοῦ Ἅδου. 5, Πτηνόν. 6, Δένδρον. 7, Οὐράνιον σῶμα. 8, Κόρη ἱερέως τοῦ Ἀπόλλωνος. 9, Κόρη βασιλέως συμμετασχόντος τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σεμιράμιδος

17. Μεσοστιχίς.

Διὰ τῶν μεσαίων γραμμάτων τῶν ὀνομάτων πέντε θεῶν τῆς μυθολογίας σχηματίσον τὸ ὄνομα δένδρου καρποφόρου.

18. Φωνηεντόλιπον.

Ὁ—ργς—μζ—κρς—τ—λμνζν—δρ—τ—πν—σπτ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Οὐρανίου Τόξου.

19. Ἐλλιποσύμφωνον.

Ευαιω—ιεαι—α—ουι—υεουο—υαη,
Α—α—ωω—ου—αι—αω—ια—ου—οου—αη.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀγησιλάου Γαλανοπούλου.

20. Γρῖφος.

Ὅπως ἡδονὴ τῷ θεῷ, στῆς θ' ἅλας εἰς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ Ἑλληνισμοῦ.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 30 Ἀπριλίου πνευματικῶν ἀσκήσεων

108. Διομήδης (2 Μ δίς=4 Μ). — **109** Λιμὴν (Λ=30, ι=10, μὴν=30 ἡμέραι). — **110.** (Ἀκυροῦται). — **111.** ΘΕ — ΜΙ — ΣΤΟ — ΚΛΗΣ
ΜΙ — ΣΙ — Α
ΣΤΟ — Α
ΚΛΗΣ

— **112-119.** Ἡ ἀντικατάστασις γίνεται διὰ τοῦ γράμματος λ, αἱ δὲ σχηματιζόμεναι λέξεις εἶνε : λάκκος, λάμπη, λαῖμος, ἄλλη, λίμνη, κλέος, λευκός. — **120.** [illegible] καὶ 14 θήλη. — **121-123** α') Σιών [illegible] Ἴλιον. — [illegible] τῆς ζωῆς μου φρόνησις τὸ πλοιαρχῆ, Εἰς λιμένα εὐτυχίας θέλει κατευοδωθῆ.

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύθυνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας.
Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των εἶναι ἀπαράδεκτα.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΛΟΡΔΟΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΔΟΣ FRANCES HODGSON BURNETT]

[Συνέχεια · ἴδε σελίδα 1]

Γ'

Τὴν ἑπομένην, εὐθὺς μετὰ τὸ πρόγευμα, ὁ Κέδρικ ἀνήσυχος μετέβη εἰς τὸ ἐδωδιμοπωλεῖον.

Εὗρε τὸν κύριον Χώψ ἀναγινώσκοντα τὴν ἐφημερίδα του, — ἦτο ἡ προσφιλής του ἐνασχόλησις — καὶ τὸν ἐπλησίασε μὲ βῆμα σοβαρόν. Συνηθάνετο ὅτι θὰ ἔκαμνεν ἐντύπωσιν εἰς τὸν γηραιόν του φίλον ὅ τι συνέβη, διανύων δὲ τὸ διάστημα, τὸ ὁποῖον ἐχώριζε τὴν οἰκίαν του ἀπὸ τοῦ μαγαζίου, εἶχε σκεφθῆ μὲ ποῖον τρόπον ἔπρεπε νὰ τοῦ το εἴπῃ.

« Καλημέρα ! » εἶπεν ὁ κύριος Χώψ μὲ τὸν συνήθη του σύντομον τρόπον.

« Καλημέρα σας, κύριε Χώψ » εἶπεν ὁ Κέδρικ.

Δὲν ἀνερριχήθη, ὅπως ἄλλοτε, ἐπάνω εἰς κανὲν βαρέλιον ἢ εἰς κανὲν δέμα, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εὑρίσκοντο ἐκεῖ - γύρω, ἀλλ' ἐκάθησε ταπεινὸς ἐπάνω εἰς ἓν κιβώτιον μὲ μπισκότα, καὶ κρατῶν τὸ γόνατόν του μὲ τὰς δύο χεῖρας — ἦτο ἡ ἀγαπητή του στάσις αὐτή, — ἔμεινεν ἐπί τινας στιγμὰς σιωπηλός. Οἱ τρόποι του σήμερον ἐν γένει ἦσαν τόσῳ διάφοροι τῶν συνήθων, ὥστε ὁ ἐδωδιμοπώλης ἐξεπλάγη ἐκ πρώτης ὄψεως.

« Τί τρέχει ; » ἠρώτησε, βλέπων ὑπεράνω τῆς πρὸ αὐτοῦ ὁλανοίκτου ἐφημερίδος.

« Κύριε Χώψ » ἀπήντησεν ὁ Κέδρικ, καταβαλὼν τὸ θάρρος του ὅλον « θυμᾶσθε γιατί πρᾶγμα μιλούσαμεν χθὲς τὸ πρωΐ ;

— Ναί, μοῦ φαίνεται ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τῆς Ἀγγλίας.

— Μάλιστα· ἀλλὰ θέλω νὰ μοῦ εἰπῆτε ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποῦ ἦλθε καὶ μ' ἐζήτησε ἡ Μαίρη.

— Δὲν ὡμιλούσαμεν τότε, νομίζω, περὶ τῆς ἀριστοκρατίας ; » εἶπεν ὁ κύριος Χώψ, θωπεύων διὰ τῆς δεξιᾶς τὸ ὄπισθεν μέρος τῆς κεφαλῆς του.

« Ναί » εἶπεν ὁ Κέδρικ μετά τινος δισταγμοῦ « περὶ τῆς ἀριστοκρατίας καί . . . περὶ τῶν κομήτων.

— Τῶν κομήτων. . . ἀλήθεια, θυμοῦμαι· κάτι εἴχαμε 'πῆ καὶ γι' αὐτοὺς πραγματικῶς.»

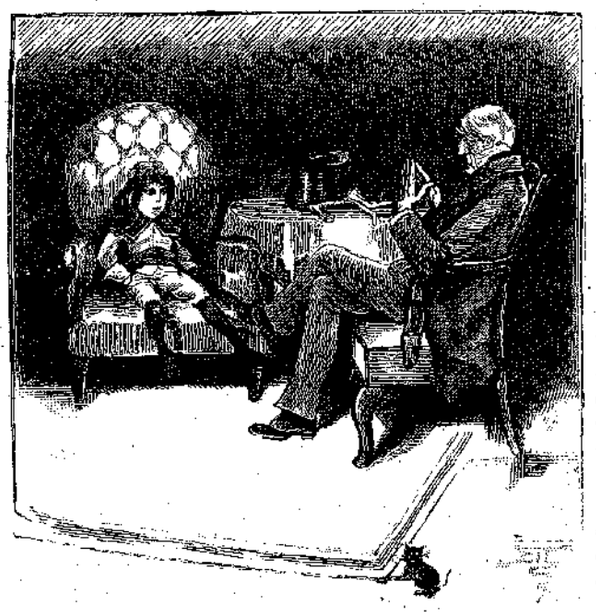

«ΕΣΚΕΦΘΗΚΑ ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΟΤΙ ΕΙΜΠΟΡΟΥΣΑ ΚΑΙ ΕΓΩ ΝΑ ΓΙΝΩ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΛΛΑ ΠΟΤΕ ΜΟΥ ΔΕΝ ΕΦΑΝΤΑΣΘΗΚΑ ΟΤΙ ΜΠΟΡΟΥΣΑ ΝΑ ΓΙΝΩ ΚΟΜΗΣ, ΕΙΠΕΝ Ο ΚΕΔΡΙΚ»(Σελ.19)

Ὁ Κέδρικ ἔγεινε κατακόκκινος. Οὐδέποτε τῷ εἶχε συμβῇ πρᾶγμα τὸ ὁποῖον νὰ τῷ προξενῇ τόσην ἀμηχανίαν, ἐφοβεῖτο δὲ πολὺ μήπως τὸ ἴδιον θὰ ἠσθάνετο μετ' ὀλίγον καὶ ὁ γηραιός του φίλος.

« Εἴπατε » ὑπέλαβεν ἐν τούτοις τὸ παιδίον « ὅτι δὲν θὰ ἠθέλατε νὰ ἔχετε κανένα ἀπ' αὐτοὺς ἐδῶ, εἰς τὸ μαγαζί σας, καθισμένον ἐπάνω σὲ καμμιὰ κάσα μὲ μπισκότα . . . αἴ ;

— Μάλιστα, τὸ εἶπα καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω » ἀνέκραξεν ὁ κύριος Χώψ « ἂς ὁρίσῃ καὶ θὰ ἰδοῦμε.

— Κύριε Χώψ » εἶπε τότε ὁ Κέδρικ ταπεινῶς « ὑπάρχει ἕνας ἐδῶ τώρα, ἐδῶ, ἐπάνω εἰς αὐτὴ τὴν κάσα ! »

Ὁ ἐδωδιμοπώλης ἀνεπήδησεν ἐπὶ τοῦ καθίσματός του.

« Πῶς ; τί ;

— Μάλιστα, εἶμαι κόμης ἢ, καλλίτερα, θὰ γίνω μίαν ἡμέραν. Δὲν θέλω νὰ σας ἀπατήσω. »

Ὁ κύριος Χώψ, συγκεκινημένος μεγάλως, ἠγέρθη μετὰ ζωηρότητος.

« Τὸ παιδὶ αὐτὸ τρελάθηκε χωρὶς ἄλλο » εἶπε καθ' ἑαυτόν. Πλησιάσας δὲ τὸν Κέδρικ ἔλαβε τὴν χεῖρα του καὶ τῷ ἔψαυσε τὸν σφιγμόν.

« Πῶς εἶπες, φίλε μου ; » τὸν ἠρώτησε. « Μήπως πονεῖς πουθενά; Εἶνε πολὺ καιρὸς ποῦ τὼ καθεσαὐτός; »

Καὶ ἔθεσε τὴν παχειᾶν χεῖρα ἐπὶ τῆς ὅλης κεφαλῆς τοῦ παιδίου.

« Σᾶς εὐχαριστῶ » εἶπεν ὀλίγον ἐκπεπληγμένος ὁ Κέδρικ. « Εἶμαι πολὺ καλά. Δέν με πονεῖ οὔτε τὸ κεφάλι, οὔτε τίποτε ἄλλο. Μόνον αἰσθάνομαι μεγάλην λύπην, δι' ἐκεῖνο πού σας εἶπα πρὸ ὀλίγου. Γι' αὐτὸ ἦλθε καὶ μὲ 'πῆρε χθὲς ἡ Μαίρη. Ὁ κύριος Χάβιζαμ, ὁ ὁποῖος εἶνε δικηγόρος, συνωμιλοῦσε μὲ τὴ μητέρα μου καὶ τῆς τα ἐξηγοῦσε ὅλ' αὐτά, τὴν ὥρα που ἐγὼ ἔφθασα 'ς τὸ σπίτι. »

Ὁ κύριος Χώψ ἐπανεκάθησε τρέμων καὶ σύρας ἐκ τοῦ θυλακίου του μέγα μανδύλιον μὲ τετράγωνα, ἐσπόγγισε μετὰ ζωηρότητος τὸ μέτωπον.

« Κάποιος ἀπὸ τοὺς δύο μας τρελάθηκε, χωρὶς ἄλλο! » εἶπεν ἐπανερχόμενος εἰς τὴν πρώτην του ἰδέαν.

« Ὄχι, κύριε Χώψ· εἶνε ὅπως σας λέγω καὶ πρέπει πειὰ νὰ το πάρετε ἀπόφασι. Ὁ κύριος Χάβιζαμ ἦλθεν ἐπίτηδες ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν, ἀπὸ τόσω μακρινὸ μέρος, γιὰ νὰ μάς το 'πῇ. Τὸν ἔστειλε ὁ παππούς μου.

— Καὶ ποῖος εἶνε ὁ παππούς σου; ἠρώτησεν ὁ ἐδωδιμοπώλης.

Ὁ Κέδρικ ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ ἐξήγαγεν ἐκεῖθεν τεμάχιον χάρτου, τὸ ὁποῖον ἐξεδίπλωσε μετὰ προσοχῆς, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὑρίσκοντο λέξεις τινὲς κεχαραγμέναι διὰ τοῦ χονδροειδοῦς καὶ ἀκανονίστου αὐτοῦ χαρακτῆρος.

« Δὲν θὰ μποροῦσα βέβαια νὰ θυμηθῶ ὅλ' αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἂν δὲν τα ἔγραφα » εἶπε, καὶ κατόπιν ἀνέγνωσε ὑψηλοφώνως καὶ βραδέως:

« Τζών, Ἄρθοῦρος, Μόλινεξ, Ἔρρολ, κόμης τοῦ Δόρινκουρ. Κατοικεῖ εἰς μίαν ἔπαυλιν, εἰς ἕνα πύργον, καὶ μάλιστα καθὼς φαίνεται, σὲ δυὸ καὶ σὲ τρεῖς... Ὁ μπαμπᾶς ἦταν ὁ νώτερός του υἱός. Ἐγὼ δὲν θὰ ἐγινόμην οὔτε λόρδος, οὔτε κόμης ἂν ὁ μπαμπᾶς ἔζοῦσε τώρα, πολὺ περισσότερον ἂν ἔζοῦσαν οἱ δύο θεῖοι μου, οἱ ἀδελφοί του. Ἀλλὰ ὅλοι αὐτοὶ ἀπέθαναν καὶ ἐγὼ μόνος πρέπει νὰ γίνω τώρα κόμης καὶ λόρδος, καὶ γι' αὐτὸ ὁ παππούς ἔστειλε νὰ με πάρουν γιὰ νὰ κατοικήσω μαζί του εἰς τὴν Ἀγγλίαν. »

Ὁ κύριος Χώψ ἐφαίνετο ὡς νὰ ὑπέφερεν ὁλονὲν περισσότερον ἀπὸ ζέστην, διότι ἐφύσα ὁλονὲν περισσότερον καὶ ἐσπογγίζετο ὁλονὲν μὲ περισσοτέραν ζωηρότητα. Ἤρχισεν ἤδη νὰ ἐννοῇ ὅτι τωόντι κάτι ἔκτακτον συνέβαινεν· ἀλλὰ ὅταν παρετήρει τὸ παιδίον, καθήμενον ἐπὶ τοῦ κυβωτίου μὲ τὴν ἀθῶαν ἐκείνην ἀνησυχίαν, τὴν ὁποίαν ἐξέφραζον οἱ ὡραῖοι του μαῦροι ὀφθαλμοί, συνησθάνετο ὅτι οὐδεμίαν ὑπέστη ἐκεῖνο μεταβολὴν καὶ ὅτι ἀπέμενε πάντοτε τὸ ἴδιον, τὸ ἀγαπητόν, τὸ ὡραῖον, τὸ ἀγαθὸν παιδίον, μὲ τὴν ἁπλῆν ἀπὸ μαύρην τσόχαν ἐνδυμασίαν καὶ τὸν κομψόν του κόκκινον λαιμοδέτην. Τότε δὲ ὅλαι αἱ περὶ εὐγενείας ἰδέαι του ἔγειναν ἄνω-κάτω μέσα εἰς τὸ κεφάλι του, προπάντων ἐξ αἰτίας τῆς ἁπλοϊκότητος, μετὰ τῆς ὁποίας ὁ Κέδρικ τῳ ἀνήγγειλεν ὅλ' αὐτὰ τὰ νέα, χωρὶς νὰ εἰξεύρῃ πόσῳ μεγάλην σπουδαιότητα ἐδύνατο νὰ ἔχωσι δι' αὐτόν.

« Καί... καί... πῶς θά σε λέγουν, μοῦ εἶπες, ἀπὸ ἐδῶ κι' ἐμπρός; » ἠρώτησεν.

« Κέδρικ Ἔρρολ, λόρδος Φωλεροᾶ· ἔτσι μὲ ὠνόμασεν ὁ κύριος Χάβιζαμ. Αὐτὸς εἶνε λοιπὸν ὁ μικρὸς λόρδος Φωλεροᾶ; εἶπε τὴν ὥρα που μπῆκα μέσα 'ς τὴ σάλα.

— Παράξενο πρᾶγμα, !» εἶπεν ὁ ἐδωδιμοπώλης· αὐτὴ ἦτο ἡ ἐπιφώνησις τὴν ὁποίαν μετεχειρίζετο, ὁσάκις ἐξεπλήσσετο ἢ ὅταν ἐζεσταίνετο. Παράξενο πρᾶγμα! δὲν εὑρίσκεν ἄλλην λέξιν νὰ εἴπῃ πρὸς τὸ παιδίον. Ἀλλ' ὁ Κέδρικ ἐνόμιζεν ὅτι αὐτὴ ἦτο ἡ μόνη λέξις ἡ ἁρμόζουσα ἀκριβῶς εἰς τὴν περίστασιν. Ὁ πρὸς τὸν κύριον Χώψ σεβασμός του ἦτο τόσῳ μεγάλος, ὥστε ἐθαύμαζε καὶ ἐπεδοκίμαζεν ὅλας του τὰς παρατηρήσεις, ὅλας του τὰς ἐκφράσεις. Δὲν ἐγνώριζε πολὺν κόσμον, ὥστε νὰ ἠμπορῇ νὰ κάμῃ συγκρίσεις μεταξὺ τοῦ ἐδωδιμοπώλου καὶ ἄλλων προσώπων. Καὶ ναὶ μὲν τῳ ἦτο φανερὸν ὅτι οἱ τρόποι τῆς μητρὸς του διέφερον κατὰ πολὺ ἀπὸ τοὺς τρόπους τοῦ ἐδωδιμοπώλου· ἀλλ' ἡ μαμμά του ἦτο κυρία· εἶχε δὲ τὴν ἰδέαν ὅτι αἱ κυρίαι δὲν ὁμοιάζουν μὲ τοὺς κυρίους ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην.

Παρετήρησε τὸν ἐδωδιμοπώλην μὲ ἦθος σκεπτικόν.

« Καὶ εἶνε παλὺ μακρυὰ ἡ Ἀγγλία;» τὸν ἠρώτησεν.

« Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ» ἀπήντησεν ὁ κύριος Χώψ.

« Αὐτὸ μὲ λυπεῖ πάρα πολύ. Ἴσως θὰ περάσῃ πολὺς καιρὸς που δὲν θὰ σας ἴδω... καὶ νὰ σας 'πῶ, δέν μ' ἀρέσει καθόλου νὰ το συλλογίζωμαι.

— Οἱ καλλίτεροι φίλοι πρέπει τώρα νὰ χωρισθοῦν....

— Καὶ εἶνε πολὺς καιρὸς που εἴμασθε ἐμεῖς φίλοι· δὲν εἶν' ἔτσι;

— Ἀπὸ τὸν καιρὸ που γεννήθηκες, παιδί μου. Δὲν θὰ ἤσουν ἀκόμη δύο μηνῶν που ἔκαμες ἕως ἐδῶ τὸν πρῶτο σου περίπατο, 'ς τὴν ἀγκαλιὰ τῆς παραμάνας.

— Στὴν ἐποχὴ ἐκείνη ποῦ νὰ συλλογίζωμαι πῶς θὰ γινόμουν μιὰ 'μέρα κόμης!» παρετήρησεν ὁ Κέδρικ μετὰ στεναγμοῦ βαθέως.

— Καὶ δὲν ὑπάρχει ἄρά γε κανένα μέσον νὰ το ἀποφύγωμεν; ἠρώτησεν ὁ κ. Χώψ.

« Ὄχι, φίλε μου, δυστυχῶς ὄχι. Ἡ μαμμὰ λέγει ὅτι γι' αὐτὸ θὰ χαίρεται καὶ ὁ καϊμένος ὁ μπαμπᾶς. Ἀλλ' ἀφ' οὗ εἶνε, βλέπεις, ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ

γίνω κόμης, θὰ προσπαθήσω τοὐλάχιστον νὰ ἦμαι καλὸς κόμης καὶ ὄχι κανένας τύραννος· καὶ ἂν ποτὲ γίνῃ καὶ ἄλλος πόλεμος μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικῆς, ἐγὼ σοῦ ὑπόσχομαι ὅτι θὰ προσπαθήσω νὰ τον ἐμποδίσω. »

Ἡ συνδιάλεξις αὕτη ὑπῆρξεν ἐκτεταμένη καὶ σοβαρά. Ἀφ' οὗ ἅπαξ ὑπέστη τὴν πρώτην ἔκπληξιν ὁ κ. Χώψ δὲν ἐδείχθη τόσον ἄγριος, ὅσον ἐδύνατό τις νὰ περιμένῃ. Προσεπάθησε νὰ ὑποκύψῃ πρὸ τοῦ τετελεσμένου καί, πρὶν τελειώσῃ ἀκόμη ἡ συνέντευξις, τὸ εἶχε κατορθώσῃ. Ἔκαμεν εἰς τὸν Κέδρικ πλῆθος ἐρωτήσεων περὶ τῆς νέας του καταστάσεως καὶ ἐπειδὴ τὸ παιδίον εἰς τὰς περισσοτέρας δὲν εἴξευρε τί ν' ἀποκριθῇ, προσεπάθει νὰ ἀποκρίνεται αὐτὸς ὁ ἴδιος. Εὑρεθεὶς δὲ καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν μαρκησίων καὶ τῶν κομήτων, ὁ κύριος Χώψ ἐξήγει τὰ πράγματα κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος θὰ ἐξέπλητε βεβαίως τὸν κύριον Χάβιζαμ, ἐὰν ὁ ἄξιος νομικὸς ἐδύνατο ἀπὸ κανὲν μέρος νὰ τον ἀκούσῃ.

Δ'

Μετὰ τινας ἡμέρας ὁ Κ. Χάβιζαμ ἔκαμε μὲ τὸν Κέδρικ μίαν συνομιλίαν, ἡ ὁποία ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διέστελλεν εἰς μειδίαμα τὰ ρικνὰ χείλη τοῦ δικηγόρου καί τον ἔκαμνε νὰ θωπεύῃ ἐπανειλημμένως τὸν λεπτόν του πώγωνα μὲ τοὺς ὀστεώδεις δακτύλους.

Τὴν κυρίαν Ἔρρολ τὴν ἐφῶναξαν ἔξω, ἔμειναν δὲ μόνοι εἰς τὴν αἴθουσαν ὁ δικηγόρος καὶ ὁ Κέδρικ. Ὁ κ. Χάβιζαμ ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν του - διότι περὶ τίνος ἄλλου ἐδύνατο ἄρά γε νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς ἕνα τόσῳ μικρὸν κύριον; - ὅτι θὰ ἔκαμνεν ἴσως καλὰ ἂν τον παρεσκεύαζεν εἰς τὴν μετὰ τοῦ πάππου του συνάντησιν καὶ εἰς τὴν μεγάλην μεταβολήν, ἡ ὁποία θὰ ἐπήρχετο μετ' ὀλίγον εἰς τὸν βίον του· διότι ὁ Κέδρικ δὲν εἶχε τὴν ἐλαχίστην ἰδέαν περὶ τῆς τύχης, ἡ ὁποία τον περιέμενεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, οὔτε εἴξευρεν ἀκόμη ὅτι ἡ μήτηρ του δὲν θὰ ἔζη ἐκεῖ μαζί του. Εἶχον σκεφθῇ ὅτι θὰ ἦτο καλλίτερα νὰ μή τοῦ το εἴπουν ἐκ τῶν προτέρων.

Ὁ κ. Χάβιζαμ ἐκάθητο ἐπὶ μεγάλης πολυθρόνας παρὰ τὴν μίαν πλευρὰν τῆς τραπέζης· παρὰ τὴν ἀπέναντι πλευρὰν ὑπῆρχε πολυθρόνα ἀκόμη μεγαλητέρα. Ὁ Κέδρικ ἐκάθησεν ἐπ' αὐτῆς, τοποθετηθεὶς καλὰ εἰς τὸ βάθος, μὲ τὰς χεῖρας εἰς τὰ θυλάκια καὶ τοὺς χρυσοῦς βοστρύχους χυμένους ἐπὶ τοῦ ἐρεθισμοῦ, μιμούμενος ὅσον ἐδύνατο τὴν σοβαρὰν στάσιν τοῦ κ. Χάβιζαμ. Ἐφ' ὅσον ἡ μήτηρ του εὑρίσκετο ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἐκεῖνος ἐξήταζε προσεκτικῶς τὸν κ. Χάβιζαμ, χωρὶς νὰ λέγῃ τίποτε. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἔξοδον τῆς Κας Ἔρρολ ἀπέμεινεν ἐπί τινας στιγμὰς ἀκόμη σιωπηλός, ὡς ἐὰν ἐξηκολούθει νὰ σπουδάζῃ τὸν γηραιὸν νομικόν, ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς ἀναμφιβόλως ἐσπούδαζε τὸν Κέδρικ, καὶ ἠπόρει περὶ τοῦ τί ἐδύνατο νὰ εἴπῃ πρὸς παιδίον μικρόν, τοῦ ὁποίου αἱ κνῆμαι μόλις ὑπερέβαινον τὸ κάθισμα τῆς πολυθρόνας. Ἐκ τῆς ἀμηχανίας ταύτης τὸν ἐξήγαγεν ὁ Κέδρικ, ἀνοίγων αὐτὸς τὴν συνομιλίαν.

« Ξεύρετε ἕνα πρᾶγμα, κύριε; τῷ εἶπε· « δὲν ξεύρω ἀκόμη καθόλου τί σημαίνει « γίνομαι κόμης.»

— Ἀλήθεια;

— Ναί· καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι ὅταν πρόκειται νὰ γίνῃ κανεὶς μίαν ἡμέραν, πρέπει νὰ ξεύρῃ τί πρᾶγμα εἶνε ἕνας κόμης. Δὲν εἶνε ἔτσι;

— Ἔχεις δίκαιον

— Δὲν λαμβάνετε λοιπὸν τὸν κόπον νὰ μού το ἐξηγήσετε; Ποιὸς τοὺς κάμνει αὐτοὺς τοὺς κόμητας; » ἠρώτησε μετὰ συστολῆς τὸ παιδίον.

— Ὁ βασιλεὺς ἢ ἡ βασίλισσα. Συνήθως κάμνουν κόμητας ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν προσφέρῃ μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὸ κράτος.

— Εἶνε λοιπὸν ὅπως ὁ Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν;

— Οἱ Πρόεδροί σας ἐκλέγονται διὰ ψηφοφορίας, νομίζω.

— Ναί » ἀπήντησεν ὁ Κέδρικ ζωηρῶς. « Ὅταν ἕνας ἄνθρωπος εἶνε πολὺ καλός, ὅταν ἔχει κάμῃ μεγάλα κατορθώματα εἰς τὴν ζωήν του, αὐτὸς ἐκλέγεται Πρόεδρος. Τότε γίνεται μία διαδήλωσις μὲ σημαίας, μὲ περιά, μὲ φανάρια, καὶ βγάζουν λόγους... Ἐσκέφθηκα πολλὲς φορὲς ὅτι εἰμποροῦσα νὰ γίνω καὶ ἐγὼ πρόεδρος, ἀλλὰ ποτέ μου δὲν ἐφαντάσθηκα ὅτι μποροῦσα νὰ γίνω κόμης » -προσέθηκε τὸ παιδίον μὲ ἦθος σκεπτικόν. « Καὶ τοῦτο ἴσως διότι δὲν ἤκουσα νὰ 'μιλῇ ποτὲ κανεὶς γι' αὐτὸ τὸ ἀξίωμα. Ἂν ἤξευρα τί πρᾶγμα εἶνε, θὰ ἤθελα βέβαια νὰ γίνω κ' ἐγώ.»

Καὶ τὰ τελευταῖα ταῦτα ὁ μικρὸς Κέδρικ τὰ εἶπε μετὰ σπουδῆς μὴ θέλων νὰ φανῇ ἀγενὴς πρὸς τὸν Κ. Χάβιζαμ, ἀποδεικνύων ὅτι δὲν ἐκτιμᾷ καθόλου τὸ ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον ἦλθε νὰ τῳ προσφέρῃ.

« Ἕνας κόμης εἶνε ὁλωσδιόλου ἄλλο πρᾶγμα ἀπὸ ἕνα Πρόεδρον » εἶπεν ὁ νομικός.

— Ἄ, ὥστε δὲν γίνονται πρὸς τιμὴν του λαμπαδηφορίαι καὶ διαδηλώσεις; » ἀνέκραξεν ὁ Κέδρικ.

Ὁ κ. Χάβιζαμ διεσταύρωσε τοὺς πόδας, θέσας τὸν ἀριστερὸν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ καὶ συνήρμοσε πρὸς ἄλληλα τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων, ὡς συνείθιζεν ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ ὁμιλήσῃ σπουδαίως. Ἐνόμισεν ὅτι ἦλθεν ἡ κατάλληλος στιγμή, διὰ νὰ δώσῃ μερικὰς ἐξηγήσεις εἰς τὸ παιδίον, καὶ ἤρχισεν:

« Ἕνας κόμης εἶνε πρόσωπον πολὺ σημαντικόν.

— Καὶ ἕνας Πρόεδρος τὸ ἴδιο » διέκοψεν ὁ Κέδρικ « Ἡ λαμπαδηφορία πιάνει ὅλο τὸ δρόμο πέρα

-πέρα, ρίχνουν ροκέτες, παίζει μουσική . . . Ὁ κ. Χώψ μὲ 'πῆγε καί τα εἶδα· ἄ, εἶνε πολὺ ὡραῖα.

— Ἕνας κόμης » ὑπέλαβεν ὁ νομικὸς «ἔχει συνήθως πολὺ ἀρχαίαν γενεαλογίαν.

— Δηλαδή ; τί θὰ 'πῇ αὐτό ;

— Θὰ 'πῇ ὅτι ἡ οἰκογένειά του εἶνε παλαιά, πολὺ παλαιά.

— Τοῦτο δέν το καταλαβαίνω καὶ πολύ. Ἀλλ' ἀφῆστέ το τώρα, μοῦ το ἐξηγεῖτε μίαν ἄλλην φοράν . . . Τώρα θυμήθηκα μιὰ γυναῖκα που γνωρίζω, γρηὰ ἡ καϊμένη. Πρέπει νὰ εἶνε ὡς ἑκατὸ χρονῶν. Πωλεῖ μῆλα εἰς τὴν εἴσοδον του δάσους καὶ μὲ ὅλα της τὰ γηρατεῖα στέκεται ἐκεῖ, εἴτε βρέχει, εἴτε χιονίζει. Νὰ την ἰδῆτε τὴ δυστυχισμένη, κύριε Χάβιζαμ, μόλις μπορεῖ νὰ περιπατήσῃ. Τὴ λυποῦμεθα πολὺ καὶ ἐγὼ καὶ τὰ ἄλλα παιδιά. Μιὰ Κυριακὴ ἔδωσαν εἰς τὸν Μπίλλυ τὸν συμμαθητήν μου ἕνα τάλληρο καὶ ἐγὼ τον παρεκάλεσα νἀγοράζῃ κάθε 'μέρα ἀπὸ τὴ γρηὰ εἴκοσι λεπτῶν μῆλα, ὡς ποῦ νὰ τελειώσουν τὰ χρήματά του. Ὁ Μπίλλυ τὸ ἔκαμε αὐτὸ μὲ τὸ παραπάνω, γιατὶ εἶνε καλὸ παιδί· μόνον που τὴν Πέμπτη δέν εἶχε πειὰ χρήματα νἀγοράσῃ. Αἴ, ξεύρετε, νὰ τρώγῃ κανεὶς μῆλα κάθε 'μέρα καὶ μάλιστα σὰν δέν τ' ἀγαπᾷ καὶ πολύ, δὲν εἶνε τόσῳ εὐχάριστον πρᾶγμα, καὶ ὅμως ὁ Μπίλλυ το ἔκαμε . . . Εὐτυχῶς τὴν ἴδια ἐκείνην ἡμέρα μία κυρία, ποῦ ἦλθε νὰ ἰδῇ τὴ μητέρα, μοῦ ἔδωσε καὶ μένα ἕνα τάλληρο καὶ ἔτσι μπόρεσα κ' ἐγὼ νὰ κάμω τὸ ἴδιο διὰ πολλὲς ἡμέρες. Τὴν καϊμένη τὴ γρηὰ ! νὰ την ἐβλέπατε, κύριε Χάβιζαμ ! λέγει ὅτι την πονοῦν τὰ κόκκαλα, καὶ μάλιστα ὅταν βρέχῃ . . . »

Ἡ θερμὴ ρητορεία τοῦ παιδίου ἐκράτει τὸν Κὸν Χάβιζαμ μετέωρον, περιμένοντα πότε νὰ τελειώσῃ διὰ νὰ τῳ ἐξηγήσῃ τί ἐσήμαινε παλαιὰ γενεαλογία. Ἐπωφελήθη λοιπὸν ἀπὸ μίαν μικρὰν διακοπὴν καὶ τῳ εἶπεν :

« Ἀρχαία γενεαλογία σημαίνει ὅταν ἐπὶ πολὺν καιρὸν εἶνε γνωστὸν τὸ ὄνομα μιᾶς οἰκογενείας. Ὅταν πρὸ ἑκατοντάδων ἐτῶν τὸ ὄνομα αὐτὸ ἐφέρετο ἀπὸ πρόσωπα τὰ ὁποῖα εἶνε ἔνδοξα εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος των . . .

— Ὅπως ὁ Γεώργιος Οὐάσιγκτων ! » εἶπεν ὁ Κέδρικ· « ἤκουσα νὰ ὁμιλοῦν περὶ αὐτοῦ ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ γεννήθηκα καὶ ἦταν ἐξακουσμένος πολὺν καιρὸν 'μπροστήτερα. Ὁ κ. Χώψ λέγει ὅτι τὸνομά του ποτὲ δὲν θὰ λησμονηθῇ, ἐξ αἰτίας τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς τετάρτης Ἰουλίου . . . Ξεύρετε, ἦτο πολὺ ἀνδρεῖος.

— Ὁ πρῶτος κόμης τοῦ Δόρινκουρ ἔγεινε πρὸ τετρακοσίων ἐτῶν» εἶπεν ὁ κύριος Χάβιζαμ μὲ ἐπισημότητα.

«Μπᾶ, ἀλήθεια ; » εἶπεν ὁ Κέδρικ «εἶνε πολὺς καιρός, βλέπω. Τὸ εἴπατε αὐτὸ εἰς τὴν Ἀγάπη μου ; Θὰ τυ ἀκούσῃ μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον, νὰ τῆς το 'ποῦμε ὰν γυρίσῃ, δὲν ξεύρετε πῶς ἀγαπᾷ νὰ ἀκούῃ περίεργα πράγματα ! Ἀ, καὶ τὶ λοιπὸν ἔκαμε γιὰ νὰ γίνῃ κόμης ;

— Πολλοὶ κόμητες τοῦ Δόρινκουρ ἔλαβον μέρος εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἀγγλίας» ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Χάβιζαμ. «Ἄλλοι ὑπῆρξαν περίφημοι διὰ τὴν ἀνδρείαν των καὶ διέπρεψαν ἀλλοτε εἰς τοὺς πολέμους.

— Πῶς ἤθελα νὰ γίνω 'σὰν αὐτούς ! ὁ μπαμπᾶς μου ἦταν στρατιωτικὸς καὶ πολὺ ἀνδρεῖος, ἀνδρεῖος ὡς ὁ Γεώργιος Οὐάσιγκτων ! Ἴσως καὶ γι' αὐτὸ θὰ ἐγίνονταν κόμης, ἂν δὲν εἶχε πεθάνῃ. Εἶμαι εὐτυχὴς που μανθάνω ὅτι οἱ κόμητες εἶνε ἀνδρεῖοι. Εἶνε πολὺ ὡραῖον νὰ εἶνε κανεὶς ἀνδρεῖος ! Ἄλλη φορὰ που ἤμουν μικρός, ἐφοβούμην πολὺ νὰ μείνω μόνος τὸ βράδυ, χωρὶς φῶς· ἀλλὰ ἐγιατρεύθηκα ἀπὸ τὸ ἐλάττωμα αὐτὸ ἅμα ἤκουσα νὰ 'μιλοῦν γιὰ τὴν ἀνδρείαν τοῦ Γεωργίου Οὐασίγκτων καὶ τῶν στρατιωτῶν τῆς ἐπαναστάσεως.

— Οἱ κόμητες ἔχουν καὶ ἓν ἄλλο καλόν,» εἶπεν ὁ κύριος Χάβιζαμ βραδέως, θέλων νὰ παρατηρήσῃ τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον οἱ λόγοι του θὰ ἐπροξένουν· « εἶνε ἄνθρωποι πολὺ πλούσιοι.

— Καλὸ πρᾶγμα » εἶπε μὲ ἀθωότητα ὁ Κέδρικ. Πολὺ θὰ ἤθελα νὰ ἦμαι πλούσιος.

— Ναί ; Καὶ διατί ; » ἠρώτησεν ὁ κ. Χάβιζαμ.

« Διότι μπορεῖ κανεὶς νὰ κάμῃ τόσα πράγματα μὲ τὰ χρήματα ! παραδείγματος χάριν, θυμᾶσθε τί σας ἔλεγα γιὰ τὴ γρηὰ ποῦ πωλεῖ τὰ μῆλα ; Πολὺ καλά ! Ἂν ἤμουν λοιπὸν πλούσιος, θὰ εἰμποροῦσα νά της ἀγοράσω μία μικρὴ τέντα καὶ μία μικρὴ θερμάστρα γιὰ το χειμῶνα καὶ κάθε φορὰ που θὰ ἔβρεχε θὰ της ἔδιδα ἀπὸ ἕνα τάλληρο, ὥστε νὰ μὴν εἶνε ὑποχρεωμένη νὰ βγαίνῃ μὲ τὸν κακὸ καιρὸ καὶ νὰ μπορῇ νὰ μένῃ 'ς τὸ σπίτι της καὶ νὰ ζεσταίνεται. Ἔπειτα θὰ της ἀγόραζα καὶ ἕνα σάλι, γιὰ νὰ μὴ την πονοῦν πειὰ τὰ κόκκαλά της, γιατί, τί νά σας 'πῶ, πρέπει νὰ εἶνε πολὺ ἄσχημο πρᾶγμα αὐτὸς ὁ πόνος τῶν κοκκάλων . . . καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ της πονοῦσαν πειὰ τὰ δικά της ἂν της ἀγόραζα ὅλ' αὐτά ποὺ σας εἶπα.

— Χμ, καὶ τί ἄλλο θὰ ἔκαμνες, ἂν ἤσουν πλούσιος ;

— Πρῶτα-πρῶτα, φυσικά, θἀγόραζα τῆς Ἀγάπης μου ἕνα σωρὸ εὔμορφα πράγματα, ἐργοθῆκες, ρεπίδια, δακτυλίθρες χρυσὲς, δακτυλίδια καὶ μίαν ἅμαξα, γιὰ νὰ μὴν εἶνε πειὰ ἀναγκασμένη νὰ περιμένῃ τὸ λεωφωρεῖον. Ἂν της ἄρεζαν τὰ κόκκινα ἢ τὰ οὐρανὰ μεταξωτὰ φορέματα, θὰ της ἀγόραζα καὶ ἀπ' αὐτά· ἀλλὰ ἔλα που αὐτὴ δὲν ἀγαπᾷ παρὰ μόνον τὰ μαῦρα ! . . Ἐπὶ τέλους θὰ την πήγαινα 'ς

τὰ καλλίτερα μαγαζιὰ καὶ θὰ της ἔλεγα νὰ διαλέξῃ μόνη της . . . Ἔπειτα εἶνε ὁ Δίκ.

— Ποιὸς εἶν' αὐτὸς ὁ Δίκ ; » ἠρώτησε μὲ ζωηρὰν περιέργειαν ὁ κύριος Χάβιζαμ.

— Εἶνε ἕνα παιδί που γυαλίζει παπούτσια, λοῦστρος δηλαδή, ἀλλὰ πολὺ ἱκανός. Κάθεται ἐκεῖ-κάτω εἰς τὴ γωνία τῆς πλατείας. Τὸν γνωρίζω τώρα ἀπὸ χρόνια καὶ χρόνια. Μιὰ φορά, ὅταν ἤμουν πολὺ μικρός, ἐπερπατοῦσα μαζὶ μὲ τὴν Ἀγάπη. Μοῦ εἶχεν ἀγοράσῃ ἕνα ὡραῖο τόπι· ἀλλὰ ἐν ᾧ ἐπερνοῦσα ἀπὸ τὸ ἕνα πεζοδρόμιο 'ς τὸ ἄλλο, πέρτει κάτω τὸ τόπι μου καὶ ἀρχίζει νὰ πηδᾷ καὶ νὰ ξαναπηδᾷ ἀνάμεσα 'ς τὲς ἅμαξες. Ἐγὼ ἄρχισα νὰ κλαίω — σᾶς εἶπα ὅτι ἤμουν πολὺ μικρὸς τότε — ὁ Δίκ που ἦταν ἐκεῖ σκυμμένος καὶ ἐγυάλιζε τὰ παπούτσια ἑνὸς κυρίου, φωνάζει « σταθῆτε ! » καὶ ὁρμᾷ ἀνάμεσα σὲ ἄλογα καὶ σε ἁμάξια, ἁρπάζει τὸ τόπι, τὸ σκουπίζει μὲ τὸ φόρεμά του καὶ μου λέγει «ὁρίστε, μικρέ μου κύριε !» Ἡ μαμμά τον ἐθαύμασε πολὺ καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιο, καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὅταν πηγαίνουμαι πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, πάντοτε τοῦ ὁμιλοῦμε καὶ τὸν ρωτοῦμε πῶς πηγαίνουν ἡ δουλειές. Τὴν τελευταία 'μέρα πού τον εἴδαμε μᾶς εἶπε ὅτι δὲν πηγαίνουν τόσον εὔμορφα.

— Καὶ τί θὰ ἔκανες γι' αὐτόν ; » ἠρώτησεν ὁ κύριος Χάβιζαμ μειδιῶν καὶ θωπεύων τὸν πώγωνα.

— Θὰ του ἀγόραζα ἕνα μικρὸ μαγαζάκι, δηλαδὴ μιὰ ξύλινη ἐξέδρα μὲ μιὰ καρέκλα ἐπάνω, γιὰ νὰ κάθουνται οἱ πελάται του, ἔπως ἔχει καὶ ὁ λοῦστρός που στέκεται ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν εἴσοδο τοῦ δάσους. Θὰ του ἔβαζα μιὰ ὀμπρέλλα ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὴν καρέκλα, πρᾶγμα πολὺ χρήσιμον καὶ ὅταν βρέχῃ καὶ ὅταν κάμνῃ ζέστη πολλή. Ἔπειτα θὰ του ἀγόραζα καινούργιες βοῦρτσες, ἔπειτα φορέματα, καὶ ἔτσι πιστεύω ὅτι θὰ ἦταν πολὺ εὐτυχής. Τὲς προάλλες μοῦ ἔλεγε: Ἡ μοναχή μου ἐπιθυμία εἶνε νὰ εὕρω κανένα που νὰ μπορῇ νά με δανείσῃ μερικὰ τάλληρα.»

Καὶ ἐξηκολούθησεν ἀκόμη ὁ Κέδρικ ὁμιλῶν περὶ τοῦ Δίκ, πληρέστατα πεπεισμένος ἐν τῇ ἀθωότητί του καὶ τῇ ἁπλότητι ὅτι ὁ γηραιὸς κύριος ἠσθάνετο περὶ τοῦ φίλου του τὸ αὐτὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον ἠσθάνετο καὶ αὐτός. Τῷ ὄντι ὁ κύριος Χάβιζαμ ἤρχισε νὰ δεσμεύεται, ὄχι βέβαια ὑπὸ τῆς ἱστορίας τοῦ μικροῦ ὑποδηματοκαθαριστοῦ καὶ τῆς πωλητρίας τῶν μήλων, ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ μικροῦ παιδίου, τοῦ ὁποίου ἡ οὐλη κεφαλὴ ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ εὐρέως ἐρεισινώτου ἀπέναντί του, παιδίου συλλογιζομένου τοὺς ἄλλους καὶ λησμονοῦντος ἑαυτὸ ἐντελῶς.

« Ἀλλὰ γιὰ 'σένα, γιὰ τὸν ἑαυτόν σου τί θὰ ἐπιθυμοῦσες, ἂν ἤσουν πλούσιος ;

— Ὦ πολλὰ πράγματα. Πρῶτα-πρῶτα θὰ ἔδιδα εἰς τὴν Μαίρην ὀλίγα χρήματα διὰ τὴν Βριγίττα, τὴν ἀδελφή της. Ἔχει δώδεκα παιδιὰ ἡ καϊμένη καὶ ἕναν ἄνδρα χωρὶς ἐργασία· ὅταν ἔρχεται ἐδῶ, ὅλο καὶ κλαίει. Ἡ Ἀγάπη τῆς δίδει φορέματα, φαγητὰ καὶ εὐχαριστεῖται πολύ, ἀλλ' αὐτὸ δέν την ἐμποδίζει ἀπὸ τὸ νὰ κλαίῃ ἀκόμη δυνατώτερα. Συλλογίζομαι ἀκόμη ὅτι καὶ ὁ κύριος Χώψ θὰ ἦτο πολὺ εὐτυχὴς ἂν εἶχε ἕνα ὡρολόγι μὲ μίαν ἁλυσίδα χρυσῆ καὶ μιὰ πίπα ἀπὸ κεχριμπάρι.»

« Ἂν ἤμουν πλούσιος θὰ τῆς ἀγόραζα. . .» (Σελ.20)

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠνοίχθη ἡ θύρα καὶ εἰσῆλθεν ἡ κυρία Ἔρολ.

« Λυποῦμαι πολὺ που ἀναγκάσθηκα νά σας ἀφήσω τόσην ὥραν μόνον» εἶπε πρὸς τὸν κύριον Χάβιζαμ· « ἀλλὰ μιὰ πτωχὴ γυναῖκα πολὺ δυστυχὴς ἦλθε νὰ με ἰδῇ. . . .

— Ὁ λόρδος Φωλεροᾶ μοῦ ἔκαμε συντροφιά. Μοῦ ὡμιλοῦσε διὰ μερικοὺς ἀπὸ τοὺς φίλους του καὶ μου ἔλεγε τί θὰ ἔκαμνε δι' αὐτούς, ἂν ἦτο πλούσιος καὶ κύριος τῶν χρημάτων του.

— Ἡ Βριγίττα εἶνε ἓν ἀπὸ αὐτὰ τὰ πρόσωπα καὶ μὲ αὐτὴν ἴσα-ἴσα ὡμιλοῦσα πρὸ ὀλίγου εἰς τὸ μαγειρεῖον. Ὁ ἄνδρας της ἔχει ρευματισμοὺς καὶ εὑρίσκεται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν. »

Ὁ Κέδρικ κατῆλθε ζωηρῶς ἀπὸ τὴν πολυθρόνα του.

«Τρέχω νά την ἴδω, νά μου 'πῇ γιὰ τὸ Μιχάλη » εἶπεν ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν κύριον Χάβιζαμ. « Ὅταν δὲν εἶνε ἄρρωστος εἶνε πολὺ ὑποχρεωτικὸς καὶ πολὺ ἱκανός. Μιὰ φορὰ ὁ καϊμένος μοῦ ἔκανε ἕνα σπαθὶ ξύλινο. Ἄ, ἔχει μεγάλην ἐπιτηδειότητα, πολὺ μεγάλη ! »

Καὶ ἄφῆκε τὴν αἴθουσαν τρέχων.

« Κατὰ τὴν τελευταίαν μετὰ τοῦ κόμητος συνέντευξίν μου » εἶπε μετ' ὀλίγας στιγμὰς δισταγμοῦ ὁ κύριος Χάβιζαμ, « ἡ ἐξοχότης του μοῦ ἔδωκε μερικὰς ὁδηγίας... Διὰ νὰ λάβῃ ἐξ ἀρχῆς καλὴν ἰδέαν ὁ ἔγγονός του περὶ τοῦ μέλλοντος βίου του ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπως καὶ διὰ νὰ διατεθῇ καλῶς πρὸς τὸν πάππον του, ὁ κόμης μὲ διέταξε νὰ ἐκπληρῶ ὅλας του τὰς ἐπιθυμίας καὶ νὰ τοῦ λέγω ὅτι αὐτός, ὁ κόμης Δόρινκουρ, μοὶ παρέχει ὅλα τὰ πρὸς τοῦτο μέσα. Βεβαίως ἡ Ἐξοχότης του δὲν θα ἐμάντευε ποτὲ ποῖαι θὰ ἦσαν αἱ ἐπιθυμίαι τοῦ ἐγγόνου του. Ἀλλ' ἀδιάφορον! μὲ διέταξε νὰ συμμορφοῦμαι μὲ αὐτὰς καὶ ἀφ' οὗ ὁ λόρδος Φωλεροᾶ ἐπιθυμῇ νὰ συνδράμῃ τὴν πτωχὴν ἐκείνην γυναῖκα.... »

Καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὅπως καὶ ἐν ἄλλαις, ὁ δικηγόρος δὲν ἐπανελάμβανεν ἀκριβῶς τοὺς λόγους τοῦ κόμητος, οἱ ὁποῖοι πολὺ ὑπελείποντο ὅσον ἀφορᾷ τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν ἀγαθότητα.

«Κάμετε τὸν ἔγγονόν μου νὰ καταλάβῃ» εἶχεν εἴπῃ ἐκεῖνος « ὅτι ἠμπορῶ νὰ του δώσω ὅ,τι ἐπιθυμῇ. Δείξατέ του τί θὰ 'πῇ νὰ εἶνε ἔγγονος τοῦ κόμητος Δόρινκουρ. Ἀγοράσατέ του πᾶν ὅ,τι ἤθελεν ἐπιθυμήσει. Ἂς ἔχῃ πάντοτε χρήματα εἰς τὴν τσέπην του καὶ ἂς ἠξεύρῃ ὅτι ὁ πάππος του τοῦ τα δίδει.»

Τὰ ἐλατήρια τοῦ κόμητος ἦσαν πολὺ ταπεινά· ἀλλ' ἡ μήτηρ τοῦ Κέδρικ εἶχε τὴν φύσιν πολὺ ἀπονήρευτον καὶ ἀγαθήν, ὥστε νὰ τα ὑποπτεύσῃ. Χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ τὸν βαθὺν ἐγωϊσμὸν ὁ ὁποῖος ἐκρύπτετο ὑπὸ τὰς ἐπιφάσεις ταύτας τῆς ἐλευθεριότητος, ἔλεγε καθεαυτὴν ὅτι ἦτο πολὺ φυσικὸν δι' ἄνθρωπον ἡλικιωμένον, μόνον, ἄτυχῆ, ὁ ὁποῖος εἶχε χάσῃ ὅλα του τὰ τέκνα, νὰ ζητήσῃ διὰ τῶν καλῶν του τρόπων νὰ κερδίσῃ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ μόνου βλαστοῦ, ὁ ὁποῖος τῳ ἀπέμενε. Ἦτο δὲ εὐτυχὴς ἀναλογιζομένη ὅτι τὸ πρῶτον ἀποτέλεσμα τῆς παραδόξου καὶ αἰφνιδίας τύχης, ἡ ὁποία ηὐνόει τὸν μικρόν της υἱόν, ἦτο νὰ οἰκονομηθῇ πτωχὴ γυνή, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὴ ἐνδιεφέρετο καὶ ἡ ὁποία εἶχε τόσην ἀνάγκην βοηθείας.

« Ὦ! » ἀνέκραξεν, ἐρυθρὰ ἐκ τῆς χαρᾶς « Τί καλὰ ποῦ ἔκαμε ὁ κόμης! Ὁ Κέδρικ θὰ εἶνε τόσῳ εὐτυχής! Ἀγαπᾷ πολὺ τὴν Βριγίτταν καὶ τὸν Μιχάλην, οἱ ὁποῖοι πραγματικῶς τὸ ἀξίζουν. Ἤθελα πάντοτε νὰ μποροῦσα νὰ την βοηθήσω περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι την βοηθῶ. Ὁ Μιχάλης εἶνε πολὺ καλὸς ἐργάτης, ὅταν ἔχῃ τὴν ὑγείαν του· ἀλλὰ εἶνε ἄρρωστος τώρα τόσον καιρὸ καὶ του ἐχρειάσθηκαν ἰατρικά, καλὴ τροφή, ἐνδύματα ζεστά, ὥστε ἐξώδευσαν ὅλας των τὰς οἰκονομίας. Ἡ Βριγίττα ἡ καϊμένη δὲν ἔχει λεπτό.»

Ὁ κύριος Χάβιζαμ ἐξήγαγε τότε ἐκ τοῦ θυλακίου του τὸ μεγάλον του χρηματοφυλάκιον. Παράδοξον μειδίαμα ἐπλανᾶτο ἐπὶ τῆς μορφῆς του. Ἀνελογίζετο τί θὰ ἐσκέπτετο ὁ πλούσιος, ὁ ὑπερήφανος καὶ ἐγωϊστὴς κόμης, μανθάνων ὁποία ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἐπιθυμία τοῦ ἐγγόνου του, ὅταν ὁ ἀπεσταλμένος του θὰ τῳ ἔλεγε εἰς τί ἐξώδευσε τὰ πρῶτα χρήματα, τὰ ὁποῖα τῳ ἔδωκεν ἐπ' ὀνόματί του.

«Κυρία» εἶπεν ὑψηλοφώνως «ἠξεύρετε ὅτι ὁ κόμης εἶνε πολὺ πλούσιος. Ἐὰν λάβετε τὴν καλωσύνην νὰ φωνάξετε τὸν υἱόν σας, θὰ τῳ δώσω μὲ τὴν ἄδειάν σας αὐτὰς τὰς πέντε λίρας διὰ τοὺς πτωχούς σας...

— Πέντε λίρας!» ἀνέκραξεν ἡ κυρία Ἔρρολ «Ἀλλὰ δι' ἐκείνους θὰ εἶνε περιουσία ὁλόκληρος. Θεέ μου! μόλις τολμῶ νὰ πιστεύσω τόσην εὐτυχίαν.

— Εἶνε ἐν τούτοις πραγματικωτάτη» εἶπεν ὁ κύριος Χάβιζαμ μὲ τὸ συμπαθές του μειδίαμα. «Μεγάλη μεταβολὴ θὰ ἐπέλθῃ εἰς τὸν βίον τοῦ υἱοῦ σας καὶ μεγάλη δύναμις θὰ τεθῇ εἰς τὰς χεῖράς του.

— Μεγάλη δύναμις! ναί, καὶ εἶνε τόσῳ μικρός! Πῶς νὰ τὸν μάθω νὰ την μεταχειρισθῇ ἐπὶ καλῷ; Αὐτὴ ἡ σκέψις με φοβίζει πολύ. Ἀγαπητέ μου μικρὲ Κέδρικ!...»

Ὁ νομικὸς ἔθηξεν ἐλαφρῶς· ἡ γηραιά του καρδία συνεκινήθη ἐκ τοῦ ἀγωνιώδους καὶ πεφοβισμένου ἐκείνου βλέμματος τῆς νεαρᾶς γυναικός.

«Νομίζω, κυρία» εἶπεν «ἐφ' ὅσον ἠμπόρεσα νὰ κρίνω ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμα μὲ τὴν ἐξοχότητά του πρὸ ὀλίγου, ὅτι ὁ μέλλων κόμης Δόρινκουρ θὰ συλλογίζεται τοὺς ἄλλους πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του. Εἶνε παιδὶ ἀκόμη, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ὅτι εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ τον ἐμπιστευθῇ.»

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Κέδρικ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν.

«Ἔχει πόνους ρευ... ρευματικούς, καθὼς λέγει ἡ Βριγίττα» εἶπε «καὶ φαίνεται ὅτι εἶνε τρομεροὶ πόνοι αὐτοί.... Ἔπειτα ὁ Μιχάλης συλλογίζεται ὅτι δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ πληρώσῃ τὸ 'νοίκι, καὶ αὐτὸ κάμνει τοὺς πόνους του ἀκόμη φοβερωτέρους. Τοὐλάχιστον ἂν ἡ Πάττη εἶχε ἕνα φόρεμα καθαρό, θὰ μποροῦσε νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐργασθῇ καὶ κάτι νὰ κερδίσῃ, ὅσῳ εἶνε ἄρρωστος ὁ πατέρας της· ἀλλὰ δὲν ἔχει νὰ φορέσῃ παρὰ κουρέλια.»

Ἡ μορφὴ τοῦ παιδίου ἐξέφραζε θλῖψιν καὶ ἀγωνίαν, ἐν ᾧ ἔλεγε ταῦτα.

«Ἡ Ἀγάπη μοῦ λέγει ὅτι κάτι μὲ θέλετε, κύριε!» εἶπεν, ἀφ' οὗ ἡ μήτηρ του τῷ ἐψιθύρισεν ὀλίγας λέξεις.

«Ὁ Κόμης Δόρινκουρ...» ἤρχισεν ὁ δικηγόρος ἀλλ' ἐσταμάτησε διστάζων, πῶς ἔπρεπε νὰ ἐκφρασθῇ καὶ ἔρριψεν ἀκούσιον βλέμμα ἐπὶ τῆς κυρίας

Ἔρρολ. Ἐκείνη ἐγονάτισε ζωηρῶς ἐπὶ τοῦ τάπητος, διὰ νὰ φθάνῃ καλλίτερον τὸν υἱόν της καὶ ρίπτουσα περὶ αὐτὸν τοὺς βραχίονάς της:

«Κέδρικ» τῷ εἶπεν «ὁ κόμης εἶνε ὁ πάππος σου, ὁ πατέρας καθεαυτὸ τοῦ πατέρα σου. Εἶνε πολύ, πολὺ καλός, σ' ἀγαπᾷ καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ τον ἀγαπᾷς καὶ σύ, νὰ ντικαταστήσῃς ὅλα του τὰ παιδιά ποὺ του πέθαναν... Ἡ μεγαλητέρα του ἐπιθυμία εἶνε νὰ σε κάμῃ εὐτυχῆ καὶ νὰ κάμῃ ὅλους γύρω του εὐτυχεῖς. Εἶνε πολὺ πλούσιος καὶ εἰμπορεῖ νὰ σου δώσῃ ὅ,τι ἐπιθυμήσῃς. Τὸ εἶπε αὐτὸ εἰς τὸν κύριον Χάβιζαμ, εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκε πολλὰ χρήματα διὰ σέ. Εἰμπορεῖς νὰ δώσῃς λίγ' ἀπ' αὐτὰ εἰς τὴν Βριγίτταν, διὰ νὰ μπορέσῃ νὰ πληρώσῃ τὸ 'νοίκι της καὶ νὰγοράσῃ ὅ,τι χρειάζεται τοῦ Μιχάλη. Αἴ, δὲν εἶσαι λοιπὸν εὐχαριστημένος;»

Καὶ λέγουσα τοῦτο ἐπέθηκε τρυφερὸν φίλημα ἐπὶ τῆς παρειᾶς τοῦ παιδίου, ἐφ' ἧς ἡ χαρὰ ἡ προξενηθεῖσα ἐκ τῆς ἀγγελίας τοῦ ἀπροσδοκήτου καὶ τόσον καταλλήλως ἐρχομένου πλούτου, ἀνεβίβασε χρώματα ζωηρότερα τοῦ συνήθους. Ὁ Κέδρικ ἠτένισεν ἀλληλοδιαδόχως τὴν μητέρα του καὶ τὸν δικηγόρον.

« Καὶ ἠμπορῶ νὰ ἔχω αὐτὰ τὰ χρήματα τώρα;» ἀνέκραξεν « εἰμπορῶ νὰ τα δώσω ἀμέσως εἰς τὴν Βριγίτταν;.. Θὰ φύγῃ... »

Ὁ κύριος Χάβιζαν τῷ ἔδωσε τὰ πέντε χρυσᾶ νομίσματα.

Ὁ Κέδρικ ὥρμησεν ἐκτὸς τῆς αἰθούσης.

«Βριγίττα!» ἠκούσθη φωνάζων, ἐν ᾧ κατήρχετο πρὸς τὸ μαγειρεῖον «Βριγίττα, στάσου μιὰ στιγμή· νὰ χρήματα, νὰ πληρώσῃς τὸ 'νοίκι σου· ὁ παππούς μου τα ἔστειλε. Εἶνε γιὰ 'σένα καὶ γιὰ τὸ Μιχάλη.

— Ὦ, κύριε Κέδρικ!» ἀνέκραξεν ἡ πτωχή, ἔκπληκτος συγχρόνως καὶ περιχαρής. « Πέντε λίρες, πέντε λίρες! Ξεύρετε ὅτι κάμνουν εἰκοσιπέντε τάλληρα; Καλ' ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ τα πάρω αὐτά, χωρὶς τὴν ἄδεια τῆς μητέρας σας.

— Σᾶς ζητῶ συγνώμην, πρέπει νὰ πάγω κάτω εἶπε μειδιῶσα ἡ κυρία Ἔρρολ, καὶ ἐξῆλθεν ἀφίνουσα τὸν κύριον Χάβιζαμ μόνον.

«Ἔκλαψε!» ἀνέκραξεν ὁ Κέδρικ, εἰσερχόμενος μετά τινας στιγμὰς εἰς τὴν αἴθουσαν· ὁρμητικῶς « ἔκλαψε πάλι, ἀλλὰ μοῦ εἶπεν ὅτι αὐτὸ ἦταν ἀπὸ τὴ χαρά της. Δὲν εἶχα ἰδῇ ποτὲ κανένα ὡς τώρα νὰ κλαίῃ ἀπὸ χαρά. Ὁ παππούς μου εἶνε πολὺ καλός. Ἀ, εἶνε πολὺ εὐχάριστον πρᾶγμα νὰ εἶνε κανεὶς κόμης, πολὺ πειὸ εὐχάριστο ἀπ' ὅ,τι ἐφανταζόμουν καὶ θὰ χαρῶ πολὺ ὅταν γίνω καὶ ἐγώ.»

[Ἕπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

[Ὁ καθηγητὴς κ. Ν. Κοντόπουλος, γνωστὸς καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων φιλολογικῶν καὶ ποιητικῶν πονημάτων, ἐδημοσίευσε πρὸ μικροῦ τομίδιον ποιήσεων ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Οἱ πόθοι μου». Ἐξ αὐτοῦ ἀποσπῶμεν τὸ ἑξῆς χαριέστατον:]

ΝΑΝΑΡΙΣΜΑ

Μὴ κλαῖς, παιδάκι μου χρυσό.
Ἔλα, γλυκοκοιμήσου.
Μαζί σου εἶν' οἱ ἄγγελοι,
Κ' ἐγὼ εἶμαι μαζί σου.

Ὅλα θὰ εἶνε σιωπὴ
Μὴ τύχῃ καὶ ξυπνήσῃς.
Μὴ τὸ γλυκό σου κοίμισμα,
Πρὶν χορτασθῇς, ἀφήσῃς.

Ἐστὴν κούνια σου θὰ κοιμηθῇς,
Ἐστὸ μαλακό σου στρῶμα.
Καὶ ποῦ καὶ ποῦ, σιγὰ σιγὰ
Θά σου φιλῶ τὸ στόμα.

Τὴν νύκτα θὰ σηκόνωμαι
Διὰ νὰ σε σκεπάσω.
Μή μου κρυώσῃς ξέσκεπο
Σιμά σου θὰ πλαγιάσω.

Πάρε το, ὕπνε, πάρε το
Μέσ' 'ς τὴ χρυσῆ σ' ἀγκάλη.
Καὶ φύλαγέ το σὰν ἐγώ,
Καὶ φέρε μού το πάλι.

Ν. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΦΩΣΦΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

Ἡ οἰκογένεια Ε. κατοικεῖ εἰς Φάληρον· συχνὰ δὲ θά την συναντᾶτε ἐπὶ τῆς ὡραίας ἐξέδρας ὅσοι ἀφίνοντες τὴν ἀνυπόφορον ζέστην καὶ τὴν ἀδυσώπητον σκόνιν τῶν Ἀθηνῶν καταβαίνετε εἰς τὴν Φαληρικὴν ἀκτὴν διὰ ν' ἀναζωογονήσετε τοὺς πνεύμονάς σας μὲ ὀλίγην δρόσον.

Εἶχεν ἤδη παρέλθῃ τὸ μεσονύκτιον καὶ ἡ Ἀκτὶς ἡ δεκαέτις θυγάτηρ τοῦ κ. Ε. ἡτοιμάζετο νὰ κατακλιθῇ, ἀλλὰ ῥίψασα τυχαίως τὸ βλέμμα της εἰς τὴν θάλασσαν ἐξέβαλε φωνὴν ἐκπλήξεως καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἀδελφόν της:

—Κύττα, κύττα, Ἰφικράτη, ἡ θάλασσα ἤρπε φωτιά!

— Ἀλήθεια, εἶπεν ὁ ἑπταετὴς Ἰφικράτης, τρέξας εἰς τὸ παράθυρον, ἡ θάλασσα καίεται.

— Φαίνεται ὅτι καίεται, ἀλλὰ δὲν καίεται· τὸ νερὸν μένει ψυχρόν, εἶπεν ἡ μήτηρ των.

— Πᾶμε νὰ δοκιμάσωμεν; εἶπεν ὁ Ἰφικράτης.

—Ναί, ἤθελα νὰ ἐγγίσω τὴν θάλασσαν νὰ ἴδω ἂν καίῃ, εἶπεν ἡ Ἀκτίς.

— Τί τρέλλα! εἶπεν ἡ μήτηρ· τώρα εἶνε καιρὸς διὰ ὕπνον καὶ ὄχι νὰ τρέχετε εἰς τὴν ἀκρογιαλιάν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ὁ κ. Ε.

— Μπᾶ! εἶπε, δὲν ἐκοιμήθητε ἀκόμη; ἡ θάλασσα φωσφορίζει ἀπόψε· τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶνε ἀρκετὰ σπάνιον καὶ ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὸ ἰδῆτε ἐκ τοῦ πλησίον.

Ἐν τῷ ἅμα ὁ κ. Ε. μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῶν δύο τέκνων του εὑρέθη εἰς τὴν παραλίαν. Πάντες, ἰδίως δὲ τὰ παιδία δὲν ἐχόρταινον νὰ βλέπουν τὸ παράδοξον καὶ μεγαλοπρεπὲς θέαμα, τὸ ὁποῖον παρουσίαζεν ἡ θάλασσα.

Λευκαὶ λάμψεις ἔτρεχον ἐπὶ τῶν κυμάτων, τὰ ὁποῖα ἐφαίνοντο ὡς νὰ μετεβλήθησαν εἰς ὑγρὸν μέταλλον. Εἰς τὴν ἀκρογιαλιὰν ὅπου ἐθραύετο τὸ κῦμα ὡμοίαζε μὲ ἀργυροῦς κροσσούς, τοὺς ὁποίους περιεκάλυπτε ὑποκύανος λάμψις.

Ὅτε ἡ θάλασσα ἐκινεῖτο τότε κυρίως ἔστιλβε.

Ἂν ἔρριπτέ τις μίαν πέτραν, ἢ μίαν φούκταν ἄμμου, ἐξήρχοντο χιλιάδες ἐσπινθήρων. Λέμβοι τινὲς εἰσερχόμεναι εἰς τὸν φαληρικὸν ὅρμον διέσχιζον τὰ κύματα, ταῦτα δ' ἐσχημάτιζον χρυσοφεγγεῖς αὔλακας· τὸ θέαμα ἦτο ἀληθῶς ἐξαίσιον· ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ λάμψις ἐσβύνετο ἕως ὅτου πάλιν ἄλλη κίνησις μετέδιδεν εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ζωηρὰν λάμψιν.

ΠΥΡΟΣΩΜΑ

Ὁ κ. Ε. ὡδήγησε τὰ παιδία μέχρι τοῦ χείλους τῆς θαλάσσης διὰ νὰ πεισθοῦν, βυθίζοντα τὴν χεῖρά των εἰς τὸ ὕδωρ, ὅτι δὲν ἦτο θερμοτέρα τοῦ συνήθους. Ἡ Ἀκτὶς ἔκαμε τὸ πείραμα ὄχι ἄνευ δισταγμοῦ τινος· ἀλλ' ὁ Ἰφικράτης, ὅστις ἦτο γενναῖος, ἔθεσε θαρραλέως τὴν χεῖρά του εἰς τὸ ὕδωρ, θὰ ἦτο δὲ πρόθυμος νὰ κολυμβήσῃ εἰς τὴν φεγγοβολοῦσαν ἐκείνην θάλασσαν.

— Ποτὲ δὲν εἶδα τὴν θάλασσαν ἔτσι, εἶπεν ἡ Ἀκτίς· πέσμου, πατέρα, τί συμβαίνει, ἐξήγησέμου.

— Ἀπόψε εἶνε ἀργά, εἶπεν ὁ κ. Ε. Ἂς πᾶμε τώρα νὰ πλαγιάσωμεν, καὶ αὔριον σᾶς ἐξηγῶ τὸν λόγον τοῦ φαινομένου τούτου.

Τὴν ἐπαύριον πρωΐ πρωΐ, καθ' ἣν ὥραν ἡ οἰκογένεια ἐλάμβανε τὸ πρόγευμά της ἡ Ἀκτὶς καὶ ὁ Ἰφικράτης ἐνθύμησαν εἰς τὸν πατέρα των τὴν ὑπόσχεσίν του.

— Γνωρίζετε, παιδιά μου, τὴν πυγολαμπίδα, τὴν ὁποίαν οἱ σοφοὶ ὀνομάζουν *λαμπυρίδα*. Τὸ ἔντομον τοῦτο ὠνομάσθη οὕτω διότι ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ διαχέῃ ζωηρὰν ἀκτινοβολίαν. Ἔχετε ἐγγίσῃ πυγολαμπίδας καὶ ἠξεύρετε ὅτι τὰ ἔντομα ταῦτα δὲν διαχέουν τὴν παραμικρὰν θερμότητα.

Φωσφορισμὸν ὀνομάζομεν τὸ φῶς τὸ ὁποῖον παράγει τὸ σῶμα τῶν λαμπυρίδων, διότι ὁμοιάζει πρὸς τὸ φῶς τὸ ὁποῖον σκορπίζει ὁ φώσφορος. Εἶνε δὲ ὁ φώσφορος οὐσία, ἡ ὁποία λάμπει εἰς τὸ σκότος χωρὶς νὰ καίῃ ἢ νὰ θερμαίνῃ· φώσφορον περιέχουν καὶ τὰ χημικὰ φωσφόρα τὰ ὁποῖα μεταχειριζόμεθα καθ' ἑκάστην.

Ἡ θάλασσα λοιπὸν περιέχει χιλιάδας χιλιάδων τοιούτων ὄντων, τὰ ὁποῖα ὡς αἱ πυγολαμπίδες σκορπίζουν φωσφορίζουσαν λάμψιν. Τὰ κυριώτερα ἐξ αὐτῶν εἶνε τὰ *νυκτιφεγγῆ* (noctiluques) καὶ τὰ *πυρόσωμα*.

Τὰ νυκτιφεγγῆ, τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε μεγαλείτερα τῆς κεφαλῆς μιᾶς καρφίδος εἶνε *πηκτώδη*, δηλαδὴ μαλακὰ καὶ διαφανῆ ὡς διαλελυμένη πηκτή, ἔχουσι δὲ εἶδος προβοσκίδος διὰ τῆς ὁποίας λαμβάνουσι τὴν τροφήν των. Ἐνίοτε εὑρίσκονται ἐν μεγάλῃ ποσότητι καὶ τότε προξενοῦν τὴν φεγγοβολίαν, τὴν ὁποίαν βλέπομεν. Αὕτη συμβαίνει πρὸ πάντων ἔπειτα ἀπὸ ἰσχυρὸν καύσωνα· ἐπίσης δὲ καὶ αἱ πυγολαμπίδες λάμπουν περισσότερον ὅταν ἡ θερμότης εἶνε μεγάλη.

Τὰ *πυρόσωμα* εὑρίσκονται ἰδίως εἰς τὰς τροπικὰς χώρας τοῦ Μεγάλου Ὠκεανοῦ. Τὴν νύκτα οἱ ταξειδεύοντες τὰς θαλάσσας ἐκείνας βλέπουν συχνὰ ἓν εἶδος κυλίνδρου κοίλου ἔχοντος μῆκος δέκα μέχρι τριάντα ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου. Οἱ κύλινδροι οὗτοι, ἀποτελούμενοι ἐπίσης ἐκ πηκτώδους οὐσίας εἶνε ἀνοικτοὶ ἀπὸ τὸ ἓν μέρος καὶ κλειστοὶ ἀπὸ τὸ ἕτερον. Τὸ ὅλον καλύπτεται ἀπὸ κινητὰς ἐξοχάς, ἑκάστη δὲ τῶν ἐξοχῶν τούτων εἶνε φωσφορίζον ἔντομον, τὸ ὁποῖον εἶνε συνηνωμένον μὲ τὰ ἄλλα καὶ σχηματίζει μετ' αὐτῶν τὸ πυρόσωμον. Τὰ παράδοξα ταῦτα ὄντα κολυμβῶσι κατὰ πολυαρίθμους ἀγέλας, καὶ σχηματίζουν εἰς τὴν θάλασσαν μακρὰς γραμμὰς φωτός· ἡ τοιαύτη δὲ φωταγώγησις τῆς θαλάσσης εἶνε ἔτι λαμπροτέρα ἐκείνης τὴν ὁποίαν εἴδομεν χθὲς τὴν ἑσπέραν.

ΜΕΔΟΥΣΑΙ ΚΑΙ ΙΧΘΥΣ ΦΩΣΦΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

Ἀκούσατε, εἶπεν ὁ κ. Ε. ἀνοίξας ἓν βιβλίον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐπὶ τῆς τραπέζης του, ἀκούσατε τί λέγει ὁ μέγας φυσιοδίφης Οὔμβολδ περὶ τοῦ φαινομένου τούτου:

«Φαντάσθητε ποῖον ἔξοχον θέαμα εἴχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν μας ὅτε τὴν νύκτα, ἀπὸ τῆς ἕκτης μέχρι τῆς ἑνδεκάτης ὥρας ἀδιάκοπος σειρὰ τοιούτων φωτεινῶν σωμάτων διήρχετο πρὸ ἡμῶν. Μὲ τὸ φῶς τὸ ὁποίαν ἐξήρχετο ἐξ αὐτῶν ἠδυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν εἰς βάθος δέκα πέντε ποδῶν τοὺς ἰχθῦς τῶν μερῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι μᾶς παρηκολούθουν ἀπὸ πολλῶν ἑβδομάδων. Τὰ ὄντα ταῦτα περικυκλούμενα ἀπὸ φωτεινὴν ἀτμόσφαιραν καὶ διαχέοντα πρασινωπὴν λάμψιν, ἀποτελοῦντα δὲ ὄγκον ἑνὸς μιλίου ἐκτεινόμενον ὅσον ἠδύνατο νὰ φθάσῃ τὸ βλέμμα, παρεῖχον θέαμα, τοῦ ὁποίου ἡ λαμπρότης καὶ μεγαλοπρέπεια εἶνε δύσκολον νὰ περιγραφῇ. Τὸ πλοῖον ἐφαίνετο περικυκλούμενον ἀπὸ φλόγας, ὡς νὰ ἔπλεεν ἐν μέσῳ ὑγροῦ πυρὸς διαχέοντος ἐπὶ τῶν ἱστῶν, τῶν σχοινίων

καὶ τοῦ σκάφους ὑπερφυσικὴν τινα λάμψιν.»

Πλὴν τῶν νυκτιφεγγῶν καὶ τῶν πυροσώμων εἶπεν ὁ κ. Ε, κλείων τὸ βιβλίον, καὶ ἰχθῦς τινες σκορπίζουν λάμψιν, ὄχι ὅμως τόσον δυνατὴν ὅσον τὰ θαλάσσια ταῦτα ζῷα περὶ ὧν ὡμιλήσαμεν ἤδη. Τοιοῦτος εἶνε ὁ σκόμβρος, ἡ μαινὶς (ρέγκα) καὶ εἶδός τι μεδούσης.

Αἱ μέδουσαι εἶνε ζῷα μαλακά, ὑπόλευκα καὶ διαφανῆ, ἔχοντα σχῆμα μεγάλου μανιταριοῦ, ὠνομάσθησαν δὲ οὕτω διὰ τὰς πολλὰς κεραίας των, αἱ ὁποῖαι τὰς παρεμοιάζουν μὲ τοὺς ὄφεις τοὺς καλύπτοντας τὴν κεφαλὴν τῆς μυθολογικῆς Μεδούσης. Τὰ ζῷα ταῦτα εἶνε ἀντιπαθητικά, ὅταν ὅμως εὑρίσκονται ἐντὸς τῆς θαλάσσης διαχέουν ἀκτινοβολίαν μὲ ποικίλα χρώματα. Τὴν νύκτα τινὲς ἐξ αὐτῶν φωσφορίζουν καὶ χρησιμεύουν εἰς φωταγώγησιν τῆς θαλάσσης.

— Ποῖος θὰ ἐφαντάζετο ποτὲ ὅτι ὑπάρχουν τόσα παράδοξα πλάσματα εἰς τὸν κόσμον; εἶπεν ἡ Ἀκτίς, ἡ ὁποία ἠκροᾶτο ἕως τότε μὲ ἄκραν προσοχήν.

— Ὅταν ἀκόμη μάθῃς περισσότερα γράμματα, κόρη μου, θὰ ἴδῃς ὅτι ἡ θάλασσα ἔχει περισσότερα ζῷα παρὰ ἡ ξηρὰ καὶ ὅτι οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε πολὺ ποικιλώτεροι κατὰ τὸ μέγεθος, τὸ σχῆμα, τὴν ὄψιν, τὸ χρῶμα ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς γῆς. Ἐφ' ὅσον δὲ μανθάνῃς περισσότερα, θὰ θαυμάζῃς τὴν παντοδυναμίαν Ἐκείνου ὅστις ἔπλασε τὰ πλήθη ταῦτα τῶν παντοειδῶν ὄντων, καὶ θὰ τον εὐχαριστῇς διότι κατέστησε τὴν γῆν τόσον ὡραίαν, τόσον εὐχάριστον πρὸς κατοικίαν, καὶ τόσον ἐνδιαφέρουσαν ὥστε ἡ ἐξήγησις τῶν μυστηρίων της νὰ εἶνε ἀληθὲς εὐτύχημα εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους.

Φιλοξοιος

ΠΡΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΤΟΥ

[Συνέχεια ἴδε σελίδα 13]

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔφθασεν ἡ συνοδεία τῶν ἐκ Σαβοΐας παίδων εἰς τὴν μεγάλην πόλιν ὅπου ἐσκόπευον νὰ διαμείνουν. Συνεφώνησαν δὲ μίαν ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀνοίξεως νὰ εὑρεθοῦν πάλιν ἔξω τῆς πόλεως, πρὸ τῆς πύλης τοῦ τείχους διὰ νὰ ἐπιστρέψουν μὲ τὰς οἰκονομίας των εἰς τὴν πατρίδα.

Ἔπειτα ἀπεχωρίσθησαν. Καὶ ὅσοι μὲν ἤθελον νὰ κερδίσουν τὸν ἄρτον αὐτῶν ὡς ὑποδηματοκαθαρισταὶ ἠγόρασαν ψήκτραν καὶ βαφήν, καὶ εὗρον κατάλληλόν τινα γωνίαν, ὅπου ἠδύναντο νὰ ἐξασκήσωσιν ἀνέτως καὶ ἐπωφελῶς τὸ ἔργον των. Ὅσοι ἐκ τῶν διαβατῶν διερχόμενοι τὴν ὁδὸν εἶχον λασπώσῃ τὰ ὑποδήματά των, προέτεινον αὐτὰ πρὸ τῶν μικρῶν ὑποδηματοκαθαριστῶν, οἵτινες τὰ ἔκαμνον ν' ἀστράπτουν ἀντὶ ἑνὸς πενταλέπτου.

Ἄλλα ἐκ τῶν παιδίων ἔγιναν καπνοδοχοκαθαρισταί, ἄλλα ὁδοκαθαρισταί, ὁ Πέτρος ὅμως ὅστις ἦτο πολὺ μικρὸς δι' ὅλα αὐτὰ περιέφερε τὸν μυωξόν του ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδόν, ἀπὸ πλατείας εἰς πλατεῖαν καὶ ἐχόρευεν αὐτὸν πρὸ τοῦ πλήθους τοῦ συναθροιζομένου πέριξ του μετὰ περιεργείας· ὁ Γιαννάκης, ὅστις ἔγινεν ὑποδηματοκαθαριστὴς καὶ ἐξέλεξε μίαν γωνίαν πρὸ τῆς ὁποίας διήρχετο πολὺ πλῆθος, παρεχώρησεν εἰς τὸν Πέτρον τὰς κούκλας του, διὰ νὰ ἔχουν κἄπως ποικιλίαν αἱ παραστάσεις του καὶ διὰ νὰ ξεκουράζεται ὀλίγον καὶ ὁ καϊμένος ὁ μυωξός.

Ἀφ' οὗ τὸ ἔξυπνον ζῷον ἐτελείωνεν ὅλα τὰ πηδήματά του, ὁ Πέτρος ἀπέθετε τὸ κιβώτιον μετ' αὐτοῦ κατὰ γῆς, ἔδενεν εἰς αὐτὸ τὸ ἓν ἄκρον τοῦ σπάγου, περιετύλισσε τὸ ἄλλο ἄκρον εἰς τὸ πόδι του καὶ ἐκίνει αὐτὸν ἄνω καὶ κάτω. Πόσον εὔθυμα ἐχόρευον αἱ πλαγγῶνες εἰς τοὺς ἤχους τοῦ αὐλοῦ του! Πρὶν περάσῃ πολλὴ ὥρα, τὸν Πέτρον περιεκύκλου πλῆθος παιδίων, τὰ ὁποῖα ἐτρελλαίνοντο διὰ τὰς χορευούσας ἐκείνας κούκλας. Βεβαίως οἱ τοιοῦτοι θεαταὶ δὲν ἐγέμιζον τὸν πῖλον τοῦ μικροῦ Πέτρου μὲ νομίσματα, ὅτε οὗτος μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως ἔτεινεν αὐτόν, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον διότι δὲν εἶχον, ἀλλ' εἰς τὴν μεγάλην ἐκείνην πόλιν, ὅπως καὶ προτήτερα κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν, εὑρίσκοντο καὶ συμπαθεῖς ψυχαί, αἱ ὁποῖαι τῷ ἔδιδον κἄτι. Ὅταν ἐβράδυαζε διηυθύνετο ὁ Πέτρος μὲ τοὺς καλλιτέχνας του εἰς τὴν γωνίαν ὅπου ἐξήσκει τὸ ἔργον του ὁ Γιαννάκης, ἔκαμε καὶ οὗτος σχόλην καὶ φαιδροὶ καὶ ζωηροὶ ἐπήγαινον μαζὶ εἰς τὸ πανδοχεῖον, ὅπου εἶχον ἐνοικίασῃ ἓν μικρὸν καὶ πτωχικὸν δωμάτιον. Ἀφ'

οὗ δὲ ἔτρωγον τὸ λιτὸν δεῖπνον των, ἄδειαζον τὰ θυλάκιά των, ἐμέτρων τὰ κέρδη των καὶ ἔχαιρον διότι ηὔξανεν ἡ περιουσία των.

Ἑβδομάδας τινὰς μετὰ τὴν ἄφιξίν των εἰς τὴν πόλιν τὸ βαλάντιον τοῦ Πέτρου ἐγέμισε μέχρι χειλέων· τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ἡ χαρὰ τοῦ παιδίου συλλογιζομένου τὴν μητέρα του καὶ τ' ἀδέλφια του δὲν εἶχεν ὅρια· τὴν ἐπαύριον πρωὶ πρωὶ ὑπῆγε μὲ τὸν φίλον του Γιαννάκην εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, διὰ νὰ στείλῃ τὰ χρήματα εἰς τὴν πατρίδα του.

— Μὰ δὲν θὰ γίνῃ κανένα λάθος, θὰ φθάσουν καλά; ἠρώτησεν ὁ Πέτρος μὲ φόβον ὅτε ὁ ὑπάλληλος ἔρριψε τὰ χρήματά του, τὰ ὁποῖα εἶχε κερδίσῃ μὲ τόσον κόπον, εἰς ἓν κιβώτιον ὅπου ἦσαν καὶ ἄλλα χρήματα.

— Ὤ, μὴ σε μέλῃ· ἐγὼ θὰ φροντίσω καὶ οὔτε λεπτὸ δὲν θὰ λείψῃ.

— Ἂν εἶνε ἔτσι, εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ Πέτρος ἐλαφρυνθείς, καὶ ἐκίνησεν ὅπως παρακολουθήσῃ τὸν Γιανάκην. Ἔξαφνα ὅμως ἐστράφη πάλιν πρὸς τὸν ὑπάλληλον, παρετήρησεν αὐτὸν μὲ ἱκετευτικὸν βλέμμα καὶ εἶπε: «Σὲ παρακαλῶ, 'πὲς καὶ χαιρετίσματα εἰς τὴν μητέρα μου ὅταν θὰ τῆς πᾷς τὰ χρήματα καὶ 'πές τῆς πως θὰ γυρίσω σπίτι ἂν γεμίσω πάλιν τὸ μικρό σάκκο, καὶ πως πάντα την συλλογοῦμαι.

Ὁ ὑπάλληλος συγκινηθεὶς ἐκ τῆς ἀφελείας τοῦ φιλοστόργου παιδίου δὲν ἠθέλησε νὰ τῷ εἴπῃ ὅτι δὲν πηγαίνει αὐτὸς ὁ ἴδιος τὰ στελλόμενα χρήματα εἰς τὰ διάφορα μέρη· ἐμειδίασεν ὅμως εἰς τὸν Πέτρον φιλοφρόνως ὅτε τὸ παιδίον ἀνεχώρησε σπεῦδον νὰ προφθάσῃ τὸν Γιαννάκην, ὅστις ἦτο ἀνυπόμονος νὰ φθάσῃ εἰς τὴν γωνίαν του καὶ ἀρχίσῃ τὸ ἔργον του διὰ νὰ μὴ χάσῃ τοὺς πελάτας του.

Τινὰ ἐκ τῶν παιδίων τῆς Σαβοΐας, ἰδίως δὲ ὁ Ἰάκωβος ἔβλεπον μὲ ζηλείαν τὰς προόδους τοῦ Γιαννάκη καὶ τοῦ Πέτρου. Δὲν ἐσυλλογίζοντο διόλου ὅτι οἱ δύο φίλοι προώδευον ἐπειδὴ ἦσαν πάντοτε φίλεργοι, ὀλιγαρκεῖς καὶ οἰκονόμοι, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι ἐσταύρωνον τὰς χεῖράς των ἢ διασκέδαζον εὐθὺς ὡς ἠσθάνοντο χρήματα εἰς τὸ θυλάκιόντων.

Τὸν φθόνον του ἰδίως ἐξέφραζεν ὁ ὑψηλὸς Ἰάκωβος ὅτε ὁ Πέτρος ἐχόρευε τὸν μυωξὸν καὶ συνέλεγε χρήματα. Τότε ἐπλησίαζε πρὸς αὐτὸν καὶ μὲ βδελυρὰν ἔκφρασιν φθόνου τῷ ἔλεγε:

— Βλέπεις πόσα μαζεύεις μὲ τὸ μυωξό μου; σὺ μπορεῖς καὶ ζῇς σὰν ἀφέντης καὶ ἐκεῖνος που ἔπιασε μὲ τόσον κόπον τὸ ζῷο ἀποθνήσκει ἀπὸ τὴν πεῖναν.

— Ἀλήθεια, Ἰάκωβε, δὲν ἔχεις νὰ φᾷς; Ἐδῶ ἔχω ἀκόμη τὸ ψωμί μου, τὸ θέλεις;

— Ξηρὸ ψωμί, χάρισμά σου, δὲν το θέλω! ἀπήντα ὁ Ἰάκωβος μπορεῖ μὲ αὐτὸ νὰ θαρρῇς πως πληρόνεις τὸ μυωξό. Καὶ δὲν συλλογιέσαι πῶς ἂν 'πῶ ὅτι τὸ ζῷον εἶνε 'δικό μου, τί θὰ κάμῃς;

— Μὰ δὲν εἶνε 'δικό σου, μοῦ το χάρισες, δὲν θυμᾶσαι, τότε ποῦ κείτονταν ἄρρωστο μπρὸς 'στὴν θύρα σας...

— Αὐτὰ μοῦ λὲς πάντα, μὰ τώρα δὲν τ' ἀκούω πλειά· ἔλα δός μου ὅσα ἔχεις μέσα 'στὸ κασκέτο σου, γιατὶ σοῦ παίρνω 'στὴ στιγμὴ τὸν μυωξό...

— Ὤ, Γιάκωβε, τὸ ξεύρεις πῶς τὰ λεπτὰ τὰ μαζεύω γιὰ τὴν καϊμένην τὴν μητέρα μου, ἀπήντα κλαῖον τὸ μικρὸν παιδίον.

— Ἔλα γρήγορα δός τα, σὺ μπορεῖς νὰ κερδίσῃς κι' ἄλλα, πρὶν δὲ ὁ Πέτρος τῷ δώσῃ τὸ συναχθὲν ποσὸν ὁ Ἰάκωβος ἥρπαζεν ἐκ τοῦ πιλίσκου αὐτὸ καὶ ἐξηφανίζετο.

Ἔκτοτε τὸ δυστυχὲς παιδίον ἔβλεπε μετά τινος φόβου τὸν ὑψηλὸν νεανίσκον, ὅστις ἱκανὰς φορὰς ἀφ' οὗ εἶχεν ἀπειλήσῃ αὐτὸ ἥρπασε τὰ χρήματά του. Ὡς ἐκ τούτου τώρα παρῆλθε περισσότερος καιρὸς μέχρις ὅτου γεμίσῃ τὸ σακκίδιον· ἀλλ' ἐπὶ τέλους μετὰ πικρὰς στερήσεις ἐγέμισε, καὶ τὸ εὐχάριστον ἦτο ὅτι ἐγέμισε ὄχι μόνον μὲ χαλκᾶ νομίσματα ἀλλὰ καὶ μὲ ἀργυρᾶ.

Ἡ ἐπαύριον ἦτο ἡ ὁρισθεῖσα ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν ἔμελλον νὰ ἐκκινήσουν· ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους ἔπαυσε τὴν παράστασίν του ὁ Πέτρος, ἔθεσεν εἰς τὸ κιβώτιον τὸν μικρὸν μυωξόν του, συγχρόνως δὲ τῷ εἶπε ὅτι δὲν θὰ εἶνε ἀνάγκη πλέον νὰ χορεύῃ πολύ, ὅπως ἕως τώρα, καὶ ὅτι ὅταν ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πατρίδα θὰ ξεκουρασθῇ μὲ τὸ παραπάνω.

Τὸ νοῆμον ζῷον παρετήρησε τὸν μικρὸν κύριόν του ὡς νὰ ἐνόει ὅλα ὅσα τῷ ἔλεγεν οὗτος καὶ ἐμβῆκεν εὔθυμον εἰς τὸ κιβώτιόν του.

Ὁ Πέτρος, φθάσας εἰς τὴν μικρὰν σοφίταν ὅπου κατῴκει, περιέμενε ματαίως τὸν φίλον του Γιαννάκην, ὁ ὁποῖος εἶχεν ὑποσχεθῇ νὰ ἐπιστρέψῃ μαζί του εἰς τὴν πατρίδα. Τὴν ἀκόλουθον πρωΐαν ἔμελλον νὰ συναντηθοῦν πρὸ τῆς πύλης μετὰ τῶν ἄλλων συμπατριωτῶν αὐτῶν

καὶ νὰ ἐκκινήσουν ὅλοι μαζί. Ἀφ' οὗ παρῆλθε μία ὥρα, μὴ δυνάμενος ὁ Πέτρος νὰ συγκρατήσῃ τὴν ἀνυπομονησίαν του ἔτρεξεν εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ ὅπου ἐστάθμευεν ὁ Γιαννάκης διὰ νὰ τὸν εὕρῃ. Πραγματικῶς ἐκεῖ ἦτο τὸ σκαμνίον του, πλησίον τοῦ φανοῦ, ἐκεῖ ἦτο καὶ τὸ κιβώτιον ὅπου εἶχε τὰς ψήκτρας του, ἀλλ' ὁ Γιαννάκης ποῦ ἦτο;

Περίφροντις καὶ συλλογισμένος ἐκάθισεν ὁ Πέτρος εἰς τὴν θέσιν τοῦ φίλου του· παράδοξος φόβος τὸν ἐκυρίευσε μὴ συνέβη δυστύχημά τι εἰς τὸν πιστόν του φίλον.

Ἀλλ' ὄχι, ἰδοὺ ἐφάνη οὗτος φαιδρὸς καὶ χαίρων ἐκ τοῦ πλησίον κειμένου καταστήματος, τοῦ ὁποίου ὁ κύριος εἶχεν ἀναθέσῃ εἰς αὐτὸν ἐνίοτε μικρὰς ὑπηρεσίας.

Καὶ ὁ ἔμπορος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ καταστήματος, κτυπήσας δὲ τὸν Γιαννάκην φιλικῶς ἐπὶ τῶν ὤμων τῷ εἶπε·

—Λοιπὸν εἴμεθα σύμφωνοι, αὔριον τὸ πρωὶ θὰ ἤπιάσῃς δουλειὰ 'ς τὸ κατάστημα.

—Τί; εἶπεν ὁ Πέτρος ὡς νὰ κατέλαβεν αὐτὸν αἰφνίδιον προαίσθημα. Γιαννάκη, θὰ μείνῃς ἐδῶ καὶ θὰ μ' ἀφήσῃς νὰ πάγω μονάχος μου; ...

«ΠΟΣΟΝ ΕΥΘΥΜΑ ΕΧΟΡΕΥΟΝ ΑΙ ΠΑΛΑΓΓΟΝΕΣ»
(Σελ. 26)

— Καϊμένε Πέτρο, εἶπεν ὁ Γιαννάκης, τὰ πράγματα ἦρθαν ἔτσι ποῦ δὲν μπορῶ νὰ κάμω ἀλλοιῶς. Εἶχα ἑτοιμάσῃ τὰ φορέματά μου καὶ ἤμουν ἕτοιμος· ἐσκέφθηκα ὅμως ὅτι ἔπρεπε νὰ πάγω ν' ἀφήσω ὑγεία καὶ τοῦ καλοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου, ποῦ σου ἔδωκε καὶ σὲ ἕως τώρα ἀρκετὲς πεντάρες· ὅταν ἐπῆγα καὶ του εἶπά πως ἑτοιμαζόμουν γιὰ ταξεῖδι, μοῦ εἶπε πῶς ἴσα ἴσα χρειάζεται ἕνα παιδὶ γιὰ τὲς ἔξω δουλειὲς τοῦ καταστήματος, πῶς ἐγὼ εἶμαι κατάλληλος, καὶ πῶς ἂν ἔχω τὸν νοῦ μου καὶ φανῶ προκομμένος θὰ πάγω μπρός! Τί νὰ κάμω, δὲν μποροῦσα παρὰ νὰ εἰπῶ ναί· ἐγώ, βλέπεις, δὲν ἔχω πλειὰ καμμιὰ μητερούλα νὰ με περιμένῃ 'ς τὸ σπίτι, ὁ πατέρας μου δὲν με χρειάζεται, ἔχει ἄλλα δύο παιδιά, καί...

—Μὰ ἐγώ, Γιαννάκη, πῶς νὰ πάγω χωρὶς ἐσένα;

Ὁ Πέτρος ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν του μὲ τὰς μικρὰς χεῖράς του καὶ ἤρχισε νὰ θρηνῇ.

—Ἄχ! μὴ θυμώσῃς, Γιαννάκη· θαρρεῖς πῶς δὲν χαίρομαι ποῦ βρῆκες τέτοια καλὴ τύχη· μὰ φοβοῦμαι, φοβοῦμαι τὸν Γιάκωβο καὶ τοὺς ἄλλους. Τί θ' ἀπογίνω, Γιαννάκη, σὰν δὲν εἶσαι πλειὰ σιμά μου;

— Ἔλα ὰ, Πέτρο, μὴ φοβᾶσαι ἔτσι, τώρα εἶσαι πειὸ μεγάλος καὶ πειὸ δυνατὸς παρὰ τότε ποῦ ἦρθες· ἔχε καρδιὰ καὶ κανένας δὲν θὰ σε πειράξῃ· θὰ ἐρωτήσω τὸν ἀφέντη μου ἂν μοῦ δίδῃ τὴν ἄδεια νὰ ἔλθω μαζί ἕως ἔξω εἰς τὴν πόρτα τοῦ κάστρου.

Καὶ πραγματικῶς ἐφύλαξε τὸν λόγον του. Τὴν ἀκόλουθον πρωΐαν ἀφ' οὗ ὁ Πέτρος ματαίως ἐπερίμενεν εἰς τὸ δωμάτιόν του τὸν Γιαννάκην, διευθύνθη περίλυπος εἰς τὸ μέρος ὅπου εἶχον συμφωνήσῃ νὰ συναντηθῶσιν οἱ ἐκ Σαβοΐας νεαροὶ συμπατριῶται. Ἐξαφνα ἤκουσε ὄπισθέν του τὴν φωνὴν τοῦ Γιαννάκη ὅστις ἔτρεχε πρὸς αὐτόν.

— Νά, ἦρθα, τὸ ἀφεντικό μοῦ ἔδωκε ἄδεια νἄρθω καὶ λίγο δρόμο μαζί σου· ἤθελα νἄρθω προτήτερα, μὰ εἴχαμε πολλὴ δουλειὰ 'στὸ κατάστημα. Τώρα δός μου νὰ φορτωθῶ ἐγὼ τὴν κασίτσα σου, σὺ ἔχεις νὰ τὴν κουβαλῇς τόσον δρόμο καὶ θὰ κουρασθῇς. Σὰν φθάσῃς 'ς τὸ χωριὸ πήγαινε ναὔρῃς τὸν πατέρα μου καὶ νὰ του εἰπῇς γιατὶ δὲν ἦρθα μαζί σου· 'πές τοὺ πως θὰ του στείλω γρήγορα λεπτά. Μὰ τὰ 'δικά σου ποῦ τἄχεις, Πέτρο; ἠρώτησε μετά τινὸς ἀνησυχίας.

— Δὲν ἤξερα κ' ἐγὼ καλὰ καλὰ ποῦ νὰ τα κρύψω, ἀπήντησε τὸ παιδίον· ἂν τἄβαζα εἰς τὸν κόρφο μου μποροῦσαν νὰ μου πέσουν· σκέφθηκα 'λιγάκι καὶ τἄχωσα μέσα εἰς τὴν κάσα. Ξέρεις ὁ μυωξός μου δὲν ἀφίνει νἄμπῃ μέσα ξένο χέρι, προσέθηκε μὲ σιγανὴν φωνήν.

— Καλὰ ἔκανες, Πέτρο· ἐλπίζω καὶ τἄλλα παιδιὰ θἄνε καλὰ μαζί σου· τὸ εἶπα καὶ τοῦ Γιάκωβου· μὰ ὅποιος φυλάγει τὰ πράγματά του ἔχει τὰ μισά, ποῦ λέγει καὶ ὁ λόγος· καλὰ ἔκαμες· ἔλα λοιπὸν τώρα μὴ σκύβῃς ἔτσι λυπημένος τὸ κεφάλι σου καὶ 'πές μου τίποτε, ὅσο εἴμεθα ἀκόμη μαζί...

[Ἕπεται συνέχεια] ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΤΟ ΑΕΡΟΣΤΑΤΟΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ὁ Τάκης ἤθελε νὰ ἔχῃ ἓν ἀερόστατον, ἕνα μπαλονάκι, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ κόκκινα ποῦ κρατοῦν τὰ παιδιά· ἀλλ' ὁ Τάκης δὲν εἶνε εἰς τὰς Ἀθήνας, οὔτε εἰς καμμίαν ἄλλην πόλιν, εἶνε εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ ἐκεῖ δὲν εὑρίσκονται τέτοια μπαλονάκια. Ὁ Τάκης κλαίει καὶ παρακαλεῖ τὴν ἀδελφήν του Ἀναστασίαν:

—Ἔλα, Τασία, πήγαινε καὶ φέρε μου ἕνα μπαλόνι ἀπὸ 'κεῖνα που κρατοῦν τὰ παιδιὰ μὲ τὸν σπάγγο· τί εὔμορφα ποῦ εἶνε νὰ τα βλέπῃς νὰ πετοῦν εἰς τὸν ἀέρα! θὰ εὐχαριστηθῇ, ξεύρεις, καὶ ἡ Ἄρτεμις.

Ἄρτεμις εἶνε τὸ λαγωνικὸν σκυλὶ τῆς Ἀναστασίας· αὐτὴ δὲν στενοχωρεῖται διόλου· ἀλλ' ὁ Τάκης νομίζει ὅτι στενοχωροῦνται ὅλοι ὅταν αὐτὸς στενοχωρεῖται.

— Δὲν ἠμπορῶ νά σου εὕρω τέτοια μπαλόνια, Τάκη μου, τῷ λέγει ἡ καλή του ἀδελφή· ἀλλ' ἂν θέλῃς, θά σου δώσω ὄχι ἕνα ἀλλὰ πολλὰ μπαλόνια, πολὺ εὐμορφώτερα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ κόκκινα ποῦ λέγεις.

— Ἀλήθεια; τότε δός τα γρήγορα!

Ἡ Ἀναστασία θέτει εἰς ἓν πινάκιον σαπουνάδαν καὶ μὲ μίαν πίπαν χωματένιαν κάμνει εἰδῶν εἰδῶν φοῦσκες, ποῦ ὑψώνονται εἰς τὸν ἀέρα ὡσὰν μπαλόνια· πετοῦν ὑψηλὰ χωρὶς νὰ ἔχουν ἀνάγκην νά τα κρατῇ κανείς· ἡ Ἄρτεμις σηκόνει τὸ πρόσωπόν της ὑψηλὰ καὶ παρακολουθεῖ μὲ τὸ ἔξυπνον βλέμμα της τὰ μπαλονάκια ἐκεῖνα που πετοῦν.

Ὁ Τάκης εἶνε κατευχαριστημένος· καταβαίνει εἰς τὴν θύραν τοῦ κήπου καὶ στέλλει εἰς τὴν Ἀναστασίαν, ἡ ὁποία ἀκουμβᾷ εἰς τὸ παράθυρον, ἕνα μεγάλο μπαλόνι εἰς τὸ ὁποῖον βλέπει τὸ πρόσωπόν της ὡσὰν νὰ ἦτο καθρέπτης.

— Αὐτὰ τὰ μπαλόνια εἶνε καλλίτερα ἀπὸ τἄλλα· αὐτὰ δὲν φοβεῖται κανεὶς νά τα πλησιάσῃ εἰς τὴν φωτιὰ καὶ ὅταν σπάνουν δὲν κάνουν τόσο φοβερὸ κρότον... Εὐχαριστῶ, ἀδελφούλα μου, διὰ τὴν καλή σου ἰδέα, καὶ σ' ἀγαπῶ ἀκόμα πειὸ πολύ.

Ὁ Τάκης φυσᾷ εἰς τὴν χωματένιαν πίπαν καὶ μία σφαῖρα μὲ ποικίλα χρώματα ὑψώνεται εἰς τὸν ἀέρα, περνᾷ ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τῆς Ἀρτέμιδος καὶ πλησιάζει εἰς τὴν Ἀναστασίαν.

— Εἶμαι εὐχαριστημένη πολὺ ποὺ σε εὐχαρίστησα, Τάκη. Τὰ καλὰ καὶ εὐπειθῆ παιδία εὑρίσκουν πάντα τρόπον νὰ διασκεδάσουν, χωρὶς νὰ γρυνιάζουν καὶ νὰ χαλοῦν καὶ τὴν ἰδικήν των καρδίαν καὶ τῶν ἄλλων.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τὸν Γιαννάκην ἐμέθυσαν κᾶτι φίλοι του θέλοντες νὰ γελάσουν· ἐνῷ δὲ οὗτος ἐβάλτιζε κλονούμενος πίπτει ἐκάνω εἰς ἕνα διαβάτην, ὁ ὁποῖος τοῦ λέγει ἐξωργισμένος:

— Αἴ! δὲν βλέπεις πως εἶν' ἐμπρός σου ἄνθρωπος;

—"Ισα-ἴσα! σὲ βλέπω μάλιστα δίκλόν!

— Λοιπόν;..

—"Ηθελα νὰ περάσω ἀνάμεσα 'ς τοὺς δυό σας.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Βόζωνου.

*

Ἐν τῷ σχολείῳ:

Ὁ μαθητὴς ἀντιτάσσει σιγὴν ἰχθύος εἰς τὰς περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἐρωτήσεις τοῦ διδασκάλου.

— Εἰξεύρεις τοὐλάχιστον νὰ μας εἴπῃς τί ἦσαν ὁ Ρήγας Φεραῖος καὶ ὁ Κοραῆς;

—"Ω! αὐτὸ μάλιστα! ἀπαντᾷ προθύμως ὁ μαθητής.

— Τί ἦσαν λοιπόν;

—Ἀγάλματα ἔξω ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Χιονοσκεποῦς Αἴκου.

*

Ἐγίνετο ὁμιλία περὶ ζωγραφικῆς καὶ εἰκόνων παρόντος καὶ τοῦ Τάκη, ὁ ὁποῖος θέλων νὰ δείξῃ ὅτι ξεύρει καὶ αὐτὸς λέγει:

— Ἐμένα μιὰ ἡμέρα μιὰ εἰκόνα μ' ἔκαμε νὰ κλαίω μίαν ὥρα.

—"Ητο λοιπὸν πολὺ συγκινητική; τὸν ἐρωτοῦν.

— Καθόλου! ἀλλ' ἦτο πολὺ μεγάλη καὶ ἐξεκαρφώθη καὶ μου ἔπεσε πάνω 'ς τὸ κεφάλι μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Βόζωνου.

Ὁ Κουφοκεφαλάκης ἐγερθεὶς καθ' ἣν ὥραν τὸ ὡρολόγιον ἐδείκνυε δώδεκα ἀναφωνεῖ τρίδων τοὺς ὀφθαλμούς του:

—Ἀρά γε τί νὰ εἶνε: μεσημέρι ἢ μεσάνυκτα;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἰωνικοῦ Κύματος.

*

— Διατί εἶσαι ἔτσι χαρούμενος, Μιμῆ;

— Μ' ἔδειρε ἡ μαμμά.

— Καὶ χαίρεσαι δι' αὐτό;

— Ναί, διότι τώρα πάει νὰ μου φέρῃ γλυκό.

Ἐστάλη ὑπὸ Νικολάου Π. Μαρσέλλου.

*

— Νῖκο, φύγε ἀπὸ τὸν ἥλιο.

— Διατί, μαμμά;

— Διότι θὰ σε κτυπήσῃ 'ς τὸ κεφάλι καὶ θὰ ζαλισθῇς.

— Μὰ δὲ βαστᾷ ξύλο, μαμμά.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀετοῦ τῆς Ἠπείρου.

*

Ὁ ΠΑΤΗΡ —"Εχεις δύο μῆλα, σοῦ ἔδωσα ἐγὼ τρία, ἡ μαμμά σου ἓν καὶ ὁ θεῖός σου δύο. Πόσα ἔχεις;

Ὁ ΥΙΟΣ. — Κανένα.

— Πῶς κανένα;

— Διότι οὔτε ἐγὼ ἔχω δύο μῆλα, οὔτε μοῦ ἔδωσες σὺ τρία μῆλα, οὔτε ἡ μαμμὰ μοῦ ἔδωσεν ἕν, οὔτε ὁ θεῖος μοῦ ἔδωσε δύο.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Αἰσχύλου τοῦ Τραγῳδοῦ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Ὁ ἐνθουσιασμός σου διὰ τὸν *Μικρὸν Λόρδον*, ἀγαπητή μου *Σεμίραμις*, ἀποδεικνύει ὅτι ἔχεις πολλὴν καλαισθησίαν. Τὸ ἔργον αὐτὸ εἶνε πραγματικῶς ἔξοχον, ἔχει δὲ μεταφρασθῆ σχεδὸν εἰς ὅλας τὰς γλώσσας. Ἡ «Διάπλασις» εἶνε εὐτυχὴς καθιστῶσα γνωστὸν εἰς τοὺς ἑλληνόπαιδας καὶ τὰς ἑλληνικὰς οἰκογενείας τὸ ἀριστούργημα τοῦτο, τὸ ὁποῖον θὰ καταθέλξῃ τοὺς ἕλληνας, ὅπως κατέθελξε καὶ τοὺς ἀμερικανοὺς καὶ ἄγγλους καὶ γάλλους καὶ γερμανοὺς καὶ ἰταλοὺς ἀναγνώστας του.

Εἴθε λοιπὸν ἡ φιλολογικὴ *φαγούρᾳ* σου νὰ εἶνε χρόνιος καὶ ὄχι παροδική, ἀφ' οὗ το θέλεις, καλέ μου Ι. Δημητρόπουλε· πρὸ πάντων δὲ εἴθε ν' ἀποδείξῃς διὰ τῶν πραγμάτων ὅτι ἐγνώρισες καὶ ὄχι παρεγνώρισες σεαυτόν. Ὅταν ἴδω ἔργα, πίστευσόν με, θὰ αἰσθανθῶ χαρὰν μεγάλην, θὰ ὑπερηφανεύωμαι δὲ συλλογιζομένη ὅτι σε ἠρίθμουν μεταξὺ τῶν συνδρομητῶν μου. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς διηγηματογραφίας, τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε τόσον δύσκολον νὰ ἐννοηθῇ, ὅσον φρονεῖς. Ἡ διηγηματογραφία, ἡ ἔχουσα φιλολογικὰς ἀξιώσεις, ἀπαιτεῖ πρῶτον πλήρη καὶ τελείαν γνῶσιν τῆς γλώσσης καὶ εὐχερέστατον αὐτῆς χειρισμόν· ἔπειτα ἀπαιτεῖ γνῶσιν τοῦ βίου, τουτέστι ἐμπειρίαν, ἥτις εἶνε ἀποτέλεσμα ὀξυδερκοῦς καὶ συντόνου παρατηρήσεως· συγχρόνως ἀπαιτεῖ τέχνην ῥυθμίζουσαν τὰς πτήσεις τῆς φαντασίας, ἱκανὴν διὰ τῆς συναρμογῆς τῶν σκηνῶν, τῆς ἀλληλουχίας τῶν περιπετειῶν ἢ τῆς ψυχολογικῆς τῶν χαρακτήρων ἀναλύσεως νὰ ἑλκύσῃ τὸ ἐνδιαφέρον. Βεβαίως εἰς πολλοὺς ἡ διηγηματογραφία φαίνεται τὸ εὐκολώτερον πρᾶγμα τοῦ κόσμου· διότι δὲν ὑποπτεύουν τὰς δυσκολίας, νομίζουν ὅτι καὶ δὲν ὑπάρχουν· ὁ Φαέθων ὅμως ἀπέδειξε τὸν παλαιὸν καιρὸν ὅτι ἡ ἄγνοια τῶν δυσχερειῶν δὲν σημαίνει καὶ κατανίκησιν αὐτῶν. Φαντάζεσαι πόσον κωμικὴ μοὶ φαίνεται ἡ ἐπιμονή σου, ὅταν εἷς τῶν μεγίστων διηγηματογράφων καὶ μυθιστοριογράφων τῶν χρόνων μας ὁ Ἀλφόνσος Δωδέ, ὅστις ἔγραψε εἰκοσιέπτὰ ἢ εἴκοσι ὀκτὼ ἔτων, τὸ τρυφερὸν μυθιστόρημα «Le petit Chose» βραδύτερον, εἰς τὸν πρόλογον τοῦ ἔργου αὐτοῦ, μὴ εὐχαριστημένος ἐκ τινων χαρακτήρων τοῦ ἔργου καὶ τῆς διερμηνεύσεως τῆς πραγματικότητος, λέγῃ ὅτι κυρίως μετὰ τὸ τριακοστὸν ἔτος ἔχει ὁ ἄνθρωπος ἀρκοῦσαν ὡριμότητα πρὸς συγγραφὴν ἔργων μὲ ἀληθεῖς ἀξιώσεις.—"Οσον ἀφορᾷ τὸν διαγωνισμόν, τὰ σταλησόμενα ἔργα δὲν θέλομεν κρίνῃ ὡς ἔργα ἄρτια, ἀλλ' ὡς μαθητικὰ γυμνάσματα καὶ θέλομεν βραβεύσῃ τὸ σχετικῶς καλλίτερον, διὰ νὰ ἐνθαρρύνωμεν τὴν φιλοπονίαν, ἢ καὶ τὴν ἰδιοφυΐαν ἂν εὕρωμεν τοιαύτην. "Ωστε: ἄλλα εἶν' τὰ μάτια τοῦ λαγοῦ καὶ ἄλλα τῆς κουκουβάγιας.

Περαστικά, *Δουροκλειτὲ Ἰδομενεῦ*, ἀπὸ τὸν φοβερὸν ὀδοντόπονον. Ποτὲ δὲν θὰ ἐφανταζόμην ὅτι θὰ ἤθελες νὰ μείνῃς ὅλως διόλου φαφούτης διὰ νὰ μή σου ξαναπονέσουν τὰ δόντια σου. Ἀλλ' ἂν ἔχῃς κεφαλόπονον καὶ θέλῃς τὸ ἴδιον ἰατρικόν, δὲν συλλογίζεσαι, παιδί μου, τί θὰ γίνῃς;

Πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ παιδικὰ πνεύματα, φίλε μου Χ. Μπαχώμη, στέλλε καὶ θὰ δημοσιεύωνται ἄν... ἐννοεῖς τί θέλω νὰ εἴπω. Ὡς πρὸς τὰς ὀνορθογραφίας, θά σου κάμω μὲ λύπην μου καὶ πάλιν παρατήρησιν. Δὲν θέλω οἱ φίλοι μου νὰ κάνουν σφάλματα... οὔτε ὀρθογραφικά, οὔτε ἄλλα. Ἂν τα κάμῃς ἐξ ἀπροσεξίας, ἔσο προσεκτικός· ἂν ἐξ ἀγνοίας μάθε. Ἐλπίζω ὅτι τὴν προσεχῆ φορὰν θά μου δώσῃς τὴν εὐκαιρίαν νὰ εἶμαι καὶ ὡς πρὸς τοῦτο εὐχαριστημένη μαζί σου.

Ὁ νέος φίλος Χρύσανθος Βαρότσης τὸν ὁποῖον μοῦ ἔστειλες, *Μαύρη Θάλασσα* ἐνεγράφη, καὶ σ' εὐχαριστῶ διότι καὶ δι' ἔργων ἀποδεικνύει τὴν πρὸς με ἀγάπην σου· οἱ τόμοι, τὰ φύλλα καὶ τὸ δῶρον ἐστάλησαν ἐγκαίρως καὶ ἤδη τα ἔχεις λάβῃ βεβαίως.

Πιστεύεις νὰ γίνῃς ὁ καλλίτερός μου συνδρομητής, μοὶ γράφεις; *Ἀτρόμητε Ἀχιλλεῦ*· τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ σέ· νὰ σε ἰδῶ λοιπόν!...

Ὦ *Κατσικάκι τῆς Μάνης*, ἂν καὶ τὸ κατσικάκι που ἔχετε εἰς τὸν κῆπο σας καὶ του πηγαίνετε φύλλα μὲ τὰ χέρια σας καὶ τρώγει καὶ τὸ λέτε Ἀστέρω, εἶνε τόσον χαριτωμένο ὅσον σύ, τότε εἶνε πραγματικῶς ἀξιαγάπητο. Τὸ κατμένο τὸ *Μέλι τοῦ Ὑμηττοῦ* ἀρώσησε αἴ τὸ πουλάκι μου; νὰ την φιλήσῃς ἐκ μέρους μου καὶ νὰ της εἰπῇς περαστικά. Κύττα μή το λησμονήσῃς, γιατὶ θὰ δυσαρεστηθῶ.

Τὰ ἀγαπημένα ἀδελφάκια *Φίλεργον Χελιδόνα* καὶ *Ἀνδρέζον Στρατιώτην* φιλῶ ἐκ καρδίας καὶ περιμένω νὰ μου γράφουν συχνά.

Νὰ ἤξευρες πόσον εὐχαριστήθην, *Βασίλισσα τῆς Νυκτός*, διότι τὰ γραφόμενά μου διώρθωσαν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ ἔγινε καλὸ παιδὶ πάλιν. Ἠξεύρεις ποία εἶνε ἡ ἐπιθυμία μου· ὅλοι οἱ φίλοι μου νὰ εἶνε καλά, φιλότιμα, καλοαναθρεμμένα παιδία. Εἰπέ του ὅτι περιμένω καὶ ἰδικήν του ἐπιστολήν.

Σοὶ ἐστάλησαν ἐκ δευτέρου τὰ παραγγελθέντα φυλλάδια, φίλε Π. Γ. Καραγιάννη, καὶ φρόντισε νὰ τα λάβῃς ἐκ τοῦ ταχυδρομείου Καλαμῶν.

Ἡ ἐπιστολή σου, *Ἀξε Ὀμιχλώδη*, μ' εὐχαρίστησε πολύ, πολὺ διὰ τῆς φαντασίας μου σὲ εἶδα ἀναγινώσκοντα τὸ ἀφορῶν σε μέρος τῆς ἀλληλογραφίας, συγκινούμενον, κλαίοντα, τὸν ἐξάδελφόν σου παρηγοροῦντα σε, σὲ εἶδα λαμβάνοντα τὴν ἀπόφασιν νὰ μεταβληθῇς. Ἡ ἐπιστολή σου μοῦ ἤρεσε· μοῦ ἤρεσε δὲ ὄχι μόνον διὰ τὸ ὕφος της τὸ ὁποῖον ἔγινεν ἁπλοῦν καὶ φυσικόν, ἀλλὰ πρὸ πάντων διότι μοῦ ἐφανέρωσεν ὅτι εἶσαι φιλότιμον παιδὶ μὲ καλὴν καρδιά· τοῦτο δὲ τὸ πρόσον προτιμῶ ἐγὼ ἀπὸ τὸ καλλίτερον ὕφος τοῦ κόσμου.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν εἶσαι εἰς τὴν Αἴγιναν, *Σιδηρὲ Πύργε*, περιμένω τὰς ἐντυπώσεις σου· γράψε μου ἂν τὸ βράδυ φυσᾷ πάντοτε δροσερὸς *μπάτης* εἰς τὴν προκυμαίαν, ἂν σ' ἀρέσῃ νὰ πηγαίνῃς μὲ τὸ φεγγάρι λεμβοδρομίαν, ἂν τρώγῃς ὡραῖα μπαρμπούνια ἢ ἀστακοὺς καὶ ἂν οἱ σφουγγαράδες χορεύουν ἀκόμη μὲ τὰ βιολιὰ καὶ τὰ κλαρίνα ἢ ἀνεχώρησαν εἰς τὸ μακρινὸν ταξείδιόν των, εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀφρικῆς. Γράψε μου ἂν θὰ ὑπάγῃς εἰς τ' *Ἀγκίστρι*, ἰδίως δὲ ἂν ἐπισκεφθῇς τὸν περίφημον ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς, τὸν ὁποῖον ὅμως εἰμπορεῖς νὰ ἐπισκεφθῇς καὶ ἀργότερα, ὅταν γίνῃς μεγαλείτερος.

Ἐκ τῶν τριῶν ψευδωνύμων, ἀγαπητή μου Μ. Α. Μ. προτιμῶ τὸ *Ἀνθισμένη Ἀμυγδαλιά*. Ἂν ἔχῃς καὶ ἄλλας φίλας πλὴν τῆς Αἴκ. Καλδοκορέση καὶ θέλῃς νὰ μοὶ τας συστήσῃς θὰ κάμω εὐχαρίστως τὴν γνωριμίαν των.

Ὦ φίλε μου *Ἀρχηγὲ* τῶν *Ἱερολοχιτῶν*, δὲν μοῦ γράφεις, σὲ παρακαλῶ, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ προκομμένου αὐτοῦ ἀνεψιοῦ σου, ὁ ὁποῖος εἶνε τόσον ἄτακτος! Ἀκοῦς ἐκεῖ φίλος τῆς «Διαπλάσεως» νὰ εἶνε κακὸ παιδί, καὶ οὔτε οἱ ἐπιπλήξεις οὔτε αἱ τιμωρίαι νὰ του κάμουν ἐντύπωσιν!... Τί θὰ γίνῃ λοιπὸν ὁ μικρὸς αὐτὸς ἀδίορθωτος, ὅταν τίποτε δὲν ἠμπορῇ νὰ συγκινήσῃ τὴν καρδίαν του, ὅταν βλέπῃ ὅτι οἱ περὶ αὐτὸν γίνονται δυστυχεῖς ἐξ αἰτίας του καὶ αὐτὸς ἐπιμένῃ νὰ εἶνε κακὸ παιδί; Ἴσως ὅμως δὲν ἐννοεῖ καλὰ καλὰ πόσον κακὸν προξενεῖ καὶ εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ εἰς τὰ ὄντα τὰ ὁποῖα ὀφείλει ν' ἀγαπᾷ· ἴσως ὅ,τι κάμνει τὸ κάμνει ἀπὸ ἀσυλλογισίαν μᾶλλον παρὰ ἀπὸ κακίαν, ἴσως συνέλθῃ καὶ ἀποφασίσῃ νὰ γίνῃ διὰ μιᾶς ἄλλο παιδί, παιδὶ φρόνιμο, ἥσυχο, τὸ ὁποῖον ν' ἀγαποῦν ὅλοι καὶ πρῶτα πρῶτα ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ. Ἂς ἐλπίσωμεν.

Εἶδες ὅτι ἐνόησα τί συνέβαινε, καλέ μου Παν. Καραβία; Αἱ ἀσκήσεις σκόπὸν ἔχουν τὴν ἄσκησιν τοῦ πνεύματος τῶν φίλων μου, διαιροῦνται δὲ εἰς βαθμίδας ἀναλόγως τῆς ἡλικίας αὐτῶν. Ἐπικουρίας ἀνάγκην λοιπὸν δὲν ἔχεις· διότι ἂν λύῃς τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις αἱ ὁποῖαι ἁρμόζουν εἰς τὴν ἡλικίαν σου (τὰς λύῃς σὺ δηλαδὴ) καὶ τὸ πνεῦμά σου θ' ἀσκῇς, καὶ τὴν φίλην σου ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ δὲν θὰ φέρῃς εἰς θέσιν νὰ σοι κάμνῃ παρατηρήσεις καὶ τὴν συνείδησίν σου θὰ ἔχῃς ἥσυχον ὅτι ἐξεπλήρωσες τὸ καθῆκόν σου.

Αὐτὸ τὸ ὁποῖον γράφεις, *Αἰσχύλε*, ὅτι ἐπιθυμεῖς νὰ εὑρίσκεσαι εἰς τακτικὴν ἀλληλογραφίαν μὲ τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ μ' εὐχαριστεῖ πολύ. Γράφε μου σὺ τοὐλάχιστον, ἀφ' οὗ οἱ περισσότεροι τῶν φίλων μου γράφουν διστίχους μόνον ἐπιστολάς, ξηράς, εἰς τὰς ὁποίας ἀναγγέλουν ὅτι ἔλυσαν τὰ αἰνίγματα. Καὶ ἔπειτα παραξενεύονται ὅτι δὲν λαμβάνουν ἀπάντησιν· τί νά τοὺς ἀπαντήσω; Τί νά σου εἰπῶ, ἄλλοτε οἱ φίλοι μου ἔγραφαν ζωηροτέρας, πλέον χαριτωμένας ἐπιστολάς, ἠὐχαριστούμην νά τας ἀναγνώσκω καὶ ἠὐχαριστούμην ν' ἀπαντῶ εἰς αὐτάς. Καὶ τώρα, ἀντὶ πρόοδου ἔχομεν ὀπισθοδρόμησιν! Ἂς ἐλπίσω ὅτι καὶ οἱ τωρινοὶ φίλοι μου θὰ φιλοτιμηθοῦν καὶ ὅτι θὰ λάβω ταχέως ἀφορμὴν νὰ μεταβάλω γνώμην καὶ νὰ ἐκφράζωμαι μετὰ τῶν ἰδίων ἐπαίνων καὶ τώρα ὅπως ἄλλοτε.

Αἱ τελευταῖαι λύσεις σου, φίλε μου Σιδηροκανέλλη, δὲν θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν, διότι τὰς ἔστειλες ἐκπροθέσμως μετὰ τὴν δημοσίευσίν των. Πρόσεχε δὰ ἄλλοτε, καϊμένε!

Πολὺ χαριτωμένη ἦτο ἡ ἐπιστολή σου *Ἀετικὴ Νύξ*. Πῶς νὰ μὴ συγκινοῦμαι ὅταν μοῦ γράφῃς: «Δὲν ἔχω ἄλλας φίλας καὶ ὡς ἐκ τούτου ὅλη μου ἡ ἀγάπη συνεκεντρώθη εἰς σέ... Σύ εἶσαι τὸ τακτικόν μου μάθημα, ἡ γυμναστική μου, τὸ κανάρι μου κτλ.»

Ἂν ἔως τώρα ἀφορμὴ ποῦ δὲν μου ἔγραφες ἦτο ἀμέλεια, τότε εἶσαι πραγματικῶς ἀξιοκατάκριτος Γεωρ. Μοσχίδη. Ὁ ἄνθρωπος, φίλε μου, οὐδέποτε πρέπει νὰ εἶνε ἀμελὴς καὶ νωθρός· ἡ ἐργασία, ἡ δρᾶσις εἶνε ζωή· καὶ εἴτε μικρὸς, εἴτε μεγάλος εἶνε τις ὀφείλει ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἐνεργείας του νὰ ἐργάζεται. Ἀπὸ τοῦδε ἐλπίζω νὰ μ' ἐνθυμῆσαι συχνότερα καὶ ὅτι ἡ ἀμέλεια ἀνήκει εἰς τὸ παρελθόν.

Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὰς προσπαθείας σου, ἀγαπητή μου *Λύρα τοῦ Θρφέως*. Ἠξεύρω ὅτι εἶσαι καλὴ φίλη καὶ ὅτι φροντίζεις περὶ τῆς προόδου τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ. Νὰ εἰπῇς τῆς μικρᾶς *Βαρκούλας τοῦ Ψαρᾶ* νὰ μου γράψῃ χωρὶς φόβον νὰ μὴ φοβῆται διὰ τὰς ἀνορθογραφίας· ἀφ' οὗ εἶνε μικρή, αὐτὸ εἶνε κοντὰ 'ς τὴ γνῶσι· σὰν δὲν κάμνουν οἱ μικροὶ ἀνορθογραφίας τότε ποῖοι θὰ τας κάμουν;

Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἀγάπην σου, *Προμηθεῦ Πυρφόρε*.

Καλὸν ταξείδιον, *Μαγευμένη Ἀσπίς*. Εἰς ποῖον μέρος τῆς Κεφαλληνίας εὑρίσκεσαι; Γράψε μου τίποτε διὰ τοὺς μύλους, ἢ διὰ τὴν σπηλιὰ τοῦ δράκου, ἢ δι' ἄλλα ἀξιοπερίεργα τῆς ὡραίας νήσου σας.

Κάθε ἄλλο! ἐγὼ νὰ σε λησμονήσω, *Ἀξιε Ἀριστείδη*; ἡ ἐπιστολή σου φαίνεται δὲν θὰ εἶχε τίποτε ἄξιον ἀπαντήσεως. Τὸ *Ἰωνικὸν Κῦμα* καλῶς ἦλθε· θὰ το ἀγαπῶ καὶ αὐτὸ ὅπως καὶ τὸν ἀδελφόν του.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου.

21. Αἴνιγμα.

Ἐγὼ κοσμῶ τὴν κεφαλὴν τῆς λευκωλένου Ἥρας,
Συγχρόνως δ' ἐπικάθημαι κ' εἰς τῆς Λερναίας Ὕδρας.
Ὁ Ὑμηττὸς κι' ὁ Ἑλικὼν 'στὴν κορυφὴν μὲ φέρουν.
Τὰ ῥόδα ὅλα δι' ἐμοῦ ἀγάλλονται καὶ χαίρουν.
Οἱ Ἕλληνες καὶ ἡ Ἑλλὰς μὲ ἔχουν κόσμημά των,
Προσέτι πᾶσαι αἱ ῥοαὶ τῶν διαυγῶν ὑδάτων.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σεμιράμιδος

22 Αἴνιγμα δημώδες.

Κοντὸς κοντὸς καλόγερος
Τὰ χέρια του 'ς τὴ μέση.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἄννης Σερφῆ.

23. Στοιχειόγριφος.

Βγάλε βῆτα, βάλε πῖ
Καὶ εὐθὺς σὰν ἀστραπὴ
Ἀπ' τ' ἀμέτρητα τὰ βάθη
Ξεφυτρώνουν χίλια πάθη.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Αὐρας τοῦ Ὀρφέω

24. Στοιχειόγριφος.

Μὲ πῖ εἶμαι ἀναίσθητος,
Μὲ δίχως πῖ γελοῖος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου.

25. Κυβόλεξον.

Τὸ πρῶτον εἶνε σύνδεσμος κ' εὔκολα θὰ τον βρῆτε.
Τὸ δεύτερόν μου ποταμὸς μέγας εἰς τὰς Ἰνδίας.
Τὸ τρίτον ἐν τῷ στόματι τῶν πλείστων ζῴων κεῖται.
Τὸ τέταρτον οὐθέτερον κοινῆς ἀντωνυμίας.
Τὸ πέμπτον εἶνε πόλις τις ἀρχαία τῆς Ἀσίας,
εἰς ἣν ὀλίγος μόνον
στρατὸς τῶν Μακεδόνων
ἐνίκησε στρατεύματα μεγάλα τῆς Περσίας.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φιλοπάτριδος Κόδρου.

26. Συλλαβικὸν τρίγωνον.

Εἶμαι ἀρχαῖος ποιητὴς καὶ εἷς τῶν λυρικῶν.
Σ' τὰ μέταλλα τὸ δεύτερον θὰ εὕρῃς ἂν ζητῆς.
Τὸ τρίτον εἶνε γύμνασμα διασκεδαστικόν.
Τὸ ἔσχατον εὑρίσκεται τὰ κρῶτ' ἂν εὕρῃ τις.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀφορμήτου Ἐδζάνου.

27. Παίγνιον.

Διὰ τῶν κάτωθι δώδεκα συλλαβῶν σχηματίσατε ῥητόν τι.

σι	τον	τον	ως	σου	πα
αυ	γα	ε	α	κλη	ον

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Δόρδου Βύρωνος.

28. Πρόβλημα.

Τίνες εἶνε οἱ δύο ἀριθμοὶ τῶν ὁποίων τὸ μὲν ἄθροισμα εἶνε 48, ἡ δὲ διαφορὰ 10;

Ἐστάλη ὑπὸ Πέτρου Δ. Γεωργιάδου.

29. Φύρδην-μίγδην.

Τὸ μόμα τρῶπον ἐρωθεῖ, ὁ σοῦν ρεύδετον κίρνει,
Ἡ σῶλγας ντρίτο λιμοεῖ σόα ὁ σοῦν τοπείρνει.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Χιονοσκεποῦς Αἴμου.

30-31. Μεταμορφώσεις.

α') Ἡ *Θάσος* διὰ 4 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Πάτμος*.
β') Ἡ *Λέρος* δι' ἑπτὰ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Θήρα*.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Αἰλίου Ἀριστείδου.

32-35. Μαγικὸν γράμμα.

Τῇ προσθήκῃ εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δύο γραμμάτων, πάντοτε τῶν αὐτῶν, σχηματίσατε ἄλλας τόσας λέξεις: Βοῦς, παῖς, ἔσα, ἔπος.

Ἐστάλη ὑπὸ Νικολάου Π. Μαρσέλλου.

36. Συλλαβικὴ ἀκροστιχίς.

Αἱ ἀρχικαὶ συλλαβαὶ τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀκρωτηρίου.

1, Χώρα τῆς Τουρκίας. 2, Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης. 3, Χώρα τῆς Ἀρχαίας Ἀσίας.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Αἰσχύλου τοῦ Τραγῳδοῦ.

37. Διπλῆ ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων, ἐπίσης καὶ τὰ τρίτα, ἀλλ' ἀντιστρόφως ταῦτα ἀναγινωσκόμενα, ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου περιφήμου γεωγράφου.

1, Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. 2, Ἱστορικὴ ἀρχαία πόλις. 3, Ἑβραῖος βασιλεύς. 4, Βασιλεὺς τῶν Θηβῶν. 5, Λατῖνος ποιητής. 6, Σύνδεσμος. 7, Κένταυρος φονευθεὶς ὑπὸ Ἥρως.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

38. Ἐλλειποσύμφωνον.

οαι—εαοει—ε—ιοι—ωιηε—ουεοε—οω—ιοι—ειωηε.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Ἠλιλάντου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 15 καὶ 31 Μαΐου πνευματικῶν ἀσκήσεων

125. Τύφος, τάφος. — **126.** Χάρος, θάρρος. — **127.** Μενέλαος. — **128.** Ὁ ἀριθμὸς 726 (7+6=13) (7+2+3=12 διπλάσιον τοῦ 6) (726—99=627). —

129.
Ρ Ω Μ Η
Ω Μ Ο Σ
Μ Ο Ρ Α
Η Σ Α Ν

— **130.**
Ν Α Σ
Ι Ι Ω
Τ Η Ν Ο Σ
Ι Ο Ο
Μ Σ Σ

— **131-135.** Προστιθεμένου τοῦ χ σχηματίζονται αἱ λέξεις: ἐχθρός, λόχος, χαμαί, κοχλίας, χεῖλος. — **136-140.** α') Ὀρθρος· β') Μόσχος· γ') Κόδρος· δ') Πόντος· ε') Σκόμβρος. — **141.** ΚΡΑΤΗΣ. (1, ΚέρΚυρα· 2, ΙσοκΡάτης· 3, ΙσΠανία· 4, ΒάΤος· 5, ΚνΗμη· 6, ΜόΣχα).

Β'. — Τῆς 31 Μαΐου.

142. Κερασοῦς (Κέρας, οῦς). — **143.** Κόραξ, κρά. — **144.** Τὸ κῦμα. — **145.** Παιδίον, ἀπίδιον. — **146.** Ζαχαρίας. — **148**

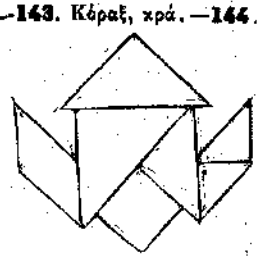

147.
Α
Α Π Ο
Α Π Ο Χ Η
Α Π Ο Λ Λ Ω Ν
Ο Χ Λ Ο Σ
Η Ω Σ
Ν

149. Κατὰ τὸ ὅτι καὶ ὁ μεθυσμένος διισχυρίζεται ὡς ὁ Γαλλιλαῖος ὅτι ἡ γῆ κινεῖται. — **150-154.** Ἡ ἀντικατάστασις γίνεται διὰ τῶν γραμμάτων ο καὶ ρ, αἱ δὲ σχηματιζόμεναι λέξεις εἶνε: ἀγορά, ὄρτον, πόρος, ὅρμος, ὅρκος. — **155.** Ἀ μὴ προσήκει μήτ' ἄκουε, μηθ' ὅρα. — **156.** ΟΜΗΡΟΣ (1, ΟΣσα. 2, ΜΟγγολική. 3, ΗΡακλῆς. 4, ΡΗμα. 5, ΟΜφαλός).

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύθυνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας.

Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των εἶναι ἀπαράδεκτα.